

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0321/2013

4.10.2013

***I
RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta (COM(2011)0814 – C7-0464/2011 – 2011/0392(COD))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Marian-Jean Marinescu

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	112
VÄLISKOMISJONI ARVAMUS.....	116
EELARVEKOMISJONI ARVAMUS	136
TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS	151
MENETLUS.....	174

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta (COM(2011)0814 – C7-0464/2011 – 2011/0392(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0814),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 172, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0464/2011),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 28. märtsi 2012. aasta arvamust¹,
  - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
  - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 11. septembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning väliskomisjoni, eelarvekomisjoni ja transpordi- ja turismikomisjon arvamusi (A7-0321/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavalduse;
  3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

---

¹ ELT C 181, 21.6.2012, lk 179.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU

MÄÄRUS (EL) nr .../2013

Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 876/2002 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 683/2008

EUROOPA PARLAMENT JA **EUROOPA LIIDU** NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 172,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

pärast konsulteerimist Regioonide **Komiteega**,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa satelliitnavigatsioonipoliitika eesmärk on anda Euroopa Liidule kaks satelliitnavigatsioonisüsteemi: EGNOS ja programmi Galileo raames loodud süsteem (edaspidi „süsteemid”). Need süsteemid on seotud vastavate programmidega EGNOS ja Galileo (edaspidi „programmid”). Mõlemad infrastruktuurid **koosnevad satelliitidest ja maapealsete jaamade võrgust**.

---

¹ ELT C 181, 21.6.2012, lk 179.

² *Euroopa Parlamendi ... seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.*

- (2) Programmi Galileo eesmärk on rajada maailma esimene spetsiaalselt tsiviilotstarbeks ettenähtud satelliitnavigatsiooni ja -positsioneerimise infrastruktuur, *mida saaksid kasutada erinevad avaliku ja erasektori osalejad nii Euroopa Liidus kui ka mujal maailmas*. Programmi Galileo raames loodud süsteem *toimib sõltumatult* teistest olemasolevatest või potentsiaalselt loodavatest süsteemidest, *aidates seeläbi muu hulgas kaasa Euroopa Liidu strateegilisele sõltumatusele, mida 2007. aastal rõhutasid Euroopa Parlament ja nõukogu*.
- (3) Programmi EGNOS eesmärk on parandada *nii* olemasolevate ülemaailmsete satelliitnavigatsioonisüsteemide (edaspidi „GNSS” – Global Navigation Satellite Systems) *avatud* signaali kvaliteeti *kui ka programmi Galileo raames loodud süsteemi pakutavate teenuste kvaliteeti, kui need teenused muutuvad kättesaadavaks*. Programmi EGNOS pakutav teenus peaks hõlmama *esmajärjekorras liikmesriikide geograafiliselt Euroopas asuvat territooriumi, sel otstarbel sealhulgas Assoorid, Kanaari saared ja Madeira*.

- (4) Euroopa Parlament, nõukogu, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee on programme pidevalt ja täielikult toetanud.
- (5) Kuna programmide arendamine on jõudmas lõppjärku ning kasutusetapis süsteemideni, on oluline anda neile konkreetne õiguslik alus, mis vastaks eelkõige juhtimise *ja turvalisuse* osas nende vajadustele ning usaldusväärse finantsjuhtimise nõudele, *ja edendada süsteemi kasutamist*.

- (6) Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide raames loodud süsteemid on üleeuroopaliste võrkudena loodud infrastruktuurid, mille kasutamine ulatub liikmesriikide piiridest palju kaugemale. Peale selle *edendavad* kõnealuste süsteemide kaudu osutatavad teenused *mitmesuguseid majanduslikke ja ühiskondlikke tegevusi, sealhulgas* üleeuroopaliste võrkude *arendamine* transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika infrastruktuuri valdkonnas.
- (7) Kõnealused programmid ■ on tööstuspoliitika elluviimise vahendid ning moodustavad osa strateegiast „Euroopa 2020”, nagu nähtub komisjoni 17. novembri 2010. aasta teatisest „Üleilmastumise ajastu terviklik tööstuspoliitika. Jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime kesksel kohal” ■ . Samuti on neid nimetatud komisjoni 4. aprilli 2011. aasta teatises „Kodanike teenistuses oleva Euroopa Liidu kosmosestrateegia väljatöötamine” ■ . Programmid annavad Euroopa Liidu majandusele ja kodanikele palju eeliseid, mille koguväärtust on hinnatud umbes 130 miljardile eurole ajavahemikul 2014–2034.

(7 a) *Üha suurem arv majandussektoreid, eelkõige transpordi-, telekommunikatsiooni-, põllumajandus- ja energiasektor kasutavad järjest rohkem satelliitnavigatsioonisüsteeme. Samuti saavad ametiasutused neid süsteeme eri valdkondades, nagu hädaabiteenus, politsei, kriisiohjamine või piirihaldus, tulemuslikult kasutada. Satelliitnavigatsioonisüsteemide kasutamise arendamine annab majandusele, ühiskonnale ja keskkonnale tohutut kasu. Sotsiaal-majandusliku kasu saab jagada kolme põhikategooriasse: kosmoseturu kasvust tulenev otsene kasu, GNSSi-põhiste seadmete ja teenuste järelturu kasvust tulenev otsene kasu ja kaudne kasu, mis tuleneb uute rakenduste väljatöötamisest muudes valdkondades või tehnosiirdest muudesse sektoritesse, mis mõlemad tekitavad uusi turuvõimalusi teistes sektorites, tootlikkuse suurenemist kogu tööstusharus ning toovad saaste vähendamise ja kõrgema ohutuse ja turvalisuse kaudu ühiskonnale kasu. Seetõttu on tähtis, et Euroopa Liit toetaks nendel süsteemidel põhinevate rakenduste ja teenuste arendamist. See võimaldaks Euroopa Liidu kodanikel saada süsteemist kasu ja tagada üldsuse usaldus programmi vastu. Asjakohane vahend eelnimetatud rakenduste arendamise alase teadus- ja innovatsioonitegevuse rahastamiseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2013 [millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020” aastateks 2014–2020]¹ (edaspidi „Horisont 2020”). Siiski tuleks käesoleva määruse alusel programmidele eraldatud eelarvest rahastada teadus- ja arendustegevuse väga spetsiifilist alusosa, mis puudutab põhielemente, nagu Galileo--põhised kiipseadmed või vastuvõtjad, mis võimaldavad arendada rakendusi erinevates majandussektorites. Kõnealuse rahastamisega ei tohiks siiski ohustada programmide raames rajatud infrastruktuuri kasutuselevõtmist ja kasutamist.*

---

¹ ELT...

- (8) Arvestades satelliitnavigatsiooni üha suuremat kasutamist paljudes tegevusvaldkondades, võib teenuste katkemine tekitada tänapäeva ühiskonnas olulist kahju **ja tuua paljudele majandustegevuses osalejatele kahjumit**. Peale selle on satelliitnavigatsioonisüsteemid oma strateegilisuse tõttu tundlikud infrastruktuurid, mida võidakse kasutada pahatahtlikel eesmärkidel. Eelnimetatud asjaolud võivad ohustada liidu ja liikmesriikide **ning nende kodanike** julgeolekut. Seetõttu peab **programmide raames** loodud infrastruktuuride kavandamisel, rajamisel ja kasutamisel **kooskõlas standardtavade**ga võtma arvesse turvanõudeid.
- (9) Programm Galileo hõlmab määratlemisetappi, mis on lõpule viidud, arendus- ja valideerimisetappi, mis peaks **viidama lõpule 2013. aastal**, kasutuselevõuetappi, mis algas 2008. aastal ja peaks lõpule jõudma 2020. aastal, ja kasutusetappi, mis peaks algama järk-järgult aastatel 2014/2015, et kogu süsteem 2020. aastal täielikult toimiks. **Esimesed neli toimivat satelliiti tuleks ehitada ja käivitada arendus- ja valideerimisetapis, kuid täieliku satelliitide rühma moodustamine tuleks viia lõpule kasutuselevõuetapis ning täiendamisega tuleks tegeleda kasutusetapis. Süsteemiga seotud maapealset infrastruktuuri tuleks vastavalt arendada ja käitada.**

- (10) Programm EGNOS on kasutusetapis alates selle „avatud teenuse” ja „ohutusteenuse” („Safety of Life”) toimivaks kuulutamisest vastavalt 2009. aasta oktoobris ja 2011. aasta märtsis. *Süsteemi EGNOS teenuste geograafilist ulatust laiendatakse tehniliste ja finantsiliste piirangute raames ning rahvusvaheliste lepingute alusel muudele piirkondadele maailmas, eelkõige kandidaatriikide territooriumitele või ühtse Euroopa taevaga hõlmatud kolmandatele riikidele ja Euroopa naabruspoliitika riikidele. Siiski ei rahastataks laienemist muudesse maailma piirkondadesse programmile nõukogu ... määruse (EL) nr .../2013 [millega kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020]¹ alusel eraldatavatest eelarveassigneeringutest ning see ei tohiks põhjustada viivitusi kohaldamisala laiendamisel kogu liikmesriikide geograafiliselt Euroopas asuvalle territooriumile.*
- (10 a) *Galileo ohutusteenuse algset kuju, mis nähti ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 683/2008 Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide (EGNOS ja Galileo) rakendamise jätkamise kohta², on muudetud, et tagada koostalitlusvõime muude GNSSi süsteemidega, vastata tulemuslikult ohutusteenuse kasutajate vajadustele ning vähendada vajaliku infrastruktuuri keerukust, riske ja kulusid.*

---

¹ ELT....

² ELT L 196, 24.7.2008, lk 1.

- (10 b) *Programmi EGNOS ohutusteenuse võimalikult ulatuslikuks kasutuselevõtuks tuleks seda pakkuda ilma otsese kasutajatasuta. Programmi Galileo avalikku reguleeritud teenust tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta otsuse nr 1104/2011/EL (mis käsitleb Galileo programmil põhineva globaalse satelliitnavigatsioonisüsteemi kaudu pakutava avalikule reguleeritud teenusele juurdepääsu võimaldamise korda)¹ artikli 2 tähenduses pakkuda tasuta järgmistele avaliku reguleeritud teenuse kasutajatele: liikmesriigid, nõukogu, komisjon, Euroopa välisteenistus ja nõuetekohaselt volitatud Euroopa Liidu ametid. Seda ei tohi käsitleda nende õigusnormide mõjutajana, mis on kehtestatud otsuses nr 1104/2011/EL ja reguleerivad pädeva avaliku reguleeritud teenuse ameti tegevuskulusid.*
- (11) Et optimeerida osutatavate teenuste kasutamist, peaksid *kõnealuste* programmidega seotud süsteemid, võrgud ja teenused olema ühilduvad ja koostalitlusvõimelised nii omavahel kui võimaluse korral ka teiste satelliitnavigatsioonisüsteemide ja tavapärase satelliitnavigatsioonivahenditega, *kui see on sätestatud rahvusvahelises lepingus, mis ei piira strateegilise autonoomsuse eesmärgi järgimist.*

---

¹ *ELT L 287, 4.11.2011, lk 1.*

- (12) Kuivõrd programme rahastab täielikult liit, tuleb sätestada, et **liit** on kogu nende programmide raames loodud või arendatud materiaalse ja immateriaalse vara omanik. Selleks et oleks täielikult tagatud kõikidest omandiga seotud põhiõigustest kinnipidamine, tuleks jõuda vajalike kokkulepeteni praeguste omanikega, eriti nendes osades, mis on infrastruktuuride ja nende turvalisuse jaoks kõige olulisemad. **Immateriaalse vara omandisuhtega seotud sätted ei hõlma immateriaalseid õigusi, mis ei ole asjaomase siseriikliku õiguse alusel üleantavad. See liidu omandiõigus ei mõjuta liidu võimalust teha need varad kättesaadavaks kolmandatele isikutele või need võõrandada kooskõlas käesoleva määrusega ja juhul, kui seda peetakse iga üksikjuhtumi kohta koostatava hinnangu põhjal asjakohaseks. Eelkõige on võimalik nende programmide raames tehtud tööst tulenevaid intellektuaalomandiõigusi kolmandatele isikutele üle anda või litsentsida.** Et hõlbustada satelliitnavigatsiooni vastuvõttu turgudel, tuleks tagada, et kolmandatel isikutel oleks optimaalsed võimalused kasutada programmidest tulenevaid ja Euroopa Liidule kuuluvaid intellektuaalomandi õigusi, eelkõige sotsiaal- majanduslikul tasandil.

- (12 a) *Väljaspool programme loodud või arendatud vara ei kuulu käesolevas määruses sätestatud omandisätete alla. Kuid niisugune vara võib olla programmide toimimiseks oluline. Et ergutada uue tehnoloogia arendamist väljaspool programme, peaks komisjon julgustama kolmandaid isikuid juhtima oma tähelepanu niisugustele olulistele immateriaalsetele varadele ja kui see on programmide jaoks kasulik, kokku leppima nende asjakohases kasutamises.*
- (13) Programmi Galileo kasutuselevõtuetaapi ja kasutusetappi ning programmi EGNOS kasutusetappi peaks **■** täielikult rahastama Euroopa Liit. Vastavalt *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 966/2012*, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes *kohaldatavaid finantseeskirju*¹, peaksid liikmesriigid saama anda asjakohaste lepingute alusel programmidesse täiendava rahalise või mitterahalise panuse, *et rahastada täiendavaid programmelemente, mis on seotud nende võimalike erieesmärkidega*. Samuti peaksid saama programmidesse panustada kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid.

---

¹ *ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.*

- (14) Selleks et tagada *programmide järjepidevus ja stabiilsus ning võtta arvesse nende Euroopa mõõdet ja olulist Euroopa lisandväärtust, on vaja piisavat ja järjepidevat rahastamist finantsplaneerimise perioodide lõikes*. Samuti tuleb ära näidata ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 vajaminev summa Galileo kasutuselevõtuetapi lõpuleviimise ja süsteemide kasutamise rahastamiseks.

- (15) Vastavalt *määrusele (EL) nr .../2013 [millega kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020]* otsustasid Euroopa Parlament ja nõukogu eraldada maksimaalselt [7,07173 miljardi] euro suuruse summa (jooksevhindades) programmidega seotud toimingute rahastamiseks ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020. *Selguse huvides ja kulude kontrolli all hoidmise lihtsustamiseks tuleks see üldine summa jaotada eri kategooriateks. Paindlikkuse säilitamiseks ja programmide sujuva elluviimise tagamiseks peaks komisjonil siiski olema võimalik vahendeid ühest kategooriast teise üle kanda. Programmi toimingud peaksid hõlmama ka süsteemide ja nende toimimise kaitset, sealhulgas satelliitide orbiidile saatmise ajal. Seega võiks teenuste kasutamist ja nende turvalisuse tagamist rahastada programmidele eraldatud eelarvevahenditest ning võttes arvesse võimalusi, mis on seotud kulude range haldamisega ning eespool nimetatud kogusummaga, mis on kindlaks määratud määruse (EL) nr .../2013 [millega kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik ajavahemikuks 2014–2020] artikliga [x]. Rahastada tuleks ainult andmete ja teenuste pakkumist ning mitte infrastruktuuri ostmist.* Käesoleva määrusega kehtestatakse programmide jätkamiseks rahastamispakett, mis on peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe xx/yy/201z (eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punkti [17] ja määruse (EL) nr .../2013 [millega kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020] artikli [14] tähenduses.

- (16) Tuleks täpsustada toimingud, mida rahastatakse käesoleva määruse kohaselt ajavahemikuks 2014–2020 liidu eelarvest **programmidele määratud** assigneeringutest. Kõnealustest assigneeringutest rahastatakse peamiselt toiminguid, mis on seotud programmi Galileo kasutuselevõtuetaapiga, sh selle etapi haldamise ja järelevalvega, ning tegevusi, mis on seotud programmi Galileo raames loodud süsteemi kasutamise, sh kõnealusele etapile eelnevate või seda ettevalmistavate toimingutega, ning mis on seotud süsteemi EGNOS **kasutamisega**. Assigneeringutest tuleks lubada rahastada ka teatavaid muid toiminguid, mis on vajalikud programmide juhtimiseks või nende eesmärkide saavutamiseks, **sealhulgas selliste põhielementide nagu programmi Galileo kiipseadmete ja vastuvõtjate alase teadus- ja arendustegevuse toetamine, mis hõlmab vajaduse korral ka positsioneerimise ja töökindluse järelevalve tarkvaramoduleid. Need elemendid ühendavad infrastruktuuri pakutavad teenused ja järeldrakendused ning lihtsustavad rakenduste väljatöötamist erinevates majandussektorites. Nende väljatöötamine aitab kiirendada sotsiaal-majandusliku kasu maksimeerimist, sest sellega hõlbustatakse pakutavate teenuste turuleviimist. Komisjon peaks esitama igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kasutatava kulude juhtimise strateegia kohta.**

- (17) Oluline on märkida, et süsteemide investeeringu- ja kasutuskulude hinnangus ajavahemikuks 2014–2020 ei ole arvesse võetud liidu võimalikke ettenägematuid rahalisi kohustusi, eeskätt selliseid kohustusi, mis on seotud *teenuste osutamist või liidu süsteemide omandivormist* tingitud **■** vastutusega, *eelkõige süsteemide häirete puhul*. Komisjon koostab nende kohustuste kohta omaette analüüsi.
- (18) Tuleb ka esile tuua, et käesoleva määrusega ette nähtud eelarvevahenditest ei kaeta töid, mida rahastatakse *programmile* „Horisont 2020” eraldatud vahenditest, näiteks süsteemide rakenduste arendamisega seotud töid. Need tööd võimaldavad optimeerida süsteemide raames pakutavate teenuste kasutamist, tagada liidu tehtud investeeringute sotsiaal-majandusliku tasuvuse ja suurendada liidu ettevõtjate oskusteavet satelliitnavigatsioonitehnoloogia vallas. **Komisjon peaks tagama programmi eri aspektide erinevate rahastamisallikate läbipaistvuse ja selguse.**

- (19) *Sellise süsteemide loodud tulu, mis on eelkõige saadud programmi Galileo raames loodud süsteemi osutatavalt äriteenuselt, saaja peaks olema liit, et liidu eelnevalt tehtud investeeringud saaksid osaliselt hüvitatud, ning kõnealust tulu tuleks kasutada programmide eesmärkide toetamiseks.* Peale selle võiks kõikides erasektori ettevõtjatega sõlmitud lepingutes sätestada tulude jagamise mehhanismi.
- (20) Et vältida viimastel aastatel projektide kulgu mõjutanud ülekulusid ja viivitusi, tuleb teha rohkem jõupingutusi ülekulusid ja/või viivitusi tekitada võivate riskide maandamiseks, nagu nõudis Euroopa Parlament oma 8. juuni 2011. aasta resolutsioonis Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide vahetuskuvõtte kohta: hinnang rakendamise kohta, eesseisvad probleemid ja finantsperspektiivid¹, ja nõukogu oma 31. märtsi 2011. aasta järeldustes ning mida on mainitud komisjoni 29. juuni 2011. aasta teatises „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve”.

---

¹ *ELT C 380 E, 11.12.2012, lk 9.*

- (21) ■ Programmide nõuetekohane avalik haldamine eeldab esiteks ranget **vastutuse ja** ülesannete jaotust eelkõige komisjoni, Euroopa GNSSi Agentuuri ja Euroopa Kosmoseagentuuri (**ESA**) vahel ning teiseks programmide haldamise järkjärgulist kohandamist süsteemide kasutamise seotud vajadustele.
- (22) Komisjon, kes esindab liitu – programmide ainsat rahastajat ja süsteemide omanikku –, peaks vastutama programmide toimimise eest ja teostama nende üle **üldist** järelevalvet. Seega peaks ta haldama käesoleva määrusega programmidele eraldatud rahalisi vahendeid, kontrollima kõikide programmi meetmete elluviimist ja tagama selge **vastutuse ja** ülesannete jaotuse eelkõige komisjoni ja Euroopa GNSSi Agentuuri ja **ESA** vahel. Seega tuleks anda komisjonile lisaks nendele ülesannetele, mis on seotud tema üldiste kohustustega või mis on talle pandud käesoleva määrusega, ka teatavad eriülesanded ■ . Et kasutada optimaalselt erinevate sidusrühmade vahendeid ja oskusteavet, võiks komisjonil olla õigus delegeerida teatavaid ülesandeid delegeerimiskokkulepetega kooskõlas **määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012** ja eelkõige selle artikliga [x].

(22 a) Arvestades süsteemide maapealse infrastruktuuri tähtsust programmide rakendamise jaoks ja selle mõju nende turvalisusele, peaks selle infrastruktuuri asukoha määramine olema üks komisjonile antavatest eriülesannetest. Süsteemide maapealse infrastruktuuri kasutuselevõtt peaks jätkuma avatud ja läbipaistva protsessi alusel. Sellise infrastruktuuri asukoha kindlaksmääramisel tuleks arvestada geograafilisi ja tehnilisi piiranguid, mis on seotud selle maapealse infrastruktuuri optimaalse geograafilise paigutusega ja asjaomasteks ülesanneteks sobivate rajatiste ja seadmete võimaliku olemasoluga, ning samuti tagada kooskõla iga maapealse jaama julgeolekualaste vajadustega ja iga liikmesriigi siseriiklike julgeolekunõuetega.

(23) Euroopa GNSSi Agenteur loodi määrusega (EL) nr 912/2010¹, et see tagaks programmide eesmärkide saavutamise ja täidaks teatavaid ülesandeid, mis on seotud programmide nõuetekohase täitmisega. See on ELi asutus, mis *määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 208* kohase asutusena peab täitma liidu asutuste suhtes kehtivaid kohustusi. Agenteurile tuleks usaldada teatavad ülesanded, mis on seotud programmi turvalisusega ja agenteuri võimaliku määramisega avaliku reguleeritud teenuse eest vastutavaks asutuseks. *Ühtlasi peaks agenteur toetama süsteemide edendamist ja turustamist, luues selleks muu hulgas tihedad sidemed programmide raames pakutavate teenuste kasutajate ja potentsiaalsete kasutajatega ning kogudes teavet nende nõudmistest ja satelliitnavigatsioonituru arengu kohta.* Agenteur võiks peale selle täita ülesandeid, mida komisjon usaldab talle ühe või mitme delegerimiskokkuleppe raames, mis hõlmavad mitmesuguseid muid programmidega seotud eriülesandeid, *eelkõige* ülesandeid, mis on seotud süsteemide kasutamisega, sealhulgas *programmide operatiivjuhtimine*, rakenduste ja teenuste müügi edendamine satelliitradionavigatsiooni turul ning programmi põhielementide arendamise edendamine. Selleks et komisjon saaks liidu esindajana täiel määral oma kontrollivolitusi täita, peaksid delegerimiskokkulepped sisaldama Euroopa GNSSi Agenteurile eraldatud vahendite haldamise üldtingimusi. *Programmide operatiivjuhtimisega ja kasutamisega seotud ülesannete alase vastutuse ülekandmine Euroopa GNSSi Agenteurile peaks toimuma järk-järgult ning sõltuma nii asjakohase vastutuse ülekandmise alase läbivaatamise edukast lõpuleviimisest kui ka Euroopa GNSSi Agenteuri valmisolekust nimetatud ülesannete võtmiseks, et tagada programmide järjepidevus. Programmi EGNOS alase vastutuse ülevõtmine peaks toimuma hiljemalt 1. jaanuaril 2014, programmi Galileo puhul peaks see toimuma 2016. aastal.*

---

¹ ELT L 276, 20.10.2010, lk 1.

- (24) **Programmi Galileo kasutuselevõuetapi ajaks peaks liit** **sõlmima ESA-ga delegeerimiskokkuleppe, milles määratakse kindlaks agentuuri ülesanded selles etapis. Komisjon kui liidu esindaja peaks tegema kõik endast sõltuva, et sõlmida delegeerimiskokkulepe kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse kohaldamisest. Et komisjon saaks** **täiel määral oma kontrollivolitusi täita, peaksid delegeerimiskokkulepped sisaldama ESA-le eraldatud vahendite haldamise üldtingimusi. Kuivõrd tegemist on täielikult liidu rahastatud toimingutega, peaksid need tingimused tagama sama ulatusliku kontrolli, nagu oleks nõutav juhul, kui ESA oleks ELi asutus.**
- (24 a) **Programmide kasutusetapiks peaks Euroopa GNSSi Agentuur sõlmima ESA-ga töökokkulepped, milles määratakse kindlaks viimase ülesanded süsteemide uue põlvkonna väljatöötamisel ning tehnilise abi andmisel seoses kasutusel oleva süsteemide põlvkonnaga. Eelnimetatud kokkulepped peaksid vastama määrusele (EL, Euratom) nr 966/2012. Töökokkulepetes ei peaks käsitlema ESA rolli teadusuuringute ja tehnoloogiaga seotud tegevustes ega programmide Galileo ja EGNOS raames rajatud infrastruktuuride arendamise ja nendega seotud teadusuuringute varastes etappides. Neid tegevusi tuleks rahastada programmidele eraldatud eelarvest eraldi, näiteks programmile Horisont 2020 eraldatud vahenditest.**

- (25) Programmide toimimise eest vastutamine hõlmab eelkõige vastutust programmide, süsteemide ja viimaste kasutamise turvalisuse eest. Muudel juhtudel kui 12. juuli 2004. aasta ühismeetme 2004/552/ÜVJP (Euroopa satelliit-raadionavigatsioonisüsteemi toimimise aspektide kohta, mis mõjutavad Euroopa Liidu julgeolekut)¹ kohaldamise korral, **mis on vaja läbi vaadata**, võttes arvesse programmide arengut, nende haldamist ja Lissaboni lepingut, vastutab turvalisuse eest komisjon, seda vaatamata sellele, et teatavad turvalisusega seotud ülesanded antakse Euroopa GNSSi Agenduurile. Eelkõige peab komisjon seadma sisse mehhanismid erinevate turvalisusega tegelevate üksuste adekvaatseks kooskõlastamiseks.
- (25 a) ***Käesoleva määruse kohaldamisel esile kerkivate turvalisuse küsimuste puhul peaks komisjon konsulteerima liikmesriikide vastavate turvalisuse ekspertidega.***
- (26) Võttes arvesse Euroopa välisteenistuse eksperditeadmisi ning korrapäraseid sidemeid kolmandate riikide valitsusasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, on selle puhul kooskõlas nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsusega 2010/427/EL (millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine)², eelkõige selle artikli 2 lõikega 2, tegemist pädeva asutusega, et aidata komisjonil täita teatavaid ülesandeid, mis on seotud ***kõnealuste*** süsteemide ja programmide turvalisust käsitlevate välissuhetega. ***Komisjon peaks tagama, et Euroopa välisteenistus on täielikult kaasatud tema tegevustesse, mis on seotud turvalisusega seonduvate ülesannete täitmisega välissuhete valdkonnas. Selleks tuleb anda Euroopa välisteenistusele kogu vajalikku tehnilist abi.***

---

¹ ELT L 246, 20.7.2004, lk 30.

² ELT L 201, 3.8.2010, lk 30.

(26 a) Et tagada teabe turvaline ringlus käesoleva määruse reguleerimisala ulatuses, tuleb asjakohastes julgeolekueeskirjades sätestada ELi salastatud teabe kaitsetase, mis on komisjoni otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom¹ lisa kehtestatud julgeolekueeskirjades ning nõukogu otsuse 2011/292/EL² lisa kehtestatud nõukogu julgeolekueeskirjades sätestatud kaitsetasemega samaväärne. Kõik liikmesriigid peavad tagama, et nende siseriiklike julgeolekueeskirju kohaldatakse kõigi nende territooriumil elavate füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, kes tegelevad ELi salastatud teabega programmide kohta. ESA julgeolekueeskirju ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja otsust 2011/C 304/05³ tuleks pidada otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom lisa ja nõukogu otsuse 2011/292/EL lisades sätestatud julgeolekueeskirjadega samaväärseteks.

---

¹ EÜT L 317, 3.12.2001, lk 1.

² ELT L 141, 27.5.2011, lk 17.

³ ELT C 304, 15.10.2011, lk 7.

- (26 b) *Käesolev määrus ei mõjuta kehtivaid või tulevikus kehtestatavaid eeskirju, milles käsitletakse juurdepääsu dokumentidele, mis võetakse vastu vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 15 lõikele 3. Lisaks sellele ei tuleks käesolevat määrust käsitada kohustusena liikmesriikidele eirata oma põhiseaduslikke norme seoses juurdepääsuga dokumentidele.*
- (27) Programmidele eraldatud liidu vahendite summa kujutab endast ülempiiri, mida komisjon ei tohi ületada, ning nende eraldamisel on hädavajalikud tulemuslikud hankemenetlused ja eelkõige see, et lepingu sõlmimiseks peetavate läbirääkimistega tagataks vahendite optimaalne kasutamine, kvaliteetsed teenused, programmide takistusteta jätkumine, riskide tulemuslik maandamine ning ettenähtud ajakavast kinnipidamine. **Vastav** hankija peaks pingutama nende nõuete täitmise nimel.

(28) Kuna programme rahastab liit, peaksid programmide raames tehtavad riigihanked vastama riigihangete suhtes kehtivatele liidu eeskirjadele ja nende eesmärk peaks olema eeskätt tagada kulutuste otstarbekus, hoida kulusid kontrolli all, leevendada riske, suurendada tõhusust ja vähendada sõltumist üksikutest tarnijatest. Kõikides liikmesriikides tuleks püüda tagada avatud ja õiglane konkurents kogu tööstustarnete ahelas ning tasakaalustatud osalemisvõimaluste pakkumine kõikide tasandite ettevõtjatele erinevates tegevusvaldkondades, eelkõige uutele turuletulijatele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (edaspidi „VKEd”). Vältida tuleks võimalikku turgu valitseva seisundi kuritarvitamist ja pikaajalist sõltumist üksikutest tarnijatest. Programmi riskide leevendamiseks, üksikutest tarnijatest sõltumise vältimiseks ja parema kontrolli tagamiseks programmide ja nende kulude ning ajakavade üle tuleks vajaduse piires kasutada mitut tarnijat. ***Lisaks tuleks kaitsta ja edendada Euroopa tööstuse arengut kõikides satelliitnavigatsiooniga seotud valdkondades vastavalt liidu sõlmitud rahvusvahelistele lepingutele. Lepingu halva täitmise või mittetäitmise riski tuleks võimalikult suurel määral maandada. Selleks peaksid töövõtjad tõendama oma suutlikkust täita lepingut seoses võetud kohustuste ja lepingu kestusega. Seetõttu peaks hankija vajadusel täpsustama tarnete sooritamise ja teenuste osutamise garanteerimisega seotud nõuded. Lisaks sellele võib hankija tundliku loomuga kaupade ja teenuste ostu korral kohaldada sellise ostu suhtes erinõudeid, eelkõige teabeturbe tagamise osas.*** Liidu ettevõtjatel peaks olema lubatud kasutada teatavate komponentide ja teenuste puhul liiduväliseid allikaid, kui on tõendatud nende olulised eelised kvaliteedi ja kulude osas, võttes siiski arvesse programmide strateegilisust ja Euroopa Liidu turva- ja ekspordikontrollinõudeid. Programmidesse tehtud avaliku sektori investeeringud ning tööstuslikud kogemused ja oskused, sealhulgas programmide määratlemis- ning arendus- ja valideerimisetappidel saadud kogemused ja oskused, tuleks maksimaalselt ära kasutada, kindlustades samas, et ei rikuta konkureeriva pakkumise eeskirju.

(28 a) Hangitava toote, teenuse või töö kogumaksumuse, sealhulgas nendega seotud pikaajalise tegevuskulu paremaks hindamiseks tuleks majanduslikult soodsaimast pakkumisest lähtuva hanke korral võtta hankemenetluse käigus vajadusel arvesse hangitava toote, teenuse või töö kasuliku kasutusea jooksul tekkivat kulu, kasutades kulutõhususel põhinevat lähenemisviisi nagu näiteks kasutustsükli kulude arvestus. Selleks peaks hankija tagama, et toote, teenuse või töö kulude arvutamiseks kasutatav meetod on hanketeates või pakkumisteatistes selgelt kirjeldatud ning et see võimaldab tõendada pakkujate esitatud teabe täpsust.

(29) Satelliitnavigatsioon on ■ keerukas ja pidevalt arenev tehnoloogia. See toob programmide raames tehtavate riigihangetega seoses kaasa ebakindlust ja riske, eriti kuna hangete objektiks võivad olla seadmed või pikaajaliste teenuste osutamine. Nende eripärade tõttu tuleb riigihangete puhul ette näha spetsiaalsed meetmed, mida rakendatakse lisaks määruse (*EL, Euratom*) nr 966/2012 sätetele. Nii peaks hankija saama taastada võrdsed tingimused olukorras, kus ühel või mitmel ettevõtjal on enne pakkumismenetluse väljakuulutamist hanke objektiks olevate toimingute kohta siseteavet. Samuti peaks tellija saama sõlmida tingimuslike osadega lepinguid, lisada lepingu täitmise käigus sellele teatavatel tingimustel lisaklausleid või piirata allhangete määra. Ning viimaks, kuna programmide tehnoloogiline külg ei ole selgelt määratletud, ei ole hangete hinda alati võimalik täpselt hinnata ning sellisel juhul oleks hea sõlmida spetsiaalset laadi lepingud, milles ei kehtestata kindlat ja lõplikku hinda, kuid mis samas sisaldavad liidu rahalisi huve kaitsvaid klausleid.

- (30) Tuleks kinnitada, et kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (*ELi leping*) artikli 4 lõikega 3 peaksid liikmesriigid hoiduma selliste meetmete võtmisest, mis võivad kahjustada *programme või teenuseid*. Samuti tuleks selgitada, et asjaomased liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, et *tagada oma territooriumile rajatud maapealsete jaamade kaitse. Lisaks peaksid liikmesriigid ja komisjon tegema koostööd omavahel ja asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonide ning reguleerivate asutustega, et tagada programmi Galileo raames rajatud süsteemi jaoks vajaliku raadiospektri kättesaadavus ja turvalisus, et võimaldada süsteemipõhiste rakenduste täielikku väljaarendamist ja rakendamist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta otsuse nr 243/2012/EL (millega luuakse mitmeaastane raadiospektripoliitika programm)¹ artikli 8 lõikele 1.*

---

¹ *ELT L 81, 21.3.2012, lk 7.*

- (31) Süsteemide ülemaailmse tähtsuse tõttu on hädavajalik, et liit saaks programmide raames sõlmida lepinguid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 218, tagades seeläbi eelkõige programmide nõuetekohase täitmise, **lahendades teatavaid turvalisuse- ja hinnapoliitika küsimusi**, optimeerides liidu kodanikele osutatavaid teenuseid ning rahuldades kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide vajadusi. Samuti võib osutada vajalikuks kehtivate lepingute kohandamine vastavalt programmide arengule. Kõnealuste lepingute ettevalmistamisel ja rakendamisel võib komisjon küsida abi Euroopa välisteenistusest, **ESA-lt** ja Euroopa GNSSi Agentuurilt, lähtudes neile käesoleva määrusega usaldatud ülesannetest.
- (32) Tuleks kinnitada, et teatavate mitteregulatiivsete ülesannete täitmiseks võib komisjon küsida vajaduse korral ja vajalikus ulatuses tehnilist abi teatavatelt välispartneritelt. Muud programmi avaliku haldamisega tegelevad üksused võivad samuti kasutada kõnealust tehnilist abi neile käesoleva määruse kohaselt usaldatud ülesannete täitmisel.

- (33) *Liidu aluseks on põhiõiguste austamine ning eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklites 7 ja 8 on sõnaselgelt tunnustatud õigust eraelu puutumatusle ja isikuandmete kaitset. Programmi raames tuleks tagada isikuandmete ja eraelu kaitse.*
- (34) Liidu *finantshuve tuleks* kogu kulutsükli vältel *kaitsta* proportsionaalsete *meetmete kaudu, mis hõlmavad* rikkumiste *ennetamist, avastamist ja uurimist, samuti* kaotatud, alusetult väljamakstud *või valesti kasutatud vahendite tagasinõudmist* ning vajaduse korral *haldus- ja rahalisi karistusi kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012.*
- (35) Tähtis on esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule korrapäraselt teavet programmide elluviimise kohta, *eelkõige seoses riskihaldamise, kulude, ajakava ja tulemuslikkusega.* Sel eesmärgil tulevad Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni esindajad kokku Galileo institutsioonidevahelises toimkonnas vastavalt ühisavaldusele Galileo institutsioonidevahelise toimkonna kohta.

- (36) Komisjon peaks teostama hindamisi programmide eesmärkide täitmiseks võetud meetmete tõhususe ja tulemuslikkuse kohta, *võttes aluseks kokkulepitud näitajad*.
- (37) Selleks et tagada süsteemide ja nende toimimise turvalisus, tuleks delegeerida komisjonile õigus võtta *vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290* vastu õigusakte, *mis käsitlevad süsteemide ja nende toimimise turvalisuse tagamiseks vajalikke kõrgetasemelisi eesmärke*. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (38) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. *Nimetatud* volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes¹.
- (39) Programmide nõuetekohane avalik haldamine eeldab programmide juhtimise ühetaolisust, kiiremat otsustusprotsessi ja võrdset juurdepääsu teabele, mistõttu Euroopa GNSSi Agentuuri ja *ESA* esindajad peaksid saama osaleda vaatlajatena komisjoni abistamiseks ■ loodud Euroopa GNSSide programmide komitee (edaspidi „komitee”) töös. Samadel põhjustel peaks liiduga rahvusvahelise kokkuleppe sõlminud kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide esindajatel olema õigus osaleda ■ komitee tegevuses *julgeolekupiirangute raames ja sellise kokkuleppe tingimuste kohaselt*. Euroopa GNSSi Agentuuri, *ESA*, kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide kõnealused esindajad ei saa osaleda komitee hääletusmenetluses

---

¹ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

- (40) Kuna käesoleva määruse eesmärki, st satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamist ja kasutamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, sest see ületab üksi tegutseva liikmesriigi rahalised ja tehnilised võimalused ning seetõttu saab seda *tema ulatuse ja toime tõttu* paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas *ELi* lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kooskõlas nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (41) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 876/2002¹ loodud ühissetevõtte Galileo lõpetas tegevuse 31. detsembril 2006 ning ettevõtte tegevuse lõpetamise menetlus on nüüdseks lõpule viidud. Sellest tulenevalt tuleb tunnistada kehtetuks määrus (EÜ) nr 876/2002.
- (42) Võttes arvesse programmide hindamise vajadust ja tekstis tehtavate muudatuste olulisust, tuleks määrus (EÜ) nr 683/2008 selguse ja õiguskindluse huvides kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

---

¹ EÜT L 138, 28.5.2002, lk 1.

I PEATÜKK ÜLDSÄTTED

Artikkel 1 [*endise artikli 2 tekst*]

Sisu

Käesoleva määrusega kehtestatakse kord, mille järgi toimub Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide raames süsteemide rajamine ja kasutamine, sealhulgas haldamine ja liidu vahendite eraldamise kord.

Artikkel 2 [*endise artikli 1 tekst*]

Euroopa satelliitnavigatsiooni süsteemid ja programmid

1. ***Euroopa satelliitnavigatsiooniprogrammid*** Galileo ja EGNOS hõlmavad kõiki vajalikke toiminguid, et määratleda, arendada, valideerida, ehitada, kasutada, uuendada ja täiustada kaht Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemi – programmi Galileo ja süsteemi EGNOS raames loodud süsteemi – ning tagada nende turvalisus ***ja koostalitlusvõime***.

Programmide eesmärk on samuti maksimeerida Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide sotsiaal-majanduslikku kasu, eelkõige edendades süsteemide kasutamist ja tugevdades nendel süsteemidel põhinevate rakenduste ja teenuste arendamist.

2. Programmi Galileo raames loodud süsteem on *tsiviilkontrolli all olev tsiviilotstarbeline süsteem ja* autonoomne ülemaailmse satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSSi) infrastruktuur, mis hõlmab rühma satelliite ja *maapealsete jaamade* ülemaailmset võrku.
3. EGNOS*e süsteem on piirkondliku satelliitnavigatsioonisüsteemi infrastruktuur,* mis jälgib ja korrigeerib *avatud* signaale, mida edastavad ülemaailmsed satelliitnavigatsioonisüsteemid, *samuti ka neid avatud teenuste signaale, mida pakub Galileo programmi raames loodud süsteem, kui need muutuvad kättesaadavaks.* Süsteem hõlmab maapealseid jaamu ja mitut transpondrit, mis paiknevad geostatsionaarsetel satelliitidel.

4. Programmi Galileo *spetsiifilisteks eesmärkideks on tagada*, et programmil põhineva süsteemi väljastatavaid signaale saaks kasutada *järgmiste funktsioonide* võimaldamiseks:

- a) pakkuda avatud teenust (nn „Open Service” ehk OS), mis on kasutajale tasuta ja on suunatud *peamiselt* satelliitnavigatsiooni massiturule ning varustab positsioneerimis- ja sünkroniseerimisteabega;
- b) *toetada Galileo avatud teenuse signaalide abil ja/või koostöös muude satelliitnavigatsioonisüsteemidega töökindluse seire teenuseid, mis on suunatud ohutusrakenduste kasutajatele, kooskõlas rahvusvaheliste standarditega;*
- c) pakkuda kaubandusteenust (nn „Commercial Service” ehk CS), mis võimaldab töötada välja professionaalseid või kaubanduslikke rakendusi, ning mida on võrreldes avatud teenuse rakendustega tehniliselt rohkem arendatud ja mis pakub laiemaid kasutusvõimalusi;

- d) pakkuda avalikke reguleeritud teenuseid (Public Regulated Service ehk PRS), mis on ette nähtud üksnes valitsuselt loa saanud kasutajatele ning kasutamiseks eeskätt selliste tundlike rakenduste puhul, kus on oluline tagada katkematu teenus, *tasuta ELi liikmesriikidele, nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele ja vajaduse korral nõuetekohaselt volitatud liidu ametitele*; need teenused kasutavad tugevaid ja krüpteeritud signaale. *Muude kõnealuse teenuse otsuse nr 1104/2011/EL artiklis 2 osutatud kasutajatelt nõutav tasu määratakse kindlaks juhtumipõhiselt ja asjakohased sätted kehtestatakse eelnimetatud otsuse artikli 3 lõike 5 kohaselt sõlmitud lepingutes*;
- e) *aidata kaasa* süsteemi COSPAS-SARSAT otsingu- ja päästeteenistuse *tegevusele* (nn „Search and Rescue Support Service” ehk SAR), võttes vastu radarimajakate edastavaid hädasignaale ja edastades neile sõnumeid.

5. Programmi EGNOS spetsiifilised eesmärgid *on järgmised*:

- a) *tagada*, et süsteemi EGNOS väljastatavaid signaale saab kasutada *järgmiste funktsioonide* võimaldamiseks:
- i) pakkuda avatud teenust (OS), mis on kasutajale tasuta ja suunatud *peamiselt* satelliitnavigatsiooni massiturule ning varustab positsioneerimis- ja sünkroniseerimistebega *EGNOS* süsteemiga hõlmatud alal;
  - ii) pakkuda äriandmete levitamise teenust (nn „EGNOS Data Access Service” ehk EDAS), mis võimaldab töötada välja professionaalseid või kommertsrakendusi, kasutades ära lisavõimalusi või täpsemaid andmeid võrreldes *oma* avatud teenuse raames pakutavatega;
  - iii) pakkuda ohutusteenust (nn „Safety of Life Service” ehk SoL), mis on suunatud kasutajatele, kelle jaoks ohutus on elulise tähtsusega. *See* teenus, *mida osutatakse kasutajatele otsese tasuta, täidab* eelkõige teatavates sektorites tekkivaid vajadusi seoses katkematuse, kättesaadavuse ja täpsusega ning sisaldab funktsiooni, mis võimaldab teavitada kasutajat süsteemis esinevast häirest levialal *või lubatud hälbe piire ületavast signaalist süsteemides, mida süsteem EGNOS täiendab*;
- b) *esmajärjekorras pakkuda neid funktsioone võimalikult kiiresti liikmesriikide geograafiliselt Euroopas asuvatel territooriumitel.*

Programmi EGNOS teenuste geograafilist ulatust võidakse laiendada tehnilise teostatavuse piires ning rahvusvaheliste lepingute alusel muudele piirkondadele maailmas, eelkõige kandidaatriikide territooriumitele või ühtse Euroopa taevaga hõlmatud kolmandatele riikidele ja Euroopa naabruspoliitika riikidele. Teenuse ulatuse laiendamisega seotud kulused, sealhulgas kasutuskulused ei kaeta artiklis 10 osutatud vahenditest. Laiendamisega ei liikata edasi süsteemi EGNOS geograafilist laiendamist liikmesriikide geograafiliselt Euroopas asuvatele territooriumitele.

Artikkel 3
Programmi Galileo etapid

Programm Galileo hõlmab järgmisi etappe, mis võivad osaliselt kattuda:

- a) määratlemisetapp, mille käigus kavandati süsteemi struktuur ja määrati kindlaks selle koostisosad ning mis jõudis lõpule 2001. aastal;
- b) arendus- ja valideerimisetapp, mis hõlmab esimeste satelliitide valmistamist ja orbiidile saatmist, esimest maapealsete infrastruktuuride paigaldamist ning kõiki töid, mis on vajalikud süsteemi hindamiseks orbiidil, **ja mis peaks jõudma** lõpule 2013. aastal;
- c) kasutuselevõtuetaapp, mis **peaks jõudma** lõpule 2020. **aastaks ja mis koosneb järgmisest:**

- i) *kogu kosmose infrastruktuuri, eriti artikli 2 lõikes 4 seatud spetsiifiliste eesmärkide saavutamiseks vajalike satelliitide ja samuti vajalike varusatelliitide ehitamine, paigaldamine ja kaitse ning edasiarendamisega seotud hooldus ja toimingud;*
  - ii) *kogu maapealse infrastruktuuri, eelkõige satelliitide kontrollimiseks ja satelliit-raadionavigatsioonisüsteemi andmete töötlemiseks vajaliku infrastruktuuri ja teeninduskeskuste ja muude maapealsete keskuste ehitamine, paigaldamine ja kaitse ning edasiarendamisega seotud hooldus ja toimingud;*
  - iii) *kasutusetapi ettevalmistamine, sealhulgas artikli 2 lõikes 4 osutatud teenuste osutamisega seotud ettevalmistused;*
- d) kasutusetapp, mis hõlmab *järgmist:*
- i) *kosmosepõhise infrastruktuuri haldamine, hooldus, pidev täiendamine, arendamine ja kaitse, sealhulgas uuendamine ja vananemise juhtimine;*

- ii) *maapealse infrastruktuuri, eriti teeninduskeskuste ja muude maapealsete keskuste, võrgustike ja tegevuskohtade haldamine, hooldus, pidev täiendamine, arendamine ja kaitse, sealhulgas uuendamine ja vananemise juhtimine;*
- iii) *süsteemi tulevaste põlvkondade väljatöötamine ja artikli 2 lõikes 4 osutatud teenuste edasiarendamine;*
- iv) programmiga seotud sertifitseerimis- ja *standardimistoimingud;*
- v) *artikli 2 lõikes 4 osutatud teenuste osutamine ja turustamine;*
- vi) *koostöö teiste GNSSi süsteemidega;* ning
- vii) *kõiki muud toimingud*, mis on vajalikud süsteemi arendamiseks ja programmi nõuetekohase toimimise tagamiseks.

Selle etapiga alustatakse järk-järgult ajavahemikul 2014–2015, pakkudes esialgu avatud teenust, otsingu- ja päästeteenust ning avalikku reguleeritud teenust. Neid esialgseid teenuseid täiustatakse vähehaaval ja artikli 2 lõikes 4 osutatud spetsiifiliste eesmärkidega seoses kirjeldatud funktsioonid käivitatakse järk-järgult, et saavutada täielik töövalmidus 2020. aastaks.

Artikkel 4

EGNOSe kasutusetapp

EGNOSe kasutusetapp koosneb eeskätt järgmisest:

- a) kosmose infrastruktuuri haldamine, hooldus, pidev täiendamine, arendamine ja kaitse, sealhulgas uuendamine ja vananemise juhtimine;*
- b) maapealse infrastruktuuri, sealhulgas võrgustike, tegevuskohtade ja toetusrajatiste haldamine, hooldus, pidev täiendamine, arendamine ja kaitse, sealhulgas uuendamine ja vananemise juhtimine;*

- c) *süsteemi tulevaste põlvkondade väljatöötamine ja artikli 2 lõikes 5 osutatud teenuste edasiarendamine;*
- d) **■** *programmiga seotud sertifitseerimis- ja standardimistoimingud;*
- e) *artikli 2 lõikes 5 osutatud teenuste osutamine ja turustamine;*
- f) *kõik süsteemi ja selle kasutamise usaldusväärsuse tagamisega seonduv;*
- g) *tegevuse koostööstamine artikli 2 lõike 5 punktis b osutatud spetsiifiliste eesmärkide saavutamiseks.*

Artikkel 5

Süsteemide ühilduvus ja koostalitlusvõime

1. Programmide EGNOS ja Galileo raames loodavad süsteemid **ja** võrgud ja teenused on *tehniliselt* omavahel ühilduvad ja koostalitlusvõimelised.

2. Programmide EGNOS ja Galileo raames loodavad süsteemid **ja** võrgud ja teenused on ühilduvad ja koostalitlusvõimelised teiste satelliitnavigatsioonisüsteemidega ja tavapärase raadionavigatsioonivahenditega, **nagu on sätestatud artikli 28 kohaselt sõlmitud rahvusvahelises lepingus.**

Artikkel 6

Omandiõigus

Liit on kogu programmide käigus loodud või arendatud materiaalse ja immateriaalse vara omanik ning seetõttu sõlmitakse vajaduse korral kolmandate isikutega lepingud kehtivate omandiõiguste kohta.

Komisjon **tagab asjakohase raamistiku abil käesolevas artiklis osutatud varade optimaalse kasutamise. Eelkõige haldab ta programmidega seotud intellektuaalomandi õigusi võimalikult tulemuslikult, võttes arvesse vajadust kaitsta liidu intellektuaalomandi õigusi ja kõigi sidusrühmade huvisid ning anda nendele väärtus, ja vajadust turgude ja uute tehnoloogiate harmoonilise arengu järele. Selleks tagab komisjon, et programmide raames sõlmitud lepingud sisaldaksid võimalust nende programmide raames tehtud tööst tulenevaid intellektuaalomandiõigusi kolmandatele isikutele üle anda või litsentsida.**

II PEATÜKK
OSALEMINE RAHASTAMISES JA EELARVEMEHHANISMID

Artikkel 7
Rahastatavad toimingud

1. Käesoleva määruse kohastele programmidele eraldatakse liidu eelarveassigneeringuid ajavahemikuks 2014–2020, et rahastada toiminguid, mis on seotud
  - a) programmi Galileo *kasutuselevõtuetaapi lõpuleviimisega, millele on osutatud artikli 3 punktis c;*
  - b) *programmi Galileo kasutusetapiga, millele on osutatud artikli 3 punktis d;*
  - c) *programmi EGNOS kasutusetapiga, millele on osutatud artiklis 4;*
- c a) programmide haldamise ja järelevalvega.*

- 1 a. Programmidele eraldatud liidu eelarveassigneeringuid eraldatakse ka vastavalt artikli 10 lõike 1 punktile a finantstoimingutele, mis seonduvad selliste põhielementide nagu Galileo-põhiste kiipseadmete ja vastuvõtjate alase teadus- ja arendustegevusega.*
2. Programmidele eraldatud liidu eelarveassigneeringutest *kaetakse* ka komisjoni kulusid, mis on seotud programmide haldamiseks ja *artikli 2 lõigetes 4 ja 5 osutatud* eesmärkide täitmiseks vajaliku ettevalmistus-, järelevalve-, kontrolli-, auditeerimis- ja hindamistegevusega. *Nende kulude hulka võivad kuuluda eelkõige järgmised kulud:*
- a) ekspertide uuringud ja koosolekud,
  - b) teabe- ja kommunikatsioonitegevus, sealhulgas institutsioonide teavitustegevus liidu poliitiliste prioriteetide teemal, kui need on otseselt seotud käesoleva määruse eesmärkidega, *pidades eelkõige silmas koostoime loomist muude asjakohaste liidu poliitikavaldkondadega;*
  - c) infotehnoloogilised („IT”) võrgud, mille eesmärgiks on infotöötlus või -vahetus,

- d) igasugune muu komisjonile osutatud tehniline ja halduslik abi programmide haldamiseks.
3. **█** Programmide ja nende erinevate etappide kulud *tehakse täpselt kindlaks*.
█ Komisjon, *kes toimib* kooskõlas läbipaistva juhtimise põhimõttega, *teavitab Euroopa Parlamenti, nõukogu ja artikli 35 lõikega 1 ettenähtud komiteed igal aastal liidu vahendite, sealhulgas ettenägematute kulude reservi eraldamisest ja kasutamisest seoses iga lõikes 1, 1 a ja 2 nimetatud toiminguga*.

Artikkel 8

Programmide Galileo ja EGNOS rahastamine

1. **█** Liit *rahastab programmidega Galileo ja EGNOS seotud tegevusi, millele on viidatud artikli 7 lõigetes 1, 1 a ja 2, et täita artiklis 2 kehtestatud eesmärgid* kooskõlas *artikliga 10*, ilma et see piiraks *rahastamist mis tahes muudest rahastamisallikatest, sealhulgas käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 viidatud allikatest*.

2. Liikmesriigid võivad *taotleda programmidele Galileo ja EGNOS täiendava rahastamise andmist, et katta konkreetsetel juhtudel täiendavaid elemente, tingimusel et see ei põhjusta mis tahes finantsilist või tehnilist koormat või viivitusi asjaomases programmis. Liikmesriigi taotluse alusel otsustab komisjon vastavalt artikli 35 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele, kas nimetatud tingimused on täidetud. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti, nõukogu ja* käesoleva määruse artikli 35 lõikega 1 ette nähtud komiteed mõjust, mida avaldatakse *programmidele Galileo ja EGNOS* käesoleva lõike kohaldamisel.
3. Kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid võivad samuti osaleda *programmide Galileo ja EGNOS* täiendavas rahastamises. Artiklis 28 osutatud *rahvusvahelistes* lepingutes määratakse kindlaks programmis osalemise tingimused ja üksikasjalikud eeskirjad.
- 3 a. *Lõigetes 2 ja 3 osutatud täiendavat rahastamist käsitatakse sihtotstarbelise välistuluna, nagu see on sätestatud määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 21 lõikes 2.*

Artikkel 10

Vahendid

1. Maksimumsumma, mille liit on ajavahemikul 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2020 artikli 7 lõigetes 1, *1 a* ja 2 nimetatud toimingute rakendamiseks ja nende toimingutega seotud riskide katmiseks eraldanud, on [7,07173 miljardit] eurot jooksevhindades. See summa jaotatakse eri kulukategooriate vahel järgmiselt:
  - a) artikli 7 lõike 1 punktis a viidatud tegevuse jaoks [1,93 miljardit] eurot jooksevhindades;
  - b) artikli 7 lõike 1 punktis b viidatud tegevuse jaoks [3 miljardit] eurot jooksevhindades;

- c) *artikli 7 lõike 1 punktis c viidatud tegevuse jaoks [1,58 miljardit] eurot jooksevhindades;*
- d) *artikli 7 lõike 1 punktis c a ja artikli 7 lõikes 2 viidatud tegevuse jaoks [0,56173 miljardit] eurot jooksevhindades.¹*

---

¹ Millest maksimaalselt 113 miljonit eurot (jooksevhindades) GNSSi Agentuuri halduskuludeks.

- 1 a. Ilma et see piiraks nende summade kasutamist, mis on eraldatud süsteemipõhiste rakenduste arendamiseks programmi Horisont 2020 raames, rahastatakse programmidele eraldatud eelarveassigneeringutest, sealhulgas sihtotstarbeliste tuludega artikli 7 lõikes 1 a osutatud tegevusi kuni 100 miljoni euro ulatuses jooksevhindades.*
- 1 b. Komisjon võib lõike 1 punktides a–d sätestatud vahendeid ühest kulukategooriast teise ümber paigutada kuni 10% ulatuses lõikes 1 viidatud summast. Kui ümberpaigutamine puudutab kumulatiivset summat, mis ületab 10% lõikes 1 nimetatud summast, konsulteerib komisjon artikli 35 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt artikli 35 lõikes 1 viidatud komiteega.*
- Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõigist ümberpaigutustest kulukategooriate vahel.*
2. Assigneeringuid kasutatakse vastavalt käesoleva määruse ja *määruse (EL, Euratom) nr 966/2012* sätetele.
3. Programmidega seotud eelarvelised kohustused täidetakse iga-aastaste eraldistega.

- 3 a.** *Komisjon haldab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rahalisi vahendeid läbipaistval ja kulutasuval viisil. Komisjon esitab igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kasutatava kulude juhtimise strateegia kohta.*

Artikkel 11

Programmidest saadav tulu

1. Süsteemide kasutamisest saadava tulu kogub liit, see kantakse liidu eelarvesse ja eraldatakse programmidele, *eelkõige artikli 2 lõikes 1 osutatud eesmärgi saavutamiseks*. Kui tulu ületab programmide kasutusetappide rahastamise vajaduse, siis saavad tulu suunamise põhimõtete muutmise heaks kiita *Euroopa Parlament ja nõukogu* komisjoni ettepaneku põhjal.
2. Tulu jaotamise mehhanism võib olla ette nähtud erasektori ettevõtjatega sõlmitavates lepingutes.

3. Eelarve täitmise eest kaudselt vastutavatele üksustele kantud eelmaksetelt kogunenud intressid eraldatakse toimingutele, mille puhul on sõlmitud delegeerimiskokkulepe või leping komisjoni ja asjaomase üksuse vahel. Vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttele avavad eelarve täitmise eest kaudselt vastutavad üksused kontod, mis võimaldavad kindlaks teha rahalisi vahendeid ja vastavat intressi.

III PEATÜKK PROGRAMMIDE AVALIK HALDAMINE

Artikkel 12

Programmide haldamise *põhimõtted*

Programmide avalik juhtimine põhineb *järgmistel põhimõtetel*:

- a) ülesannete *ja vastutuse selge jaotamine osaliste*, eelkõige komisjoni, Euroopa GNSSi Agentuuri ja *ESA* vahel *komisjoni üldisel vastutusel*;

- b) siiras koostöö punktis a osutatud organite ja liikmesriikide vahel;*
- c) tugev programmide kontroll, sealhulgas range kulude ja ajakava järgimine kõigi asjaomaste organite poolt oma vastutusalas seoses programmide eesmärkidega;*
- d) olemasolevate struktuuride kasutamise optimeerimine ja ratsionaliseerimine, et vältida tehnilise nõuande dubleerimist;*
- e) konkreetsetel nõuetel ja valdkondlike ekspertide toetusel põhinevate projektijuhtimise süsteemide ja tehnikate parimate tavade kasutamine programmide rakendamise järelevalves.*

Artikkel 13

Komisjoni ülesanded

1. ***Komisjonil on üldine vastutus*** programmide **■** eest. Ta käsutab käesoleva määrusega **■** eraldatud rahalisi vahendeid ja kontrollib programmi kõigi toimingute rakendamist, ***eelkõige seoses kulude, haldamise ja tulemuslikkusega.***
2. Lisaks lõikes 1 **■** viidatud ***üldisele vastutusele*** ja käesoleva määruse muudes sätetes ***osutatud spetsiifilistele*** ülesannetele on komisjonil **■** järgmised ***ülesanded:***
  - a) tagada ülesannete selge jaotamine programmidega seotud üksuste vahel ja usaldada sel eesmärgil ***artikli 15 lõikes 1 a*** ja artiklis 16 nimetatud ülesannete täitmine (peamiselt delegeerimiskokkulepete kaudu) Euroopa GNSSi Agentuurile ja ***ESA-le***;
  - b) ***tagada programmide rajamine neile eraldatud vahendite piires ja kooskõlas artiklis 2 osutatud eesmärkidega.***

Selleks kehtestab ta asjakohased vahendid ja struktuurimeetmed programmidega seotud riskide kindlakstegemiseks, kontrollimiseks, leevendamiseks ja järelevalveks ning rakendab neid;

- c) korraldada liidu nimel ja oma pädevusvaldkonnas suhteid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- d) *anda liikmesriikidele ja Euroopa Parlamendile õigeaegselt kogu asjakohane teave programmide kohta, eelkõige seoses riskihaldamise, üldiste kulude, iga Galileo infrastruktuuri olulise elemendi iga-aastaste tegevuskulude, tulude, ajakava ja tulemuslikkusega, ning ülevaade artikli 12 punktis e osutatud projektijuhtimise süsteemide ja tehnikate rakendamisest;*
- d a) *hinnata võimalust edendada ja tagada Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide kasutamine erinevates majandussektorites, analüüsides muu hulgas süsteemide tekitatava kasu ärakasutamist.*

3. Kui see on vajalik *artiklites 3 ja 4* nimetatud programmi Galileo etappide ja *programmi EGNOS kasutusetapi nõuetekohaseks täitmiseks*, kehtestab komisjon *vajaduse korral* meetmed, mis on vajalikud, et
- a) *hallata ja* vähendada programmide täitmisega kaasnevaid riske [*COMi ettepaneku punkti c märgistamata tekst*];
  - b) teha kindlaks oluliste otsuste tegemise etapid programmide elluviimise seireks ja hindamiseks;
  - c) määrata kindlaks süsteemide maapealsete infrastruktuuride paiknemine *kooskõlas turvanõuetega, järgides avatud ja läbipaistvat protsessi*, ja tagada nende toimimine [*COMi ettepaneku punkti c märgistamata tekst*];
- c a) määrata kindlaks tehnilised ja operatiivnõuded, mis on vajalikud artikli 2 lõike 4 punktides b ja c osutatud funktsioonide täitmiseks ja süsteemiarenduste rakendamiseks.*

Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 35 lõikes 3 viidatud uurimismenetlusega.

Artikkel 14

Süsteemide ja nende toimimise turvalisus

1. ***Komisjon tagab programmide turvalisuse, sealhulgas süsteemide ja nende toimimise turvalisuse. Sellel eesmärgil komisjon:***
  - a) ***võtab arvesse järelevalve ja programmide turvanõuete ja -normide integreerimise vajadust;***
  - b) ***tagab, et nende nõuete ja normide üldine mõju toetab programmide edenemist, eelkõige kulude, riskihalduse ja ajakava osas;***
  - c) ***rajab erinevate kaasatud organite vahelise kooskõlastusmehhanismi;***

d) võtab arvesse kehtivaid turvanorme ja -nõudeid, et mitte vähendada turvalisuse üldist taset ning takistada nendel normidel ja nõuetel põhineva kehtiva süsteemi toimimist.

2. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklite 15 ja 17 ning **■** otsuse nr 1104/2011/EL artikli 8 kohaldamist, **võtab** komisjon **■** vastavalt artiklile 34 **vastu delegeeritud õigusaktid, millega kehtestatakse kõrgetasemelised eesmärgid, et tagada lõikes 1 osutatud programmide turvalisus. ■**

2 a. Komisjon kehtestab lõikes 2 osutatud kõrgetasemeliste eesmärkide rakendamiseks vajalikud tehnilised kirjeldused ja muud meetmed. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 35 lõikes 3 viidatud kontrollimenetlusega.

3. Kooskõlas otsuse 2010/427/EL artikli 2 lõikega 2 **jätkab** Euroopa välisteenistus komisjoni **abistamist tema** ülesannete täitmisel välissuhete valdkonnas **■**.

Artikkel 15

Euroopa GNSSi Agentuuri ülesanded

1 **Kooskõlas** komisjoni **kehtestatud** suunistega **täidab** Euroopa GNSSi Agentuur järgmisi ülesandeid :

a) **tagab** seoses programmide julgeolekuga ja ilma et see piiraks artiklite 14 ja 17 kohaldamist:

i) **oma turvalisuse akrediteerimise nõukogu kaudu** turvalisuse akrediteerimise vastavalt määruse (EL) nr 912/2010 III peatükile. Sel eesmärgil algatab ta turvamenetluste rakendamise, jälgib seda ning teostab süsteemi turbeauditeid;

- ii) *määruse (EL) nr 912/2010 artikli 6 punktis d osutatud Galileo turvalisuse järelevalvekeskuse* tegevuse *kooskõlas käesoleva määruse artiklis 14 osutatud normide ja nõuetega ning vastavalt* artiklis 17 viidatud ühismeetme 2004/552/ÜVJP alusel antud juhiste kohaselt;
- b) ■ täidab otsuse nr 1104/2011/EL artiklis 5 sätestatud ■ ülesandeid ■ ja *abistab komisjoni* vastavalt *selle* otsuse artikli 8 lõikele 6;
- c) ■ aitab *programmide kasutuselevõttuetapi ja kasutusetapi* raames ■ kaasa *artikli 2 lõigetes 4 ja 5 osutatud* teenuste *edendamisele ja* turustamisele, viies *selleks* muu hulgas *läbi* vajaliku turuanalüüsi, *eelkõige Euroopa GNSSi Agentuuri igal aastal rakenduste ja teenuste turu kohta koostatava turuaruande kaudu, luues tihedaid kontakte süsteemide kasutajate ja potentsiaalsete kasutajatega, et koguda teavet nende vajaduste kohta, jälgides arenguid satelliidinavigatsiooni järelturul ning koostades tegevuskava artikli 2 lõigetes 4 ja 5 osutatud teenuste vastuvõtmiseks kasutajaskonna kaupa, mis hõlmaks vastavaid standardimis- ja sertifitseerimistoiminguid.*

1 a. *Euroopa GNSSi Agentuur täidab [ ] ka muid programmide rakendamisega seotud ülesandeid, sealhulgas programmide haldamise ülesandeid, ja vastutab nende täitmise eest. Need ülesanded usaldab komisjon [ ] talle delegeerimisotsuse alusel sõlmitud delegeerimiskokkuleppe raames kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 60 lõike 1 punktiga c ning need hõlmavad järgmist:*

- a) põhitegevused, kaasa arvatud infrastruktuuri haldamine, süsteemi hooldamine ja pidev täiustamine, sertifitseerimis- ja standardimistoimingud ning artikli 2 lõigetes 4 ja 5 nimetatud teenuste osutamine;*
- b) kaasa aitamine teenuste edasiarendamise määratlemisele ning süsteemide edasiarendamise ja tulevaste põlvkondadega seotud arendus- ja kasutuselevõtutegevusele, sealhulgas hangetega seotud tegevus;*

- c) *süsteemipõhiste rakenduste ja teenuste arendamise edendamine ning nendealase teadlikkuse suurendamine, mis hõlmab Euroopa GNSSi rakendustele ja teenustele spetsialiseerunud Euroopa tippkeskuste võrgustiku tuvastamist, ühendamist ja kooskõlastamist, võttes aluseks avaliku ja erasektori ekspertteadmised ning hinnates sellise edendamise ja teadlikkuse suurendamisega seotud meetmeid;*
- d) *selliste põhielementide nagu Galileo-põhiste kiipseadmete ja vastuvõtjate arendamise edendamine.*

1 b. Lõikes 1 a osutatud delegerimiskokkulepetega antakse Euroopa GNSSi Agentuurile määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 7 ja artikli 60 raames eelkõige hankija suhtes piisavalt autonoomiat ja õigusi. Delegerimiskokkuleppes sätestatakse ka Euroopa GNSSi Agentuurile eraldatud vahendite haldamise üldtingimused ning eeskätt teostatavad tegevused, nendega seotud rahastamismeetmed, haldusmenetlused, järelevalve- ja kontrollimeetmed ning meetmed, mida kohaldatakse kokkuleppe mittetäieliku täitmise korral kulude, ajakava ja tulemuslikkuse osas, samuti kogu materiaalse ja immateriaalse vara valdamise kord.

Järelevalve- ja kontrollimeetmetega nähakse eelkõige ette kord kulude eelhindamiseks, komisjoni süstemaatiline kuludest ja ajakavast teavitamine ning kavandatud eelarve, tulemuslikkuse ja ajakava puhul esinevate kõrvalekallete korral rakendatavad parandusmeetmed, mis tagavad infrastruktuuride rakendamise eraldatud eelarvete piires.

- 1 c. Euroopa GNSSi Agentuur sõlmib ESaga töökorra, mis on vajalik nende vastavate käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks programmide kasutusetapis. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti, nõukogu ja artikli 35 lõikes 1 osutatud komiteed sellisest Euroopa GNSSi Agentuuriga sõlmitud töökorrast ja selle muudatustest. Vajaduse korral võib Euroopa GNSSi Agentuur kaaluda pöördumist teiste avaliku või erasektori üksuste poole.*

2. Lisaks ***lõigetes 1 ja 1a*** nimetatud ülesannetele ning oma pädevuse piires annab Euroopa GNSSi Agentuur komisjoni käsutusse oma tehnilised eksperditeadmised ja annab komisjonile teavet, mida ta vajab tema ülesannete täitmiseks käesoleva määruse raames, ***sealhulgas artikli 13 lõike 2 punktis d a osutatud süsteemide kasutamise edendamise ja tagamisega seotud võimaluste hindamine***.
3. Artikli 35 lõikega 1 ettenähtud komiteega konsulteeritakse käesoleva artikli ***lõikes 1a*** nimetatud delegeerimisotsuse küsimuses vastavalt artikli 35 lõikes 2 sätestatud nõuandemenetlusele. ***Euroopa Parlamenti, nõukogu ja*** komiteed teavitatakse ***eelnevalt*** delegeerimiskokkulepetest, mis sõlmitakse liidu (keda esindab komisjon) ja Euroopa GNSSi Agentuuri vahel.
  - 3 a. ***Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti, nõukogu ja artikli 35 lõikes 1 osutatud komiteed hankemenetluste vahe- ja lõplikest hindamistulemustest ning ettevõtjatega sõlmitavatest lepingutest, esitades sealhulgas allhangetega seotud teabe***.

Artikkel 16

Euroopa Kosmoseagentuuri ülesanded

1. **Artikli 3 punktis c osutatud programmi Galileo kasutuselevõtuetaipiks sõlmib komisjon viivitamata ESAGA delegeerimiskokkuleppe, milles kehtestatakse viimase ülesanded, eelkõige süsteemi kavandamise, arendamise ja seonduvate hangete osas. Kokkulepe ESA-ga sõlmitakse määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 61 kohaselt komisjoni poolt vastuvõetud delegeerimisotsuse alusel.**
  - a) Delegeerimiskokkuleppes sätestatakse **ESA-le** eraldatud vahendite haldamise üldtingimused, niivõrd kui see on vajalik lõike 1 alusel delegeeritud ülesannete ja eelarve täitmiseks, ning eeskätt **süsteemi kujundamise, arendamise ja hangetega seoses** teostatavad toimingud, nendega seotud rahastamismeetmed, haldusmenetlused, järelevalve- ja kontrollimeetmed ning meetmed, mida kohaldatakse kokkuleppe mittetäieliku **rakendamise** korral **kulude, ajakava ja tulemuslikkuse osas**, samuti kogu materiaalse ja immateriaalse vara valdamise kord.

Järelevalve- ja kontrollimeetmetega nähakse eelkõige ette kord kulude **ja ajakava** eelhindamiseks, komisjoni süstemaatiline kuludest ja ajakavast teavitamine ning kavandatud eelarve **ja täitmise ja ajakava** lahknemise korral rakendatavad parandusmeetmed, mis tagavad infrastruktuuride rajamise eraldatud eelarvete piires.
  - b) Artikli 35 lõikega 1 ettenähtud komiteega konsulteeritakse käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud delegeerimisotsuse küsimuses vastavalt artikli 35 lõikes 2 sätestatud nõuandemenetlusele. **Euroopa Parlamenti, nõukogu ja** komiteed teavitatakse **eelnevalt** delegeerimiskokkulepetest, mis sõlmitakse **liidu (keda esindab komisjon)** ja **ESA** vahel.
  - c) Komisjon teavitab **Euroopa Parlamenti, nõukogu ja** artikli 35 lõikes 1 osutatud komiteed hankemenetluste vahe- ja lõplikest hindamistulemustest ning lepingutest, mida **ESA** sõlmib ettevõtjatega, **esitades sealhulgas allhangetega seotud teabe**.

4 a. Artikli 3 punktis d ja artiklis 4 osutatud programmide kasutusetapi puhul käsitatakse vastavalt artikli 15 lõikele 1 c Euroopa GNSSi Agentuuri ja ESA vahel sõlmitud töökorras ESA rolli selles etapis ja tema koostööd Euroopa GNSSi Agentuuriga, eelkõige seoses järgmisega:

- a) *kontseptsiooni loomine, kavandamine, järelevalve, hanked ja valideerimine süsteemide tulevaste põlvkondade arendamise raamistikus;*
- b) *tehniline tugi süsteemide hetkel kasutuses oleva põlvkonna kasutamise ja haldamise raames.*

Selle töökorra puhul järgitakse määrust (EL, Euratom) nr 966/2012 ja komisjoni poolt kooskõlas artikli 13 lõikega 3 kehtestatud meetmeid.

Euroopa Parlamenti, nõukogu ja artikli 35 lõikes 1 osutatud komiteed teavitatakse sellisest töökorrast ja selle muutmisest.

- 4 b. *Komisjon võib ESAlt taotleda oma käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks vajalikku tehnilist ekspertnõu ja teavet, mõjutamata lõigetes 1 ja 4 a osutatud delegeerimiskokkuleppe ja töökorra rakendamist.*

IV PEATÜKK

LIIDU VÕI SELLE LIIKMESRIIKIDE JULGEOLEKUGA SEOTUD ASPEKTID

Artikkel 17

Ühismeede

Alati kui süsteemide tegevus võib mõjutada liidu või selle liikmesriikide julgeolekut, kohaldatakse menetlusi, mis on sätestatud ühismeetmes 2004/552/ÜVJP.

Artikkel 18

Eeskirjade kohaldamine salastatud teabe valdkonnas

Käesoleva määruse kohaldamisel:

- a) *tagab* iga liikmesriik, et tema *siseriiklike julgeolekueeskirjadega tagatakse ELi salastatud teabe selline* kaitsetase, *mis on* otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom lisas *kehtestatud julgeolekueeskirjades ning* otsuse 2011/292/EL¹ lisas *kehtestatud nõukogu julgeolekueeskirjades sätestatud kaitsetasemega samaväärne;*

---

¹ ELT L 141, 27.5.2011, lk 17.

- b)** liikmesriigid teavitavad komisjoni viivitamatult lõike 1 kohaste siseriiklike julgeolekueeskirjade vastuvõtmisest;
- c)** kolmandate riikide territooriumil elavad füüsilised isikud või seal asutatud juriidilised isikud võivad töödelda programmidega seotud ELi salastatud teavet ainult siis, kui nende suhtes kohaldatakse asjaomastes riikides julgeolekueeskirju, millega tagatakse kaitsetase, mis on vähemalt samaväärne sellega, mis on tagatud komisjoni julgeolekueeskirjadega, mis on esitatud otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom lisas ja nõukogu julgeolekueeskirjadega, mis on esitatud otsuse 2011/292/EL *lisades*. Kolmandas riigis *või rahvusvahelises organisatsioonis* kohaldatavate julgeolekueeskirjade samaväärsus *tehakse kindlaks liidu ja selle kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni vahel sõlmitud teabeturbe lepingu alusel kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 218 sätestatud menetlusega ning otsuse 2011/292/EL artiklit 12 arvesse võttes*;

d) *füüsilisele või juriidilisele isikule või kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile võib anda juurdepääsu ELi salastatud teabele, kui seda peetakse konkreetsel juhul vajalikuks tulenevalt selle teabe olemusest ja sisust, teabe saaja teadmismisvajadusest ning liidule tuleneva kasu ulatusest, mõjutama nõukogu otsuse 2011/292/EÜ, ESTÜ, Euratom artikli 12 ning otsuse 2001/844/EÜ lisa sätetatud tööstusjulgeolekut reguleerivate eeskirjade kohaldamist.*

V PEATÜKK
RIIGIHANKED

I JAGU

Programmide kasutuselevõtu- ja kasutusetapi raames tehtavate riigihangete suhtes
kohaldatavad üldsätted

Artikkel 19
Üldpõhimõtted

Programmi Galileo kasutuselevõtuetaapi ja programmide kasutusetapi raames tehtavate riigihangete suhtes kohaldatakse *määrust (EL, Euratom) nr 966/2012*, eelkõige juurdepääsu ja õiglast konkurentsi terves tööstustarnete ahelas, selgel ja õigeaegsel teabel põhinevat pakkumist, kohaldatavate hanke-eeskirjade, kvalifitseerimise tingimuste, määramiskriteeriumide ja mis tahes muu asjaomase teabe selget edastamist, millega võimaldatakse kõikidele potentsiaalsetele pakkujatele võrdsed võimalused, ilma et need eeskirjad piiraksid meetmeid, mis on vajalikud liidu oluliste julgeolekuhuvide või avaliku julgeoleku kaitseks või liidu ekspordikontrolli nõuete järgimiseks.

Artikkel 20

Konkreetsed eesmärgid

Hankijad järgivad oma pakkumiskutsetes järgmisi eesmärke:

- a) kogu liidus kõikide ettevõtjate, eriti uute turuletulijate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, võimalikult ulatusliku ja avatud osalemise edendamine, ***soodustades selleks muu hulgas pakkujate poolsete allhangete rakendamist;***
  - b) turgu valitseva seisundi võimaliku kuritarvitamise ja üksikutele tarnijatele tuginemise vältimine;
  - c) eelnevate avaliku sektori investeeringute ja saadud õppetundide, tööstuskogemuste ja -pädevuste, sealhulgas programmide määratlemis- ning arendus-, valideerimis- ja kasutuselevõtuetaappidel õpitu ärakasutamine, tagades samas, et ei mõjutata konkureeriva pakkumise eeskirju.
- c a) hankimine mitmelt tarnijalt, kui see on asjakohane, et tagada parem üldine kontroll programmide, kulude ja ajakava üle;***
- c b) võimaluse korral arvestatakse kogukulu hangitava toote, teenuse või töö kogu kasuliku kasutusea jooksul.***

2. JAGU

Programmide kasutuselevõtu- ja kasutusetapi raames tehtavate riigihangete suhtes
kohaldatavad erisätted

Artikkel 21

Võrdsete konkurentsitingimuste kehtestamine

Hankijal **võtab** asjakohased meetmed võrdsete konkurentsitingimuste kehtestamiseks, juhul kui ettevõtja varasem osalemine hankemenetlusega seotud tegevuses

- a) võib anda sellele ettevõtjale olulise eelise seoses siseteabega ning tekitada seega kahtlusi võrdse kohtlemise osas või
- b) mõjutab konkurentsi tavatingimusi või lepingute sõlmimise või täitmise erapooletust ning objektiivsust.

Need meetmed ei **ohusta** õiglast konkurentsi, võrdset kohtlemist ega ettevõtjate, nende kaubandussuhete ja kulustruktuuri kohta kogutud teabe konfidentsiaalsust. Seega arvestatakse neis meetmetes kavandatava lepingu liiki ja tingimusi.

Artikkel 21 a

Teabeturve

Salastatud teabega seotud, seda nõudvate ja/või sisaldavate hankelepingute puhul täpsustab hankija hankedokumentides kõik vajalikud meetmed ja nõuded niisuguse teabe kaitsmiseks nõutaval tasemel.

Artikkel 21 b

Tarne garanteerimine

Hankija esitab hankedokumentides oma nõuded seoses kaupade tarne või teenuste osutamise garanteerimisega lepingu täitmise korral.

Artikkel 22

Tingimuslike osadega lepingud

1. Hankija võib sõlmida tingimuslike osadega lepinguid.

2. Tingimuslike osadega leping hõlmab fikseeritud osa, mis on lisatud eelarvelise kulukohustuse võtmisele **ning kindlat kohustust pakkuda selleks etapiks lepinguga ette nähtud töid, tarneid või teenuseid** ning ühte või mitut **osa, mis on nii eelarve kui täitmise osas tingimuslikud**. Hankedokumentides nimetatakse tingimuslike osadega lepingu konkreetsed osad. Neis määratletakse eelkõige iga osa teenuste sisu, hind või nende kindlaksmääramise kord ja täitmise tingimused.
3. Fikseeritud osa teenused peavad moodustama ühtse terviku, sama kehtib iga tingimusliku osa teenuste kohta, võttes arvesse kõikide teiste osade teenuseid.
4. Iga tingimusliku osa täitmine sõltub hankija otsusest, millest on töövõtjat teavitatud lepingus sätestatud tingimustel. Kui üks tingimuslik osa kinnitatakse hilinemisega või seda ei kinnitata, võib töövõtja saada juhul, kui see on lepinguga ette nähtud ja lepingus sätestatud tingimustel, ootetoetust või leppetrahvi.

- 4 a. *Kui teatud osas leiab hankija, et selle osa kokkulepitud tööd ja teenused ei ole teostatud, võib ta nõuda kahju hüvitamist ning lepingu lõpetada, kui see võimalus on lepingus sätestatud ja see toimub lepingus kehtestatud tingimuste kohaselt.*

Artikkel 23

Kontrollitud kulutuste alusel hüvitatavad lepingud

1. Hankija võib lõikega 2 ettenähtud tingimustel ■ maksimumhinna piires valida lepingu, mis kas tervenisti või osaliselt hüvitatakse kontrollitud kulutuste alusel.

Selliste lepingute eest makstav hind seisneb kõikide selliste tegelike kulude hüvitamises, mida töövõtja on lepingu täitmiseks kandnud, näiteks kuludena tööjõule, materjalidele, tarbematerjalidele, lepingu täitmiseks vajalike seadmete ja infrastruktuuride kasutamisele. Neile kuludele lisandub kas kindel summa üldkulude ja kasumi katteks või üldkulusid kattev summa koos kasumijaotusskeemiga, mis sõltub eesmärkidest ja ajakavast kinnipidamisest.

2. Hankija võib valida lepingu, mis kas tervenisti või osaliselt hüvitatakse kontrollitud kulutuste alusel, juhul, kui objektiivsetel põhjustel on võimatu täpselt kindlaks määrata fikseeritud hinda ja kui saab piisavalt tõendada, et selline kindel hind oleks lepingu täitmisega kaasneva ebakindluse tõttu ebatavaliselt kõrge
- a) ■ sest leping hõlmab väga keerulisi osi või uut tehnoloogiat ning seega olulisi tehnilisi ohte, *või*
  - b) ■ seetõttu, et lepingutes käsitletavate toimingutega tuleb operatiivpõhjustel alustada viivitamatult, kuigi ei ole veel võimalik fikseeritud ja lõplikku hinda täies ulatuses kindlaks määrata, sest on olemas olulised ohud või lepingu täitmine sõltub osaliselt muude lepingute täitmisest.
3. Lepingu, mis kas tervenisti või osaliselt hüvitatakse kontrollitud kulutuste alusel, maksimumhind on maksimaalne makstav hind. Seda võib ületada üksnes piisavalt põhjendatud erandjuhtudel ning hankija eelneva nõusoleku alusel.

4. Lepingu, mis kas tervenisti või osaliselt hüvitatakse kontrollitud kulutuste alusel, dokumentides on täpsustatud järgmine:
- a) lepingu liik, st kas see on tervenisti või osaliselt kontrollitud kulutustega leping maksimumhinna piires;
  - b) kontrollitud kulutuste alusel osaliselt hüvitatava lepingu puhul need lepingu osad, mis hüvitatakse kontrollitud kulutuste alusel;
  - c) maksimumhinna summa;
  - d) määramiskriteeriumid, mis peavad võimaldama hinnata esialgse eelarve, hüvitatavate kulude, nende kulude määramise mehhanismide ja pakkumises nimetatud kasumi tõenäosust;

- e) otsestele kuludele lisanduva tasu liik, millele on viidatud lõikes 1;
- f) eeskirjad ja menetlused pakkuja poolt lepingu täitmiseks kavandatud kulude abikõlblikkuse kindlakstegemiseks vastavalt lõikes 5 esitatud põhimõtetele;
- g) raamatupidamiseeskirjad, mida pakkujad peavad täitma;
- h) juhul kui kontrollitud kulutuste alusel osaliselt hüvitatav leping muudetakse fikseeritud ja lõpliku hinnaga lepinguks, siis selle muutmise näitajad.

5. Töövõtjale täielikult või osaliselt kontrollitud kulutustega lepingu täitmise ajal tekkinud kulud on abikõblikud juhul, kui *need*

- a) **■** on tegelikult tekkinud lepingu täitmise ajal, välja arvatud lepingu täitmiseks vajalike seadmete, infrastruktuuri ja immateriaalse varaga seotud kulud, mida võidakse käsitleda abikõblikena kogu nende ostuhinna ulatuses;

- b) ■ on esitatud esialgses eelarves, mis on vajaduse korral läbi vaadatud esialgsesse lepingusse hiljem lisatud muudatustega;
- c) ■ on vajalikud lepingu täitmiseks;
- d) ■ tulenevad lepingu täitmisest ja on sellega seotud;
- e) ■ on kindlakstehtavad, kontrollitavad, kirjendatud töövõtja raamatupidamises ning kindlaks määratud vastavalt spetsifikatsioonis ja lepingus viidatud raamatupidamisstandarditele;
- f) ■ on kooskõlas kohaldatavate maksustamist ja sotsiaalvaldkonda käsitlevate õigusaktidega;
- g) ■ ei ole vastuolus lepingutingimustega;
- h) ■ on mõistlikud, õigustatud ja vastavad usaldusväärse finantsjuhtimise nõuetele, eelkõige säästlikkuse ja tõhususe poolest.

Töövõtja vastutab kulude raamatupidamise eest, raamatupidamisregistri või muu vajaliku dokumendi nõuetekohase täitmise eest, tõendamaks, et kulud, mille hüvitamist taotletakse, on kantud ja vastavad käesolevas artiklis määratletud põhimõtetele. Kulusid, mida töövõtja ei suuda põhjendada, ei loeta abikõlblikeks ja nende hüvitamisest keeldutakse.

6. Kontrollitud kulude alusel hüvitatavate lepingute nõuetekohase täitmise tagamiseks täidab hankija järgmiseid ülesandeid:
  - a) määrab kindlaks võimalikult realistliku maksimumhinna, mis võimaldab vajalikku paindlikkust tehniliste ohtude arvessevõtmiseks;
  - b) muudab lepingu, mis osaliselt hüvitatakse kontrollitud kulutuste alusel, täies ulatuses fikseeritud ja lõpliku hinnaga lepinguks selle täitmise ajal kohe, kui on võimalik kindlaks määrata fikseeritud ja lõplik hind; selleks määrab ta kindlaks, kuidas toimub kontrollitud kulutuste alusel hüvitatava lepingu muutmine fikseeritud ja lõpliku hinnaga lepinguks;

- c) kehtestab järelevalve- ja kontrollimeetmed, millega nähakse eelkõige ette süsteem kulude eelhindamiseks;
- d) määrab kindlaks põhimõtted, vahendid ja nõuetekohased menetlused lepingute rakendamiseks, eelkõige lepingu täitmise ajal töövõtjale ja alltöövõtjatele tekkinud kulude kindlakstegemiseks ja abikõlblikkuse kontrollimiseks ning lepingu muutmiseks;
- e) kontrollib, et töövõtja ja alltöövõtjad täidavad lepingus sätestatud raamatupidamisstandardeid ja kohustust esitada tõendavad raamatupidamisdokumendid;
- f) tagab järjekindlalt lepingu täitmise ajal punktis d viidatud põhimõtete, vahendite ja menetluste tõhususe.

Artikkel 24
Lepingumuudatused

Hankija ja töövõtja võivad lepingut muuta tingimusel, et see muudatus vastab kõikidele järgmistele tingimustele:

- a) sellega ei muudeta lepingu sisu;
- b) see ei kahjusta lepingu majanduslikku tasakaalu;
- c) sellega ei sätestata tingimusi, mis juhul, kui need oleksid algselt olnud hankedokumentides, oleksid võimaldanud osaleda ka teistel pakkujatel peale nende, kes esialgses menetluses tunnistati nõudeid täitnuks, või oleksid võimaldanud tunnistada edukaks mõne muu pakkumuse kui see, mis esialgu välja valiti.

Artikkel 25

Allhanked

1. *Hankija nõuab, et pakkuja sõlmiks lepingu osa täitmiseks allhanke asjakohasel tasandil läbiviidava konkurentsipõhise hanke alusel allhankelepingu ettevõtjaga, kes ei kuulu pakkuja kontserni, eelkõige uued turuletulijad ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. ■*
- 1 a. *Hankija määrab kindlaks, kui suur osa lepingust tuleb täita allhankelepingute alusel, kehtestades vastava miinimum- ja maksimummäära. Nende määrade kehtestamisel tagab hankija, et need määrad on proportsionaalsed lepingu eesmärgi ja maksumusega, vastava tegevussektori eripäraga ning eelkõige konkurentsitingimuste ja asjaomase tööstuspotentsiaaliga.*

- 1 b. Kui pakkuja osutab oma pakkumises, et ta ei kavatse lepingu osa täita allhanke alusel või kavatseb täita lõikes 1 a osutatud miinimummäärast väiksema osa lepingust allhanke alusel, esitab ta hankijale vastava põhjenduse. Hankija edastab selle teabe komisjonile.*
2. Hankija võib lükata põhilepingu sõlmimise menetluse käigus tagasi kandidaadi valitud alltöövõtjad või lepingu täitmise ajal eduka pakkuja valitud alltöövõtjad. Ta põhjendab tagasilükkamist kirjalikult ning see võib põhineda üksnes põhilepingu pakkuja valikul kohaldatavatel kriteeriumidel.

VI PEATÜKK MUUD SÄTTED

Artikkel 26 Tegevuskavad

Komisjon kehtestab *rakenduskava kujul iga-aastase* tööprogrammi, millega nähakse ette *artikli 2 lõikes 4 sätestatud programmi Galileo eesmärkide artiklis 3 sätestatud etappide alusel saavutamiseks vajalikud ning artikli 2 lõikes 5 sätestatud programmi EGNOS eesmärkide saavutamiseks vajalikud* toimingud. *Iga-aastases tööprogrammis on samuti kehtestatud nende toimingute rahastamine.*

Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 35 lõikes 3 viidatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 27

Liikmesriikide meetmed

■

■

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada programmide sujuv toimimine, sealhulgas meetmed, et tagada nende territooriumil rajatud maapealsete jaamade kaitse, mis on vähemalt samaväärne nõukogu direktiivis 2008/114/EÜ¹ määratletud Euroopa elutähtsate infrastruktuuride puhul nõutava kaitsega. Liikmesriigid ei võta meetmeid, mis võiksid kõnealuseid programme või nende elluviimise käigus osutatavaid teenuseid kahjustada, eelkõige seoses infrastruktuuride pideva toimimisega.

---

¹ ELT L 345, 23.12.2008, lk 75.

Artikkel 28

Rahvusvahelised kokkulepped

Liit võib sõlmida programmide raames lepinguid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 218 sätestatud menetlusele.

Artikkel 29

Tehniline abi

Artikli 13 lõikes 2 käsitletud tehniliste ülesannete täitmiseks võib komisjon küsida selleks vajalikku *tehnilist* abi, eelkõige liikmesriikide kosmosevaldkonna asutuste *kompetentsi ja ekspertteadmisi ning abi* sõltumatutelt ekspertidelt ning üksustelt, kes saavad programmide täitmist erapooletult analüüsida ja selle kohta erapooletut nõu anda.

Lisaks komisjonile võivad muud programmi avaliku haldamisega tegelevad üksused, eelkõige Euroopa GNSSi Agentuur ja *ESA*, samuti kasutada kõnealust tehnilist abi neile käesoleva määruse kohaselt usaldatud ülesannete täitmisel.

Artikkel 30

Isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse

1. Komisjon kindlustab, et süsteemide projekteerimise, rajamise *ja kasutamise* ajal oleks tagatud isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse ning et asjakohased kaitsemeetmed oleksid süsteemidesse integreeritud.
2. Isikuandmete töötlemine käesoleva määrusega ettenähtud ülesannete täitmisel või tegevuste raames toimub vastavalt isikuandmete töötlemise valdkonnas kohaldatavatele õigusaktidele, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu **18. detsembri 2000. aasta määrusele** (EÜ) nr 45/2001 *üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta*¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu **24. oktoobri 1995. aasta direktiivile** 95/46/EÜ *üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta*².

---

¹ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

² EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

Artikkel 31

Liidu finantshuvide kaitse

1. Komisjon võtab asjakohaseid meetmeid tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korrupsiooni ja muud ebaseaduslikku tegevust ennetavate meetmete kohaldamisega, tõhusa kontrolliga ning juhul, kui avastatakse eeskirjade eiramine, siis alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.
2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus teostada nii dokumentidel põhinevat kui ka kohapealset kontrolli kõikide toetusesaajate, töövõtjate ja alltöövõtjate suhtes, kes on saanud liidu rahalisi vahendeid käesoleva määruse kohaselt.

Euroopa Pettusevastane Amet (OLAF) võib kontrollida ja inspekteerida kohapeal kõnealuse rahastamisega kas otseselt või kaudselt seotud ettevõtjaid nõukogu **11. novembri 1996. aasta** määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 (***mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest***)¹ ettenähtud korras, et teha kindlaks, kas esineb pettust, korrupsiooni või muud ebaseaduslikku tegevust, mis kahjustab liidu finantshuve seoses toetuslepingu või toetuse andmise otsusega või lepinguga, mis käsitleb liidupoolset rahastamist.

Ilma et see piiraks esimese ja teise lõigu kohaldamist, on kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud rahvusvahelistes lepingutes ning toetuslepingutes või toetuse andmise otsustes ning käesoleva määruse kohaldamise tulemusena sõlmitud lepingutes sõnaselgelt ette nähtud komisjoni, kontrollikoja ja OLAFi õigus teostada kohapealseid auditeid, kontrolle ja inspekteerimisi.

---

¹ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

Artikkel 32

Euroopa Parlamendi ja nõukogu teavitamine

- 1.** Komisjon tagab käesoleva määruse rakendamise. Igal aastal esialgse eelarveprojekti esitamise käigus esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande programmide elluviimise kohta. *Aruanne sisaldab kogu teavet programmide kohta, eelkõige artikli 13 lõike 2 punktis d osutatud riskihaldamise, üldiste kulude, igaaastaste tegevuskulude, tulude, ajakava ja tulemuslikkuse ning artikli 15 lõike 1a ja artikli 16 lõike 1 kohaselt sõlmitud delegeerimiskokkulepete toimimise kohta. Aruanne sisaldab järgmist:*
- a) ülevaade programmidele eraldatud vahenditest ja nende kasutamisest vastavalt artikli 7 lõikele 3;*
  - b) teave komisjoni järgitava kulude haldusstrateegia kohta vastavalt artikli 10 lõikele 3a;*

- c) *hinnang intellektuaalomandi õiguste haldamise kohta;*
- d) *ülevaade projektihaldussüsteemide ja -tehnikate, sealhulgas riskihaldussüsteemide ja -tehnikate rakendamisest vastavalt artikli 13 lõike 2 punktile d;*
- e) *hinnang programmide sotsiaalmajandusliku kasu maksimeerimiseks võetud meetmete kohta.*

2. *Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu hankemenetluste vahe- ja lõplikest hindamistulemustest seoses lepingutega, mida Euroopa GNSSi Agentuur ja ESA sõlmivad ettevõtjatega vastavalt artikli 15 lõikele 3 a ja artikli 16 lõike 1 punktile c.*

Samuti teavitab komisjon neid

- a) *artikli 10 lõike 1 b alusel tehtud kulude ümberpaigutustest kulukategooriate vahel;*
- b) *artikli 8 lõike 2 kohaldamisest tulenevast mõjust programmidele Galileo ja EGNOS.*

Artikkel 33

Käesoleva määruse rakendamise hindamine

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 30. juunil **2017** *käesoleva määruse rakendamise* hindamisaruande eemärgiga otsustada käesoleva määruse kohaselt võetud meetmete pikendamise, muutmise või peatamise üle; selles käsitletakse järgmist:

- a) nende meetmete eesmärkide täitmist nii tulemuste kui ka mõju aspektist,
- b) vahendite kasutamise tõhusust,
- c) Euroopa lisandväärtust.

Hindamisel vaadeldakse ka *süsteemiga seotud tehnilisi arenguid*, lihtsustamisvõimalusi, sisemist ja välist ühtsust, kõikide eesmärkide asjakohasust ning meetmete osatähtsust aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvuga seotud liidu prioriteetide rakendamisel. Hindamisel võetakse arvesse varasemate meetmete pikaajalise mõju hindamise tulemusi.

2. Hindamisel võetakse arvesse programmide Galileo ja EGNOS raames *artikli 2 lõigetes 4 ja 5* nimetatud eesmärkide täitmisel tehtud edusamme järgmiste tulemuslikkuse näitajate alusel:

a) *programmi* Galileo puhul:

i) seoses selle infrastruktuuri kasutuselevõtuga:

- *toimivate satelliitide arv ja kättesaadavus ning maapinnal asuvate kättesaadavate varusatelliitide arv võrreldes delegerimiskokkuleppes osutatud kavandatud satelliitide arvuga;*
- *maapealsete infrastruktuuride elementide (nt maapealsed jaamad, kontrollkeskused) tegelik kättesaadavus võrreldes kavandatud kättesaadavusega;*

ii) seoses teenustasemega:

- *teenuste kättesaadavuse ulatus teenuse kohta võrreldes teenust kirjeldava dokumendiga;*

iii) seoses kuludega:

- *kulutõhususe indeks programmi iga peamise kuluartikli kohta, lähtudes tegelikke kulusid eelarves ettenähtud kuludega võrdlevast suhtarvust;*

iv) seoses ajakavaga:

- *ajakavast kinnipidamise indeks programmi iga peamise elemendi puhul, lähtudes teostatud töödega kaasnenud eelarvestatud kulude ning ajakavas ettenähtud tööde eelarvestatud kulude võrdlusest;*

v) *seoses turu tasemega:*

- *turusuundumus, mis põhineb programmide Galileo ja EGNOS vastuvõtjate protsendil aruandesse lisatud nende vastuvõtjate mudelite koguarvust, mida pakub Euroopa GNSSi Agentuur vastavalt artikli 15 lõike 1 punktile c;*

b) programmi EGNOS puhul:

i) *seoses teenindatava ala laiendamisega:*

- *teenindatava ala laiendamisel tehtavad edusammud võrreldes teenindatava ala laiendamise kavaga;*

ii) seoses teenuse tasemega:

- *teenuse kättesaadavuse indeks, mille puhul lähtutakse lennujaamade arvust, kus kasutatakse operatiivtasandil EGNOSel põhinevaid lähenemisprotseduure, võrreldes nende lennujaamade koguarvuga, kus kasutatakse EGNOSel põhinevaid lähenemisprotseduure;*

iii) seoses kuludega:

- *kulutõhususe indeks, mille puhul lähtutakse tegelike kulude ja eelarves ettenähtud kulude suhtest;*

iv) seoses ajakavaga:

- *ajakavast kinnipidamise indeks, lähtudes teostatud töödega kaasnenud eelarvestatud kulude ning ajakavas ettenähtud tööde eelarvestatud kulude võrdlusest.*

3. Käesoleva määruse täitmiseiga seotud üksused esitavad komisjonile asjaomaste toimingute järelevalveks ja hindamiseks vajalikud andmed ja teabe.

VII PEATÜKK

DELEGEERIMINE JA RAKENDUSMEETMED

Artikkel 34

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte vastavalt käesolevas artiklis sätestatud tingimustele.
2. Komisjonile antakse alates 1. jaanuarist 2014 määramata ajaks volitused võtta vastu *artikli 14 lõikes 2* viidatud delegeeritud õigusakte.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad *artikli 14 lõikes 2* osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast otsuse avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või *selles* nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teavitab ta sellest samal ajal Euroopa Parlamenti ja nõukogu.
5. *Artikli 14 lõike 2 alusel* vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid kahe kuu jooksul alates akti teatavakstegemisest Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on enne selle tähtaja lõppu komisjonile teatanud, et nad ei kavatses vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada kahe kuu võrra.

Artikkel 35

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab ■ komitee ■ . Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
  3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
  4. Euroopa GNSSi Agentuuri ja *ESA* esindajad osalevad komitee tegevuses vaatelejatena vastavalt komitee kodukorras sätestatud tingimustele.
  5. Rahvusvaheliste lepingutega, mille liit sõlmib vastavalt artiklile 28, võib *vajadusel* näha ette kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide esindajate osalemise komitee tegevuses vastavalt komitee kodukorras sätestatud tingimustele.
- 5 a. Komitee tuleb kokku korrapäraselt, eelistatavalt vähemalt neli korda aastas igas kvartalis korra. Komisjon esitab igal koosolekul programmi edusamme käsitleva aruande. Nendes aruannetes esitatakse üldine ülevaade programmi seisust ja arengutest, eelkõige seoses riskihaldamise, kulude, ajakava ja tulemuslikkusega. Vähemalt korra aastas esitatakse nendes aruannetes artikli 33 lõikes 2 osutatud tulemuslikkuse näitajad.**

VIII PEATÜKK
LÕPPSÄTTED

Artikkel 36

Kehtetuks tunnistamine

1. *Määrused* (EÜ) nr [876/2002 ja] (EÜ) nr 683/2008 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.
  - 1 a. Kõik määruste (EÜ) nr [876/2002 või] (EÜ) 683/2008 alusel vastuvõetud meetmed jäävad kehtima.

2. ■

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele (EÜ) nr 683/2008 käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 37

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

[Väljaandmise aeg ja koht]

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 683/2008	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikkel 4	Artikkel 8
Artikkel 5	Artikkel 4
Artikkel 6	Artikkel 9
Artikkel 7	Artikkel 5
Artikkel 8	Artikkel 6
Artikkel 9	Artikkel 7
Artikkel 10	Artikkel 10
Artikkel 11	Artikkel 11
Artikli 12 lõige 1	Artikkel 12
Artikli 12 lõiked 2 ja 3	Artikkel 13
Artikli 13 lõige 1	Artikkel 13
Artikli 13 lõiked 2 ja 3	Artikkel 14
Artikli 13 lõige 4	Artikkel 17
Artikkel 14	Artikkel 18
Artikkel 15	Artikkel 26
Artikkel 16	Artikkel 15
Artikkel 17	Artiklid 19–25
Artikkel 18	Artikkel 16
Artikkel 19	Artikkel 35
Artikkel 20	Artikkel 30
Artikkel 21	Artikkel 31
Artikkel 22	Artikkel 32
Artikkel 23	
Artikkel 24	Artikkel 37
Lisa	Artikkel 1

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni

ühisavaldus

GALILEO INSTITUTSIOONIDEVAHELISE TOIMKONNA („GIP”) kohta

1. Arvestades Euroopa GNSS programmide tähtsust, ainulaadsust ja keerukust, programmidest tulenevate süsteemide kuulumist liidu omandisse ning programmide täielikku rahastamist liidu eelarvest aastatel 2014–2020, tunnistavad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon nimetatud kolme institutsiooni vahelise tiheda koostöö vajadust.

2. Galileo institutsioonidevaheline toimkond (GIP) teenib eesmärki hõlbustada igal liidu institutsioonil oma asjaomaste ülesannete täitmist. Seda eesmärki silmas pidades asutatakse GIP selleks, et hoolikalt jälgida

a) edusamme Euroopa GNSSi programmide rakendamisel, eelkõige seoses hangete korraldamist ja lepingute sõlmimist käsitlevate kokkulepetega ja eriti seoses ESAGA;

b) rahvusvahelisi lepinguid kolmandate riikidega, ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 kohaldamist;

c) satelliitnavigatsiooniturgude ettevalmistamist;

d) halduskorra tõhusust; ning

e) tööprogrammi iga-aastast läbivaatust.

3. Kooskõlas kehtivate eeskirjadega järgib GIP diskreetsusevajadust, eelkõige pidades silmas andmete konfidentsiaalsust ja teatavate andmete tundlikku laadi.

4. Komisjon arvestab GIPi väljendatud seisukohtadega.

5. GIP koosneb seitsmest esindajast, kellest

– 3 esindavad nõukogu,

– 3 esindavad Euroopa Parlamenti,

– 1 esindab komisjoni,

ning tuleb kokku korrapäraselt (põhimõtteliselt 4 korda aastas).

6. GIP ei mõjuta varem kindlaksmääratud vastutusalasid ega institutsioonidevahelisi suhteid.

SELETUSKIRI

Euroopa satelliitnavigatsioonipoliitika raames saab liit kaks satelliitnavigatsioonisüsteemi – Galileo programmi raames loodud süsteemi ja EGNOSe süsteemi. Kuna GNSSi tehnoloogiad võimaldavad ülitäpselt asukohta, kiirust ja aega määrata, on neil keskne roll tõhususe suurendamisel paljudes majanduse ja kodanike igapäevaelu valdkondades.

Galileo programm ei hakka täielikult toimima 2013. aastal, nagu esialgu kavandatud. Kuna 2008. aasta EGNOSe määruses ei ole sätestatud Galileo ja EGNOSe programmide rahastamist ja haldamisraamistikku pärast 2013. aastat, on vaja uut õiguslikku alust, et tagada nende süsteemide pikaajaline toimimine, hooldus ja haldamine.

Raportöör toetab kindlalt Galileo programmi eesmärki luua esimene ülemaailmne satelliitnavigatsioonisüsteem (GNSS), mis on rajatud tsiviilkontrolli all, on teistest süsteemidest täielikult sõltumatu ning koostalitlusvõimeline erinevate muude navigatsioonisüsteemidega ja mille sihiks on pakkuda katkematut GNSSi teenust.

Satelliitnavigatsioonil on Euroopa transpordis ja tööstuses juba tähtis roll ning oluline on positsioneerimisel, navigeerimisel ja sünkroniseerimisel mitte enam sõltuda Ameerika Ühendriikide GPSi ja Venemaa GLONASSi süsteemidest. Euroopa peaks pakkuma Euroopa GNSSi teenuseid omaenda infrastruktuuri alusel, mille usaldusväärsus ei sõltu USA, Venemaa või Hiina sõjaväe prioriteetidest.

Osalemine rahastamises ja eelarvemehhanismid

Komisjoni eelarvettepanekus GNSSi määruse kohta nähakse seitsmeaastaseks ajavahemikuks aastatel 2014–2020 ette keskmiselt miljard eurot aastas (2011. aasta hindades).

Raportööri soovitatud eelarvejaotus järgib programmide eri segmentide jaotust:

- programmi Galileo kosmose- ja uuendamissegmentidega seotud tegevus, kaasa arvatud referentsrühma kasutuselevõtmine koos vajalike varuseadmetega, kaasnevad orbiidileviimised, uuendamine vananemise tõttu ja uue satelliitide põlvkonna arendamine;
- programmi Galileo maa- ja teenustesegmentidega seotud tegevus, kaasa arvatud haldusvõime suurendamine 18 satelliidilt 24 satelliidile, ohutusteenuse ja kaubandusteenuste ümberprofileerimine, kasutuselevõtmine ja kasutamine, jaamade kasutamine, hoolduskeskuste kasutuselevõtmine ja kasutamine (sealhulgas toimimiskeskus, geodeesia ja sünkroniseerimine), teeninduskeskus, kohapealne hooldus, teeninduskeskuste personal, kosmosesegmentide hooldamine, telekommunikatsioonivõrgustiku kasutamine ja süsteemitugi; tegevus, mis on seotud programmi sotsiaalmajandusliku kasu maksimeerimisega;
- süsteemi EGNOS kasutamise seotud tegevus, kaasa arvatud, kuid mitte ainult kasutusleping süsteemi kasutamiseks ja hooldamiseks, tehnoloogia uuendamine ja vananemine, võttes arvesse süsteemi mitmesuguseid versioone, transpondrite kasutusleping ja teenuste geograafilise ulatuse laiendamine; tegevus, mis on seotud programmi sotsiaalmajandusliku kasu maksimeerimisega;

- programmide haldamisega seotud tegevus, kaasa arvatud, kuid mitte ainult projekteerimine ja hanked, süsteemi kulud, turvakeskuse haldamine, kasutamise haldamine ja halduskulud.

Vahendite haldajana tegutsedes peaks komisjon olema piisavalt paindlik, et kogusummast kuni 10% ulatuses vahendeid ühest segmendist teise ümber paigutada.

Esialgses eelarvejaotuses ei olnud ette nähtud programmi sotsiaalmajandusliku kasu maksimeerimist järgnevatel rakendusturgudel pärast esimeste Galileo teenuste kasutuselevõttu 2014. aastal.

Rakendustoetust vajatakse umbes 300 miljoni euro mahus (umbes 150 miljonit eurot teadus- ja arendustegevuseks ja umbes 150 miljonit eurot rakenduste kasutamise edendamiseks ja EGNSSi tehnoloogia kasutuselevõtmiseks kogu ELi territooriumil). Teadus- ja arendustegevuse eelarve tuleks kehtestada Horisont 2020 programmi raames.

Programmi juhtimine

Komisjoni roll

Komisjon peab haldama programmidele eraldatud vahendeid ja jälgima kogu programmide raames toimuvat tegevust, kaasa arvatud tegevus, mis on delegeeritud nii Euroopa GNSSi Agentuurile kui ka Euroopa Kosmoseagentuurile.

Komisjoni, Euroopa GNSSi Agentuuri ja Euroopa Kosmoseagentuuri rollid peaksid olema selged ja vastastikku välistavad, et tagada tõhusus ja aruandlus. Tuleks vältida ülesannete kattumist komisjoni teenistuste, Euroopa Kosmoseagentuuri ja Euroopa GNSSi Agentuuri vahel. Komisjon peaks keskenduma programmide järelevalvele, kindlaks määrama programmide peamised eesmärgid, määratlema rahastamise ja hanketegevuse eeskirjad, eraldama peamised rahalised vahendid, kindlaks määrama haldusstruktuuri ja seda kontrollima.

Komisjon peaks toetuma Euroopa GNSSi Agentuurile, mis tegutseb GNSSi käitajana, suhtleb kasutajatega, osutab teenuseid, käitab infrastruktuuri, arendab rakendusi ja vastutab aktiivselt GNSSi kasutuselevõtmise eest eri valdkondades.

Määrus peaks võimaldama järk-järgulist rakendamist, alustades vahetutest ja kõige tungivamalt vajalikest toimingutest (EGNOSe ja Galileo turvakeskuse tegevus), enne kui asutakse muude programmiliste ja tehniliste ülesannete juurde.

Komisjon peaks toetuma Euroopa Kosmoseagentuurile, võimaldades tal toimida Euroopa Liidu kosmoseagentuurina, ning delegeerima talle (tehnilise ja lepingulise) vastutuse süsteemide kavandamise eest, teadusuuringute ning tehnoloogia soovitamise ja rakendamise, arendustegevuse, kasutuselevõtmise ning infrastruktuuriga seotud küsimustes tehnilise abi andmise Euroopas GNSSi Agentuurile. Euroopa Kosmoseagentuuril on juba olemas nende ülesannete täitmiseks vajalik struktuur ja pädevus.

Euroopa GNSSi Agentuuri roll

Euroopa GNSSi Agentuur on GNSSi käitaja, kelle tegevus keskendub programmide sotsiaalmajandusliku kasu maksimeerimisele. Rahaliste vahendite haldajana peaks komisjonil

olema võimalik eraldised, mis on kavandatud kasutuselevõtu- ja kasutusriskide katmiseks (satelliitide rikked, orbiidileviimisega seotud riskid, viivitused, kasutamise seotud ettenägematud asjaolud), kuid mida selleks otstarbeks ära ei kasutata, ümber paigutada tegevuse rahastamiseks, mis on seotud programmide sotsiaalmajandusliku kasu maksimeerimisega.

Euroopa GNSSi Agentuur:

- tagab oma turvalisuse akrediteerimise nõukogu kaudu turvalisuse akrediteerimise ning Galileo turvakeskuse toimimise;
- edendab ja turustab teenuseid, sealhulgas tehes turuanalüüsi, kogudes teavet kasutajate vajaduste ning satelliitnavigatsioonituru arengu kohta ning sõlmides tihedad sidemed Euroopa GNSSi kasutajate ja potentsiaalsete kasutajatega.

Rakenduste kasutamise ja Euroopa GNSSi tehnoloogia kasutuselevõtmise edendamisele suunatud tegevus peaks kuuluma käesoleva määruse rakendusalasasse ning koosneb järgmistest Euroopa GNSSi Agentuurile antud ülesannetest:

- koostada ja hallata kava, mis põhineb eri rakendusturgude prioriteetidel, ning koostada vastuvõtu tegevuskava rakendusvaldkondade kaupa;
- teha kindlaks piirkonnad, kus GNSSi kasutamine võiks anda sotsiaalmajanduslikku kasu, ning esitada komisjonile suunised reguleerivate meetmete kohta, mida võiks ELi tasandil võtta või kohandada, et sellist kasu saada;
- testida rakendusi ja sertifitseerida need, kui see on ELi huvides;
- hallata spetsiaalseid EGNSSi teadus- ja arendustegevuse vahendeid, mille eesmärk on satelliitnavigatsioonituru rakenduste ja teenuste arendamine ja kasutamine, keskendudes eelkõige VKEdele, sealhulgas selleks eesmärgiks Horisont 2020 raames eraldatud vahendite abil;
- teostada toiminguid, mille sihiks on EGNSSi rakenduste kasutuselevõtmine kogu liidu territooriumil, tuvastades ja ühendades Euroopa tippkeskusi, mis on spetsialiseerunud EGNSSi rakenduste ja teenuste eri sektoritele, hallates keskuste võrgustikku ja toetudes riigiasutuste, ülikoolide, teaduskeskuste, kasutajate kogukondade ja tootjate oskusteabele, keskendudes eriti VKEdele.

Euroopa Kosmoseagentuuri roll:

Euroopa Kosmoseagentuur:

- teeb kindlaks ja esitab tehnilised lahendused, mis vastavad programmide vajadustele;
- haldab infrastruktuuri arendamist vastavalt programmide eesmärkidele;
- peab läbirääkimisi lepingute sõlmimiseks ja haldab lepinguid infrastruktuuri tarnivate firmadega;
- hindab teisi rahvusvahelisi süsteeme;
- teeb ettepanekud tulevase arendus- ja ettevalmistustöö kohta ning teostab seda;

- säilitab ja arendab Euroopa tehnilist pädevust, eelkõige teadus- ja tehnoloogiateggevuse kaudu;
- annab kasutavale üksusele operatiivtegevuseks tehnilist abi ja nõu.

Euroopa Kosmoseagentuur teeb Euroopa GNSSiga koostööd töökokkulepete alusel, kaasa arvatud täielik delegeerimine Euroopa GNSSi Agentuurilt Euroopa Kosmoseagentuurile.

Töökokkulepped puudutavad eelkõige Euroopa Kosmoseagentuuri rolli järgmises:

- kontseptsiooni loomine, kavandamine, järelevalve ja valideerimine süsteemide tulevaste põlvkondade arendamise raamistikus;
- tehniline tugi süsteemide hetkel kasutuses oleva põlvkonna kasutamise ja haldamise raames.

Lõppmärkused:

EGNOSeaga seoses peab raportöör esmajärjekorras tähtsaks tagada, et liikmesriikide territoorium oleks hõlmatud. EGNOS tehakse võimalikult peatselt kättesaadavaks kogu ELi ulatuses. Samuti oleks asjakohane laiendada leviala kandidaatriikide territooriumile ning ühtse Euroopa taeva ja Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud kolmandate riikide territooriumile.

Käesolevale määruse ettepanekule lisatud mõjuhindangu kokkuvõttes on öeldud, et Ameerika Ühendriikide GPSi süsteemist sõltub juba 7-8% ELi 27 liikmesriigi SKPst, teiste sõnadega 800 miljardit eurot. GNSSi programmide peaks EL süsteemi kasutajate jooksva aastat 2014–2034 saama 68,63 miljardit eurot netotulu (jooksvates hindades, mõjuhindangu suuniste andmetel). Seetõttu on vaja Euroopa GNSSi Agentuuri tegevuskava selle turu laiendamiseks.

Galileo ja EGNOSe edu näitab kasutajate arv ja rahulolu. Oluline on paika panna kasutamisstruktuur koos alalise ja struktureeritud kasutajaliidesega, mis tagab teenuste kvaliteedi ja pidevuse.

Raportöör rõhutab, et viivitusi, kulude suurenemist ja tulu vähenemist tuleks vältida. Seetõttu on vaja head juhtimist ning Euroopa GNSSi väärtuse edendamist turul.

10.7.2012

VÄLISKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta (COM(2011)0814 – C7-0464/2011 – 2011/0392(COD))

Arvamuse koostaja: Sampo Terho

LÜHISELGITUS

Programmide Galileo ja EGNOS raames loodud Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemid on Euroopa Liidu juhtprogrammid. Nende haldamisega tegeleb Euroopa Liit ja nende eesmärk on tagada nii liidu kui ka liikmesriikide strateegiline sõltumatus ja autonoomia eelkõige globaalse navigatsiooni ja positsioneerimise vallas.

Asjaolu, et EL sõltub praegu USA-põhisest GPS süsteemist, on algusest peale olnud Galileo projekti vajalikkuse põhiargument. Rahuajal ja tavatingimustel ei ole selline sõltuvus nii problemaatiline, kuid kriisi- või hädaolukorras on eluliselt tähtis, et julgeoleku- ja muul personalil oleks kasutada usaldusväärne süsteem, mida juhitakse EList – asjaolu, mis annab liidu ja liikmesriikide kriisiohjamise osas lisandväärtust.

Programmil Galileo on poliitilised, operatiivsed, tööstuslikud ja tehnoloogilised aspektid ning lisaks veel julgeoleku- ja kaitsepotentsiaal. Galileo süsteemi põhilised julgeolekueesmärgid ja kasu sisalduvad eelkõige positsioneerimises ja navigatsioonis, otsingu- ja päästetööde tugiteenustes ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonides ja operatsioonides. Raportöör leiab, et viimatimainitud valdkonda tuleks Euroopa Komisjoni ettepanekus sügavamalt käsitleda, ning arvab seetõttu, et arvesse tuleks võtta selle võime kahese kasutamise aspekti.

Lisaks läheb programm Galileo prognooside kohaselt kokku maksma ligikaudu 20 miljardit eurot, millest on juba suur osa ära kulutatud. Seetõttu soovitab raportöör Euroopa Liidul ja liikmesriikidel kasutada süsteemi kogu potentsiaali. Süsteemi julgeolekupotentsiaali kasutamine peaks olema liikmesriikidele vabatahtlik ning nad peaksid ise otsustama, kas süsteemi kasutada või mitte. Mõned liikmesriigid võivad otsustada seda mitte teha, kuid mitmed on juba süsteemi selle aspekti kasutamise vastu huvi üles näidanud. Seadusandja ülesanne peaks olema pakkuda neile juhatust ja vastava kasutusvõimaluse. Samas on

arvamuse koostaja seisukohal, et Euroopa Liidu ja tema programmide puhul peaks Galileo võimete ja potentsiaali täies mahus kasutamine olema kohustuslik. Arvamuse koostaja toetab selles küsimuses läbipaistvust, kuna on selge, et Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteeme hakkavad kasutama Euroopa julgeolekujõud, sealhulgas ka sõjavägi.

Galileo süsteemi peaks kontrollima tsiviilhaldus. Samas leiab arvamuse koostaja, et otstarbekas oleks suurendada tsiviil- ja militaarvaldkonna vahelist sünergiat ning parandada eri programmide vahelist koordineeritust. Järele jääb küsimus, kuidas süsteemi saaks kõige paremini majandada nii, et kriisi- ja hädaolukordades oleks tagatud iseseisvus. Seejuures on tulevaste satelliitnavigatsioonisüsteemide küsimuses oluline võtta arvesse näiteks Liibüa konfliktist saadus kogemust ja õppetunde. Ühise juhtimise ja kontrolli kaudu võib saavutada üldist kasu. Sellega arvestades tuleks kaaluda võimalust siduda satelliitnavigatsioonisüsteemid ekspertteadmiste osas Euroopa välisteenistusega kooskõlas selle teenistuse rolli ja volitustega.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Programmi Galileo eesmärk on rajada maailma esimene spetsiaalselt tsiviilotstarbeks ettenähtud satelliitnavigatsiooni ja -positsioneerimise infrastruktuur. Programmi Galileo raames loodud süsteem *on täielikult sõltumatu* teistest olemasolevatest või potentsiaalselt loodavatest süsteemidest.

Muudatusettepanek

(2) Programmi Galileo eesmärk on rajada maailma esimene spetsiaalselt tsiviilotstarbeks ettenähtud satelliitnavigatsiooni ja -positsioneerimise infrastruktuur, *mida saavad kasutada mitmesugused Euroopa osapooled, riigid ja agentuurid, ning korraldada selle kasutamist.* Programmi Galileo raames loodud süsteem *töötab sõltumatult* teistest olemasolevatest või potentsiaalselt loodavatest süsteemidest, *mis aitab kaasa Euroopa Liidu strateegilisele autonoomiale, nagu 2007. aastal rõhutasid Euroopa Parlament ja nõukogu.*

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) Euroopa Liit tunnistab, et kosmosepoliitikat ei saa põhimõtteliselt rakendada teistest selles valdkonnas osalejatest eraldi. Rahvusvaheline koostöö on programmi Galileo keskne osa ning komisjon peaks tihedas koostöös Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) ja Euroopa välisteenistusega jätkama kosmoseteemalisi dialooge strateegiliste partnerite ja kujunemisjärgus kosmosejõududega.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 a) Nõukogu toonitas oma 1. detsembri 2011. aasta järeldustes ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta kasvavat vajadust selle järele, et Euroopa Liidust saaks senisest võimekam, ühtsem ja strateegilisem ülemaailmne jõud, kordas, et jätkuvalt on vaja terviklikku lähenemisviisi, ning rõhutas, kui tähtis on ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP), mida peavad toetama piisavad ja adekvaatsed võimed nii personali, vara kui ka luureteabe analüüsimise alal. Nõukogu tervitas ka liikmesriikide kohustusi konkreetsete Euroopa Kaitseagentuuri (EDA) poolt toetatavate projektide elluviimiseks sellistes valdkondades nagu jälitusteave, jälgimine ja luuretegevus, sh kosmoseolukorrast ülevaate saamine ja sõjaline satelliitside, ning teatas, et jääb ootama kõnealuste projektide konkreetset määratlust nii kiiresti kui võimalik ning ka teiste ühendamisprojektide väljatöötamist,

tuginedes olemasolevatele algatustele nagu mereseire ja satelliitside.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 b) Nõukogu kutsus kosmosenõukogu seitsmendal istungil 25. novembril 2010 vastu võetud resolutsioonis Euroopa Komisjoni ja Euroopa Ülemkogu, keda abistab Euroopa Kaitseagentuur, üles uurima koos liikmesriikide ja Euroopa Kosmoseagentuuriga võimalusi toetada praeguste ja tulevaste kriisiohjamisalaste võimetega seotud vajaduste rahuldamist kulutõhusa juurdepääsu abil töökindlatele, turvalistele ja vajadusi arvestavatele kosmosevaradele ja -teenustele (integreerides ülemaailmse satelliitside, maaseire ning asukoha ja aja määramise), kasutades võimaluse korral täiel määral ära kahesuguse kasutusega kaupadest tulenevat koostoimet. Sellega seoses tervitas nõukogu ELi Satelliidikeskuse (EUSC) üha suurenevat toetust ELi missioonidele ja operatsioonidele ning soovitas luua sobiva korra, et parandada ELi Satelliidikeskuse poolt ELi missioonidele ja operatsioonidele teenuste osutamise tõhusust ning soodustada juurdepääsu riiklikele pildimaterjalidele. Lisaks tunnistas nõukogu, et Euroopa majandus ja poliitika, eelkõige ühine välis- ja julgeolekupoliitika, sõltuvad üha enam kosmosevaradest ja et kosmoseinfrastruktuur on sõltumatute otsuste tegemiseks Euroopas määrava tähtsusega, ning märkis vajadust kavandada ja võtta sobivad meetmed, et jälgida ja kaitsta neid varasid ning seda nende väljatöötamise algusest alates.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Kuna programmide arendamine on jõudmas lõppjärku ning kasutusetaapis süsteemideni, on oluline anda neile konkreetne õiguslik alus, mis vastaks eelkõige juhtimise osas nende vajadustele, ja usaldusväärse finantsjuhtimise nõudele.

Muudatusettepanek

(5) Kuna programmide arendamine on jõudmas lõppjärku ning kasutusetaapis süsteemideni, on oluline anda neile konkreetne õiguslik alus, mis vastaks eelkõige juhtimise, ***ühisomanduse ja kasutuse ning süsteemide turvalisuse*** osas nende vajadustele ja usaldusväärse finantsjuhtimise nõudele.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide raames loodud süsteemid on üleeuroopaliste võrkudena loodud infrastruktuurid, mille kasutus ulatub liikmesriikide piiridest palju kaugemale. Peale selle aitavad kõnealuste süsteemide kaudu osutatavad teenused kaasa üleeuroopaliste võrkude arendamisele transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika infrastruktuuri valdkonnas.

Muudatusettepanek

(6) Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide raames loodud süsteemid on üleeuroopaliste võrkudena loodud infrastruktuurid, mille kasutus ulatub liikmesriikide piiridest palju kaugemale. Peale selle aitavad kõnealuste süsteemide kaudu osutatavad teenused kaasa üleeuroopaliste võrkude arendamisele transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika infrastruktuuri valdkonnas. ***Euroopa Liitu ja liikmesriike tuleks innustada neid teenuseid kasutama ka muudel aladel, nagu politsei, piirihaldus, kriisiohjamise ja kaitse valdkonnas, mis edendaks tsiviil-sõjalist koostööd.***

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Arvestades satelliitnavigatsiooni üha suuremat kasutamist paljudes tegevusvaldkondades, võib teenuste katkemine tekitada tänapäeva ühiskonnas olulist kahju. Peale selle on satelliitnavigatsioonisüsteemid oma strateegilisuse tõttu tundlikud infrastruktuurid, mida võidakse kasutada pahatahtlikel eesmärkidel. Eelnimetatud asjaolud võivad ohustada liidu **ja** liikmesriikide julgeolekut. Seetõttu peab programmidega Galileo ja EGNOS loodud infrastruktuuride kavandamisel, rajamisel ja kasutamisel võtma arvesse turvanõudeid.

Muudatusettepanek

(8) Arvestades satelliitnavigatsiooni üha suuremat kasutamist paljudes tegevusvaldkondades, võib teenuste katkemine tekitada tänapäeva ühiskonnas olulist kahju. **Programmide Galileo ja EGNOS suurendavad mõlemad märkimisväärselt Euroopa Liidu strateegilist sõltumatust ja autonoomiat.** Peale selle on satelliitnavigatsioonisüsteemid oma strateegilisuse tõttu tundlikud infrastruktuurid, mida võidakse kasutada pahatahtlikel eesmärkidel **riiklike ja valitsusväliste osaliste poolt.** Eelnimetatud asjaolud võivad ohustada liidu, liikmesriikide **ja nende kodanike** julgeolekut. Seetõttu peab programmidega Galileo ja EGNOS loodud infrastruktuuride kavandamisel, rajamisel ja kasutamisel võtma arvesse turvanõudeid, **mis on kooskõlas üldtavade ja milles kõik süsteemi käitajad on kokku leppinud. Nii liikmesriikide tasandil kui ka ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) raames tuleks arendada võimeid, et hoida ära andmepüüki ja/või rünnakuid avaliku reguleeritud teenuse krüpteeritud signaali segamiseks ning tagada elutähtsate infrastruktuuride turvalisuse. Komisjon ja nõukogu peaksid seetõttu looma asjakohased menetluslikud turvatingimused, millega tagatakse, et avatud teenust on võimalik geograafiliselt piirata või peatada, et takistada pahatahtlikel eesmärkidel kasutamist.**

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Et optimeerida osutatavate teenuste kasutamist, peaksid programmidega Galileo ja EGNOS seotud süsteemid, võrgud ja teenused olema ühilduvad ja koostalitlusvõimelised nii omavahel kui võimaluse korral ka teiste satelliitnavigatsioonisüsteemide ja tavapäraste satelliitnavigatsioonivahenditega.

Muudatusettepanek

(11) Et optimeerida osutatavate teenuste kasutamist, peaksid programmidega Galileo ja EGNOS seotud süsteemid, võrgud ja teenused olema ühilduvad ja koostalitlusvõimelised nii omavahel kui võimaluse korral ka teiste satelliitnavigatsioonisüsteemide ja tavapäraste satelliitnavigatsioonivahenditega.

Koostalitlusvõime peaks olema kooskõlas süsteemide strateegilise sõltumatuse eesmärgiga.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Kuivõrd programme rahastab täielikult liit, tuleb sätestada, et ta on kogu nende programmide raames loodud või arendatud materiaalse ja immateriaalse vara omanik. Selleks et oleks täielikult tagatud kõikidest omandiga seotud põhiõigustest kinnipidamine, tuleks jõuda vajalike kokkulepeteni praeguste omanikega, eriti nendes osades, mis on infrastruktuuride ja nende turvalisuse jaoks kõige olulisemad. Et hõlbustada satelliitnavigatsiooni vastuvõttu turgudel, tuleks tagada, et kolmandatel isikutel oleks optimaalsed võimalused kasutada programmidest tulenevaid ja Euroopa Liidule kuuluvaid intellektuaalomandi õigusi, eelkõige sotsiaal-majanduslikul tasandil.

Muudatusettepanek

(12) Kuivõrd programme rahastab täielikult liit, ***peab Euroopa ülemaailmsete satelliitnavigatsioonisüsteemide juhtimine ja kasutamine jääma ELis tsiviilkontrolli alla ning*** tuleb sätestada, et EL on kogu nende programmide raames loodud või arendatud materiaalse ja immateriaalse vara omanik. Selleks et oleks täielikult tagatud kõikidest omandiga seotud põhiõigustest kinnipidamine, tuleks jõuda vajalike kokkulepeteni praeguste omanikega, eriti nendes osades, mis on infrastruktuuride ja nende turvalisuse jaoks kõige olulisemad. Et hõlbustada satelliitnavigatsiooni vastuvõttu turgudel, tuleks tagada, et kolmandatel isikutel oleks optimaalsed võimalused kasutada programmidest tulenevaid ja Euroopa Liidule kuuluvaid intellektuaalomandi õigusi, eelkõige sotsiaal-majanduslikul tasandil.

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 a) Galileo on esimene täielikult tsiviilotstarbeline positsioneerimissüsteem. Samas on mõningad Galileo teenused, eriti avalikud reguleeritud teenused, kahesuguse kasutuse võimalusega, mistõttu saab neid kasutada ka julgeoleku ja kaitse eesmärkidel ja sellekohaste rakenduste juures liikmesriikide siseselt ning ÜJKP missioonide, sh kriisiohjamis- ja humanitaaroperatsioonide toetamiseks. Galileo on esmatähtis Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 222 sätestatud solidaarsusklausli ja Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõikes 7 sätestatud vastastikuse abi andmise klausli rakendamisel.

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13) Programmi Galileo kasutuselevõttuetappi ja kasutusetappi ning programmi EGNOS kasutusetappi peaks põhimõtteliselt täielikult rahastama Euroopa Liit. Vastavalt 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, võivad liikmesriigid siiski anda asjakohaste lepingute alusel programmidesse rahalise või mitterahalise panuse selliste nende taotletud ja programmidele lisanduvate aspektide teostamise rahastamiseks, mis võivad hõlmata näiteks süsteemide struktuuri või turvalisusega seotud täiendavaid vajadusi. Samuti peaksid saama programmidesse

(13) Programmi Galileo kasutuselevõttuetappi ja kasutusetappi ning programmi EGNOS kasutusetappi peaks põhimõtteliselt täielikult rahastama Euroopa Liit. Vastavalt nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, võivad liikmesriigid siiski anda asjakohaste lepingute alusel programmidesse rahalise või mitterahalise panuse selliste nende taotletud ja programmidele lisanduvate aspektide teostamise rahastamiseks, mis võivad hõlmata näiteks süsteemide struktuuri või turvalisusega seotud täiendavaid vajadusi. Samuti peaksid saama programmidesse

panustada kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid.

panustada kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid *sellisel määral, mis ei ohusta ELi ülemaailmse satelliitnavigatsioonisüsteemi sõltumatust.*

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Oluline on märkida, et süsteemide investeringu- ja kasutuskulude hinnangus ajavahemikuks 2014–2020 ei ole arvesse võetud liidu võimalikke ettenägematuid rahalisi kohustusi, eeskätt selliseid kohustusi, mis on seotud süsteemide avalikust omandivormist tingitud lepinguvälise vastutusega, eelkõige vääramatu jõu ja katastroofini viiva üldise rikke korral. Komisjon koostab nende kohustuste kohta omaette analüüsi.

Muudatusettepanek

(17) Oluline on märkida, et süsteemide investeringu- ja kasutuskulude hinnangus ajavahemikuks 2014–2020 ei ole arvesse võetud liidu võimalikke ettenägematuid rahalisi kohustusi, eeskätt selliseid kohustusi, mis on seotud süsteemide avalikust omandivormist tingitud lepinguvälise vastutusega, eelkõige vääramatu jõu ja katastroofini viiva üldise rikke korral. Komisjon koostab nende kohustuste kohta omaette analüüsi, *mis edastatakse nõukogule ja Euroopa Parlamendile.*

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Programmide toimimise eest vastutamine hõlmab vastutust programmide, süsteemide ja viimaste kasutamise turvalisuse eest. Muudel juhtudel kui nõukogu 12. juuli 2004. aasta ühismeetme 2004/552/ÜVJP (Euroopa satelliit-raadionavigatsioonisüsteemi toimimise aspektide kohta, mis mõjutavad Euroopa Liidu julgeolekut) rakendamise korral, mida *võidakse vajaduse korral* muuta, võttes arvesse programmide arengut, nende haldamist ja Lissaboni lepingut, vastutab turvalisuse eest komisjon, seda vaatamata sellele, et

Muudatusettepanek

(25) Programmide toimimise eest vastutamine hõlmab vastutust programmide, süsteemide ja viimaste kasutamise julgeoleku eest. Muudel juhtudel kui nõukogu 12. juuli 2004. aasta ühismeetme 2004/552/ÜVJP (Euroopa satelliit-raadionavigatsioonisüsteemi toimimise aspektide kohta, mis mõjutavad Euroopa Liidu julgeolekut) rakendamise korral, mida *tuleb tingimata* muuta, võttes arvesse programmide arengut, nende haldamist ja Lissaboni lepingut, vastutab turvalisuse eest komisjon, seda vaatamata sellele, et teatavad turvalisusega seotud

teatavad turvalisusega seotud ülesanded antakse Euroopa GNSSi Agentuurile. Eelkõige peab komisjon seadma sisse mehhanismid erinevate turvalisusega tegelevate üksuste adekvaatseks kooskõlastamiseks.

ülesanded antakse Euroopa GNSSi Agentuurile. Eelkõige peab komisjon **liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja alluvuses** seadma sisse mehhanismid erinevate turvalisusega tegelevate üksuste adekvaatseks kooskõlastamiseks.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(25 a) Äärmiselt tähtis on läbi vaadata ühismeede 2004/552/ÜVJP1, kuna selles ei võeta arvesse Lissaboni lepingu jõustumist ning eelkõige liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ametissenimetamist ja Euroopa välisteenistuse loomist. Ühismeetmes 2004/552/ÜVJP kirjeldatakse Euroopa Liitu või liikmesriiki ähvardavaid erakorralisi ja kiireloomulisi ohtusid, mis tekivad süsteemi toimimisest või kasutamisest, või süsteemi toimimist ähvardavat ohtu, mis tuleneb eelkõige rahvusvahelisest kriisist. Selgitamist vajab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja roll, pidades silmas kiirmenetlust, mis on sätestatud ühismeetme 2004/552/ÜVJP artiklites 3 ja 4, milles käsitletakse eeskirju, menetlusi ja meetmeid juhtudel, kui ohus on Euroopa Liidu või selle liikmesriigi julgeolek, eelkõige avalikes huvides kasutatava teenuse (PRS) vastuvõtjate kadumise, väärkasutuse või ohuseisundi korral. Ühismeetme 2004/552/ÜVJP muutmisel tuleks arvestada ka Euroopa välisteenistuse kogemusi varajase hoiatamise, olukorrast ülevaate saamise, julgeoleku ja kaitse valdkonnas.

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 28 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(28 a) Avaliku reguleeritud teenusega (PRS) seotud ning PRSi arendamise ja selle jaoks vajalike toodete valmistamisega seotud kaheksa kasutusega seadmete või tehnoloogia ja tarkvara eksport väljapoole ELi, sõltumata sellest, kas sellised seadmed, tarkvara või tehnoloogia on loetletud nõukogu 5. mai 2009. aasta määruse (EÜ) nr 428/2009 (millega kehtestatakse ühenduse kord kaheksa kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks)¹ I lisas, tuleks pöörata nende kolmandate riikidega, kellel on ELiga sõlmitud rahvusvahelise lepingu kohaselt korrakohane luba juurdepääsuks PRSile. Euroopa Liidu kontrollitavate kaupade nimekirja aluseks on rahvusvahelise ekspordikontrollikorra kohaselt, näiteks Wassenaari kokkuleppe, Austraalia grupi (AG) ja raketitehnoloogia kontrollirežiimi (MTCR) puhul kehtivad kontrollnimekirjad.

---

¹ELT L 134, 29.5.2009, lk 1.

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 30 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(30 a) Avaliku reguleeritud teenuse (PRS) pakutavatel teenustel võib olla suur tähtsus mitmesugustes relvasüsteemides, eriti seoses navigatsiooni ja juhtimisega. Seepärast on tähtis, et komisjon, nõukogu, Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid toimiksid kooskõlas

1967. aasta avakosmoselepinguga ning liikmesriigid ja Euroopa välisteenistus suurendaksid pingutusi rahvusvahelise õigusraamistiku võimalikuks läbivaatamiseks või uue lepingu või koodeksi koostamiseks, millega võetakse arvesse 1960. aastatest saadik toimunud tehnika arengut ja ennetatakse tulemuslikult võidurelvastumist avakosmoses. Euroopa Liit peaks ka jätkuvalt tugevdama avakosmoselepinguga loodud õigusraamistikku, et kaitsta kosmoseinfrastruktuuri turvalist ja rahumeelset toimimist. Selleks peaks Euroopa Liit koos oma partneritega mitmepoolse kosmoseseiresüsteemi raames tugevdama kosmose olukorrast ülevaate saamise võimeid.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) Süsteemide ülemaailmse tähtsuse tõttu on hädavajalik, et liit saaks programmide raames sõlmida lepinguid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 218, tagades seeläbi eelkõige programmide nõuetekohase täitmise, optimeerides liidu kodanikele osutatavaid teenuseid ning rahuldades kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide vajadusi. Samuti võib osutuda vajalikuks kehtivate lepingute kohandamine vastavalt programmide arengule. Kõnealuste lepingute ettevalmistamisel ja rakendamisel võib komisjon küsida abi Euroopa välisteenistusest, Euroopa Kosmoseagentuurilt ja Euroopa GNSSi Agentuurilt, lähtudes neile käesoleva määrusega usaldatud ülesannetest.

Muudatusettepanek

(31) Süsteemide ülemaailmse tähtsuse tõttu on hädavajalik, et liit saaks programmide raames sõlmida lepinguid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 218, tagades seeläbi eelkõige programmide nõuetekohase täitmise, optimeerides liidu kodanikele osutatavaid teenuseid, **tagades süsteemi täieliku julgeoleku, reguleerides tulusüsteemi** ning rahuldades kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide vajadusi. Samuti võib osutuda vajalikuks kehtivate lepingute kohandamine vastavalt programmide arengule. Kõnealuste lepingute ettevalmistamisel ja rakendamisel võib komisjon küsida abi Euroopa välisteenistusest, Euroopa Kosmoseagentuurilt ja Euroopa GNSSi Agentuurilt, lähtudes neile käesoleva määrusega usaldatud ülesannetest **ning**

võttes nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi õigusi vastavalt artiklile 218. Kõnealused lepingud peaksid eelkõige olema kooskõlas Euroopa Liidu ja liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika huvidega. Samuti peaks arvesse võtma süsteemi mõningate teenuste, näiteks avaliku reguleeritud teenuse tundlikku ja strateegilist iseloomu ning seepärast tuleks tagada nõukogu ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP (millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad) ja nõukogu 5. mai 2009. aasta määruses (EÜ) nr 428/2009 (millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks) sätestatud suuniste ja kriteeriumide täieliku täitmise.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 4 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) pakkuda avalikke reguleeritud teenuseid (nn „Public Regulated Service” ehk PRS), mis on ette nähtud üksnes valitsuselt loa saanud kasutajatele ning kasutamiseks eeskätt selliste **tundlike** rakenduste puhul, kus on oluline tagada katkematu teenus. Need teenused kasutavad tugevaid ja krüpteeritud signaale;

Muudatusettepanek

(d) pakkuda avalikke reguleeritud teenuseid (nn „Public Regulated Service” ehk PRS), mis on ette nähtud üksnes valitsuselt loa saanud kasutajatele ning kasutamiseks eeskätt selliste **tundliku sisuga või strateegiliselt tähtsate** rakenduste puhul, kus on oluline tagada katkematu teenus. Need teenused kasutavad tugevaid ja krüpteeritud signaale;

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Süsteemid *on turvalised* ja nende toimimine *turvaline*.

Muudatusettepanek

1. Süsteemid ja nende toimimine *peavad olema turvalised, pidades silmas nende mõju Euroopa Liidu ja liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika huvidele*.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 1 – punkt a – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

(ii) Galileo turvakeskuse tegevuse, artikli 14 lõikes 3 nimetatud normide ja nõuete kui ka artiklis 17 viidatud ühismeetme 2004/552/ÜVJP alusel antud juhiste kohaselt;

Muudatusettepanek

(ii) Galileo turvakeskuse tegevuse artiklis 14 nimetatud normide ja nõuete kui ka *praegu läbivaatamisel olevas* artiklis 17 viidatud ühismeetme 2004/552/ÜVJP alusel antud juhiste kohaselt;

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 16 a

Euroopa Parlamendi ülesanded

Euroopa Parlamendi eelarvekontrolli alast pädevust ja temaatilist tööd silmas pidades kontrollib parlament oma asjaomaste komisjonide kaudu süsteemi rajamist, rakendamist ja toimimist ning asjaomased üksused teavitavad teda korrapäraselt programmi käigust.

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 18 a

Julgeoleku ja kaitse otstarbel kasutamine

1. Operaatoragentuurid kehtestavad liikmesriikidele ja Euroopa Liidule süsteemide käitamiseks julgeoleku- ja kaitseotstarbelised erisätted, mis puudutavad tehnoloogiat, juhtimissüsteeme ning operatsioonidel ja missioonidel kasutamist, et tagada sellise kasutamise turvalisus.

2. Süsteemi puutumatus tagamiseks kehtestab komisjon kooskõlas kehtiva ELi õigusega julgeolekuvaldkonnas tegutsejatele süsteemi kasutamisel kohustuslikud turvameetmed.

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 27 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid ei võta meetmeid, mis võivad kahjustada programmide nõuetekohast rakendamist, eelkõige intellektuaalomandi õiguste valdkonnas ja seoses infrastruktuuride toimimise katkematusena.

1. Liikmesriigid ei võta meetmeid, mis võivad kahjustada programmide nõuetekohast rakendamist, eelkõige intellektuaalomandi õiguste valdkonnas ja seoses infrastruktuuride toimimise katkematusena, *ega meetmeid, mis võiksid kahjustada Euroopa Liidu või liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika huve.*

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 27 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Liikmesriigid võtavad ELi strateegilise sõltumatuse tagamiseks kõik vajalikud meetmed, et sise- ja välisjulgeoleku tsiviil- ja sõjalistel osalistel oleks võimalik pikas perspektiivis kasutada programmi Galileo avalikke reguleeritud ja ohutusteenuseid täies ulatuses.

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 27 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 b) Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed Euroopa Liidu kosmoseinfrastruktuuri kaitse tagamiseks. Eeskätt tugevdavad liikmesriigid avakosmost käsitlevat õigusraamistikku ja järgivad ELi avakosmosetegevuse tegevusjuhendit, mis muu hulgas keelustab kosmoseobjektide kahjuliku mõjutamise ja kahjulikke kosmosejäätmide tekitava tegevuse, nõuab ÜRO kosmosejäätmete küsimuse leevendamise suuniste täitmist ning avakosmoses läbipaistvust ja julgeolekut loovate meetmete võtmist.

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liit võib sõlmida programmi raames lepinguid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, eelkõige koostöölepinguid vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu

Liit võib sõlmida programmi raames lepinguid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, eelkõige koostöölepinguid vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 218 sätestatud menetlusele.

artiklis 218 sätestatud menetlusele.

Igasuguse koostöö käigus kolmandate riikidega võetakse arvesse programmide strateegilist iseloomu, peetakse kinni Euroopa Liidu ja liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika huvidest ja austatakse vastastikkuse põhimõtet. Vastavalt vajadusele konsulteeritakse neis küsimustes Euroopa Parlamendiga ja/või ta annab oma nõusoleku.

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kolmandate riikidega lepinguid sõlmides või nende sõlmimiseks läbirääkimisi alustades tagab Euroopa Liit täieliku vastavuse suunistele ja kriteeriumidele, mis on sätestatud nõukogu ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad¹, ja nõukogu 5. mai 2009. aasta määruses (EÜ) nr 428/2009, millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks².

Euroopa Liit tugevdab avakosmoselepinguga loodud õigusraamistikku, et kaitsta kosmoseinfrastruktuuri turvalist ja rahumeelset toimimist. Selleks tugevdab Euroopa Liit koos oma partneritega mitmepoolse kosmoseseiresüsteemi raames kosmoses toimuvast ülevaate saamise võimeid.

---

¹ELT L 335, 13.12.2008, lk 99.

ELT L 134, 29.5.2009, lk 1.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Igasuguse tehnilise abi andmisel arvestatakse Euroopa Liidu ja liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika huve.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 33 – lõige 1 – esimene lõik

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 30. juunil 2018 hindamisaruande eemärgiga otsustada käesoleva määruse kohaselt võetud meetmete pikendamise, muutmise või peatamise üle; selles käsitletakse järgmist:

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt **30. juunil 2015 vahearuande ja hiljemalt** 30. juunil 2018 hindamisaruande eemärgiga otsustada käesoleva määruse kohaselt võetud meetmete pikendamise, muutmise või peatamise üle; selles käsitletakse järgmist:

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 35 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Euroopa GNSSi Agentuuri ja Euroopa Kosmoseagentuuri esindajad võivad osaleda komitee tegevuses vaatlejatena vastavalt komitee kodukorras sätestatud tingimustele.

4. Euroopa GNSSi Agentuuri ja Euroopa Kosmoseagentuuri esindajad võivad osaleda komitee tegevuses vaatlejatena vastavalt komitee kodukorras sätestatud tingimustele. **Vajaduse korral võib komitee töösse vaatlejana kaasata ka Euroopa välisteenistuse, Euroopa Kaitseagentuuri, Euroopa Parlamendi või siseriiklikke julgeoleku ja kaitseküsimuste eksperte.**

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 35 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5 a. Komisjon annab lõikes 1 nimetatud komiteele programmide kohta õigeaegselt kogu vajaliku teabe.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamine ja kasutamine		
Viited	COM(2011)0814 – C7-0464/2011 – 2011/0392(COD)		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 15.12.2011		
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFET 15.12.2011		
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Sampo Terho 6.3.2012		
Arutamine parlamendikomisjonis	25.4.2012	29.5.2012	20.6.2012
Vastuvõtmise kuupäev	5.7.2012		
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	47 4 3	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Pino Arlacchi, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Libor Rouček, Tokia Saïfi, Nikolaos Salavrakos, Werner Schulz, Marek Siwiec, Geoffrey Van Orden, Kristian Vigenin, Sir Graham Watson, Boris Zala		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Charalampos Angourakis, Jean-Jacob Bicep, Véronique De Keyser, Andrew Duff, Tanja Fajon, Carmen Romero López, Helmut Scholz, Indrek Tarand, Dominique Vlasto, Joachim Zeller		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Catherine Bearder, Petru Constantin Luhan		

6.6.2012

EELARVEKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta (COM(2011)0814 – C7-0464/2011 – 2011/0392(COD))

Arvamuse koostaja: Maria Da Graça Carvalho

LÜHISELGITUS

Euroopa Liit vastutab Euroopa ülemaailmse satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) rajamise eest ning on süsteemide Galileo ja EGNOS omanik. Euroopa Parlament ja nõukogu on ELi omanikukohustust ning vastutust programmide Galileo ja EGNOS osas mitmel korral kinnitanud. Lisaks sellele peetakse programme Galileo ja EGNOS liidu juhtprogrammideks ning need on strateegia „Euroopa 2020“ oluline osa. Raportöör toetab seetõttu täielikult komisjoni ettepanekut jätkata järgmises mitmeaastas finantsraamistikus aastateks 2014–2020 kõnealuste programmide rahastamist.

Komisjon lisab oma ettepanekusse võtta vastu nõukogu määrus, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020, nende programmide jaoks maksimaalse 7 miljardi euro ulatuses kulukohustuste assigneeringuid 2011. aasta hindades (ligi 7,9 miljardit eurot jooksvates hindades). Ühtlasi rõhutab komisjon, et ELi eelarvest muid assigneeringuid ei eraldada. Ülekulude korral tuleb programmid kohandada olemasolevate tegelike vahenditega või muuta mitmeaastase finantsraamistiku määrust nõukogu ühehäälselt otsusega ning Euroopa Parlamendi nõusolekul. Seetõttu on kõnealune summa ELi eelarves eraldatud, samal ajal puudub paindlikkus nende programmide rubriikide piires.

Tuleks meenutada, et mitmeaastast finantsraamistikku aastateks 2007–2013 muudeti pärast pikki ja pingelisi läbirääkimisi Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel 2007. aasta lõpus programmi Galileo jaoks 1,3 miljardi euro ulatuses (jooksevhindades). Seda läbivaatamist peeti vajalikuks programmi suurte ülekulude tõttu, mis tuli osaliselt katta mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise kaudu.

Selleks et vähendada ülekulude tekkimise võimalust tulevikus, sisaldab komisjoni ettepanek nende programmide rahastamispaketis 1005 miljonit eurot (jooksevhindades), millega kaetakse võimalikud kasutuselevõtu ja kasutamise riskid. Raportöör märgib ühtlasi komisjoni

veendumust, et kasutuselevõtu- ja kasutusetapp, milleni on Galileo nüüd jõudnud, omab määratluse kohaselt väiksemat riski ülekulude tekkeks kui kasutuselevõtuetaapp. Raportöör usub siiski, et ettenägematute täiendavate finantskohustuste korral ning selleks, et kinnitada programmide ELi olemust, tuleks need katta mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäära ja omavahendite ülemmäära vahelisest varust.

Raportöör teeb ettepaneku mitme täiendava muudatuse kohta komisjoni ettepanekus, milleks on eelkõige vajadus teavitada eelarvepädevat institutsiooni viivitamata kõnealuse määruse rakendamise mitme etapi kohta (ainuüksi liikmesriikide esindajatest koosneva komitee asemel), et asjaomane institutsioon saaks täies ulatuses täita oma eelarvekontrolli ja kavandamisega seotud kohustusi. Seoses sellega pannakse erilist rõhku vajadusele, et komisjon teavitaks Euroopa Parlamenti ja nõukogu piisavalt varakult kontrollimatutest riskidest, mis võivad põhjustada ulatuslikke kõrvalekaldeid programmi kulude ja ajakava osas. Raportöör toob välja osad, mis peaksid vähemalt kuuluma komisjoni aastaaruandesse Euroopa Parlamendile ja nõukogule, mis käsitleb programmide rakendamist, sealhulgas ülevaade riskide hindamise ja kontrollimise kohta ning hinnang nende võimaliku mõju kohta kulude ja ajakava kõrvalekalletele.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Eelarvekomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Seadusandliku resolutsiooni projekt Lõige 1 a (uus)

Seadusandliku resolutsiooni projekt

Muudatusettepanek

1 a. juhib tähelepanu asjaolule, et seadusandlikus ettepanekus esitatud rahastamispakett on vaid seadusandjale tehtud soovitus ning seda ei saa kindlaks määrata enne, kui jõutakse kokkuleppele määrukses, millega kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020;

Selgitus

Töö ühe poliitikavaldkonna või konkreetsete küsimustega ei tohiks viia selleni, et kaob ülevaate sellest, mis küsimused peavad jääma arutada üldistel mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevatel läbirääkimistel, kus ei saa pidada midagi lõplikuks enne, kui kõiges on kokku lepitud. Pärast kokkuleppe saavutamist mitmeaastast finantsraamistikku käsitleva määruse osas lepivad Euroopa Parlament ja nõukogu kokku individuaalsete õigusaktide ettepanekute osas, sealhulgas nende rahastamispakettide osas, mis esitatakse

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning mis lähevad lõplikule vastuvõtmisele.

Muudatusettepanek 2

Seadusandliku resolutsiooni projekt Lõige 1 b (uus)

Seadusandliku resolutsiooni projekt

Muudatusettepanek

1 b. tuletab meelde oma 8. juuni 2011. aasta resolutsiooni tulevikku investeerimise ning uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta konkurentsivõimelise, jätkusuutliku ja kaasava Euroopa nimel¹; kordab, et uues mitmeaastases finantsraamistikus on vaja piisavalt lisavahendeid, et liit saaks ellu viia oma kehtivad poliitilised prioriteedid, täita Lissaboni lepingus sätestatud uued ülesanded ning reageerida ootamatutele sündmustele; palub nõukogul, kui ta seda seisukohta ei jaga, selgelt näidata, millised tema poliitilised prioriteedid või projektid võiks täiesti kõrvale jätta, hoolimata nende tõendatud lisandväärtusest Euroopa jaoks;

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0266.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 a) Neid programme tuleks piisavalt rahastada nende olulisuse, Euroopa mõõtme ja suure Euroopa lisandväärtuse tõttu.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Programmi Galileo kasutuselevõtuetaapi ja kasutusetaapi ning programmi EGNOS kasutusetaapi peaks põhimõtteliselt täielikult rahastama Euroopa Liit. Vastavalt **25. juuni 2002.** aasta määrusele (**EÜ, Euratom**) nr **1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve** suhtes **kohaldatavat finantsmäärust**, võivad liikmesriigid siiski anda asjakohaste lepingute alusel programmidesse rahalise või mitterahalise panuse selliste nende taotletud ja programmidele lisanduvate aspektide teostamise rahastamiseks, mis võivad hõlmata näiteks süsteemide struktuuri või turvalisusega seotud täiendavaid vajadusi. Samuti peaksid saama programmidesse panustada kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid.

Muudatusettepanek

(13) Programmi Galileo kasutuselevõtuetaapi ja kasutusetaapi ning programmi EGNOS kasutusetaapi peaks põhimõtteliselt täielikult rahastama Euroopa Liit. Vastavalt **Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... 2012.** aasta määrusele (**EL**) nr **XXX/2012 [Euroopa Liidu aastaelarve** suhtes **kohaldatavate finantseeskirjade kohta]**, võivad liikmesriigid siiski anda asjakohaste lepingute alusel programmidesse rahalise või mitterahalise panuse selliste nende taotletud ja programmidele lisanduvate aspektide teostamise rahastamiseks, mis võivad hõlmata näiteks süsteemide struktuuri või turvalisusega seotud täiendavaid vajadusi. Samuti peaksid saama programmidesse panustada **vastastikuse huvi põhimõtte alusel** kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid.

Selgitus

Kooskõla uue finantsmäärusega.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Selleks et kindlustada programmide jätkumine, on vajalik luua asjakohane finantsraamistik, mis võimaldaks liidul jätkata programmide rahastamist. Samuti tuleb **ära näidata** ajavahemikul

Muudatusettepanek

(14) **Võttes arvesse asjaomast pikka käivitusperioodi ja nendesse projektidesse juba investeeritud kapitali mahtu, on kavandamise järjepidevuse ja programmide korraldusliku stabiilsuse**

1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 vajaminev summa Galileo kasutuselevõtuetaapi lõpuleviimise ja süsteemide kasutamise rahastamiseks.

tagamiseks vaja piisavaid ja järjepidevaid rahalisi kohustusi finantsplaneerimise perioodide lõikes. Selleks et kindlustada programmide jätkumine, on vajalik luua asjakohane finantsraamistik, mis võimaldaks liidul jätkata programmide rahastamist. Samuti tuleb ***täpsustada*** ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 vajaminev ***maksimaalne*** summa Galileo kasutuselevõtuetaapi lõpuleviimise ja süsteemide kasutamise rahastamiseks.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Oluline on märkida, et süsteemide investeeringu- ja kasutuskulude hinnangus ajavahemikuks 2014–2020 ei ole arvesse võetud liidu võimalikke ettenägematuid rahalisi kohustusi, eeskätt selliseid kohustusi, mis on seotud süsteemide avalikust omandivormist tingitud lepinguvälise vastutusega, eelkõige vääramatu jõu ja katastroofini viiva üldise rikke korral. Komisjon koostab nende kohustuste kohta omaette analüüsi.

Muudatusettepanek

(17) Oluline on märkida, et süsteemide investeeringu- ja kasutuskulude hinnangus ajavahemikuks 2014–2020 ei ole arvesse võetud liidu võimalikke ettenägematuid rahalisi kohustusi, eeskätt selliseid kohustusi, mis on seotud süsteemide avalikust omandivormist tingitud lepinguvälise vastutusega, eelkõige vääramatu jõu ja katastroofini viiva üldise rikke korral. Komisjon koostab nende kohustuste kohta omaette analüüsi. ***Sellised võimalikud ettenägematud rahalised kohustused tuleks katta omavahendite ülemmäära ja mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäära vahelisest varust.***

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Süsteemide loodud tulu saaja peaks olema Euroopa Liit, et liidu eelnevalt tehtud investeeringud saaksid hüvitatud. Peale selle võiks kõikides erasektori ettevõtjatega sõlmitud lepingutes sätestada tulude jagamise mehhanismi.

Muudatusettepanek

(19) Süsteemide loodud tulu saaja peaks olema Euroopa Liit, et liidu eelnevalt tehtud investeeringud saaksid hüvitatud. Peale selle võiks **vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 294** kõikides erasektori ettevõtjatega sõlmitud lepingutes **vastu võtta ja** sätestada tulude jagamise mehhanismi.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Et vältida viimastel aastatel projektide kulgu mõjutanud ülekulusid ja viivitusi, **tuleb teha** rohkem jõupingutusi ülekulusid tekitada võivate riskide maandamiseks, nagu on nõutud nõukogu 31. märtsi 2011. aasta järeldustes ja parlamendi 8. juuni 2011. aasta resolutsioonis ning nagu tuleneb ka komisjoni 29. juuni 2011. aasta teatisest Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pealkirjaga „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve”.

Muudatusettepanek

(20) Et vältida viimastel aastatel projektide kulgu mõjutanud ülekulusid ja viivitusi, **tehakse** rohkem jõupingutusi ülekulusid tekitada võivate riskide maandamiseks, nagu on nõutud nõukogu 31. märtsi 2011. aasta järeldustes ja parlamendi 8. juuni 2011. aasta resolutsioonis ning nagu tuleneb ka komisjoni 29. juuni 2011. aasta teatisest Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pealkirjaga „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve”. **Kasutuselevõtu- ja kasutusriskid on hinnanguliselt ligi 1 005 miljonit eurot (jooksvates hindades) ning need on lisatud programmide rahastamispaketti. Juhul kui kõnealused programmid vajavad täiendavaid rahalisi vahendeid, ei tohiks neid võtta liidu eelarvest rahastatavate väiksemate edukate projektide arvelt. Sellistest**

riskidest tulenevad täiendavad rahalised vahendid tuleks katta omavahendite ülemmäära ja mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäära vahelisest varust.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

(24) **Liit peaks sõlmima** Euroopa Kosmoseagentuuriga **mitmeaastase** delegerimiskokkuleppe, mis hõlmaks tehnilisi ja planeerimisega seotud aspekte. Et komisjon saaks **liidu esindajana** täiel määral oma kontrollivolitusi täita, peaksid delegerimiskokkulepped sisaldama Euroopa Kosmoseagentuurile eraldatud vahendite haldamise üldtingimusi. Kuivõrd tegemist on täielikult liidu rahastatud toimingutega, peaksid need tingimused tagama sama ulatusliku kontrolli, nagu oleks nõutav juhul, kui Euroopa Kosmoseagentuur oleks ELi asutus.

Muudatusettepanek

(24) Euroopa **Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohaselt tuleks anda komisjonile liidu nimel volitused sõlmida Euroopa** Kosmoseagentuuriga **mitmeaastane** delegerimiskokkuleppe, mis hõlmaks tehnilisi ja planeerimisega seotud aspekte. Et komisjon saaks täiel määral oma kontrollivolitusi täita, peaksid delegerimiskokkulepped sisaldama Euroopa Kosmoseagentuurile eraldatud vahendite haldamise üldtingimusi. Kuivõrd tegemist on täielikult liidu rahastatud toimingutega, peaksid need tingimused tagama sama ulatusliku kontrolli, nagu oleks nõutav juhul, kui Euroopa Kosmoseagentuur oleks ELi asutus.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek

(27) Programmidele eraldatud Euroopa Liidu vahendite summa kujutab endast ülempiiri, mida komisjon ei tohi ületada, ning nende eraldamisel on hädavajalikud tulemuslikud hankemenetlused ja eelkõige see, et lepingu sõlmimiseks peetavate läbirääkimistega tagataks vahendite

Muudatusettepanek

(27) Programmidele eraldatud Euroopa Liidu vahendite summa kujutab endast **mitmeaastast finantsraamistikku (2014–2020) reguleeriva määruse ettepaneku artiklis 14 sätestatud** ülempiiri, mida komisjon ei tohi ületada, ning nende eraldamisel on hädavajalikud tulemuslikud

optimaalne kasutamine, kvaliteetsed teenused, programmide takistusteta jätkumine, riskide tulemuslik maandamine ning ettenähtud ajakavast kinnipidamine. Hankija peaks pingutama nende nõuete täitmise nimel.

hankemenetlused ja eelkõige see, et lepingu sõlmimiseks peetavate läbirääkimistega tagataks vahendite optimaalne kasutamine, kvaliteetsed teenused, programmide takistusteta jätkumine, riskide tulemuslik maandamine ning ettenähtud ajakavast kinnipidamine. Hankija peaks pingutama nende nõuete täitmise nimel.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek

(36) Komisjon peaks teostama hindamisi programmide eesmärkide täitmiseks võetud meetmete tõhususe ja tulemuslikkuse kohta.

Muudatusettepanek

(36) Komisjon peaks teostama ***kokkulepitud näitajate alusel*** hindamisi programmide eesmärkide täitmiseks võetud meetmete tõhususe ja tulemuslikkuse kohta.

Selgitus

Programmi edusammude nõuetekohaseks hindamiseks on vaja kehtestada asjaomased näitajad.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 4 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Programmi Galileo konkreetsete eesmärkide saavutamise taseme mõõtmiseks kasutatakse muu hulgas järgmisi näitajaid ja sihtmäärasid:

***a) toimivate satelliitide koguarv:
18 satelliiti 2015. aastaks, 30 satelliiti
2019. aastaks;***

***b) kasutuselevõetud maapealse
infrastruktuuri versioon: teine versioon***

2015. aastaks;

c) käivitatud teenuste arv: kolm esimest teenust 2015. aastaks, viis teenust 2020. aastaks.

Selgitus

Programmi edusammude nõuetekohaseks hindamiseks on vaja kehtestada asjaomased näitajad ja sihtmäärad. Pakutud näitajad on samad, mille komisjon on lisanud finantsselgitusse.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 5 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Programmi EGNOS konkreetsete eesmärkide saavutamise taseme mõõtmiseks kasutatakse muu hulgas järgmist näitajat ja sihtmäära:

– sertifitseerimisasutustele esitatud teenuste muudatuste arv: 3 muudatust aastateks 2014–2020.

Selgitus

Programmi edusammude nõuetekohaseks hindamiseks on vaja kehtestada asjaomased näitajad ja sihtmäärad. Pakutud näitajad on samad, mille komisjon on lisanud finantsselgitusse.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kõnealused kulud ei tohi olla suuremad kui 1% programmidele eraldatud liidu

assigneeringutest.

Selgitus

70 miljonist eurost peaks nende ülesannete täitmiseks piisama.

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Selleks et täpselt kindlaks määrata programmide ja nende erinevate etappide kulud, teavitab komisjon kooskõlas läbipaistva halduse põhimõttega artikli 35 lõikega 1 ettenähtud komiteed igal aastal sellest, kuidas on liidu vahenditest rahastatud iga lõigetes 1 ja 2 nimetatud toimingut.

Muudatusettepanek

3. Selleks et täpselt kindlaks määrata programmide ja nende erinevate etappide kulud, teavitab komisjon kooskõlas läbipaistva halduse põhimõttega *eelarvepädevat institutsiooni ja* artikli 35 lõikega 1 ettenähtud komiteed igal aastal sellest, kuidas on liidu vahenditest rahastatud iga lõigetes 1 ja 2 nimetatud toimingut.

(Muudatusettepanekut kohaldatakse kogu teksti suhtes: artikli 8 lõige 2, artikli 16 lõige 4, selgitus on sama.)

Selgitus

Komisjoni abistab Euroopa GNSSi programmide komitee. Programmide nõuetekohane avalik haldamine eeldab programmide ühetaolist juhtimist, kiiremat otsustusprotsessi, võrdset juurdepääsu teabele ning läbipaistvust. Euroopa GNSSi programmide komitee moodustati vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 683/2008 (Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide (EGNOS ja Galileo) rakendamise jätkamise kohta) artiklile 19.

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Assigneeringuid kasutatakse vastavalt

Muudatusettepanek

2. Assigneeringuid kasutatakse vastavalt

käesoleva määruse ja määruse (*EÜ, Euratom*) nr 1605/2002 sätetele.

käesoleva määruse ja määruse (*EL*) nr XXX/2012 [*uus finantsmäärus*] sätetele.

Selgitus

Kooskõla uue finantsmäärusega.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tulu jaotamise mehhanism võib olla ette nähtud erasektori ettevõtjatega sõlmitavates lepingutes.

Muudatusettepanek

2. **Kõik** tulu jaotamise **mehhanismid võetakse vastu kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 294. Asjaomane tulu jaotamise** mehhanism võib olla ette nähtud erasektori ettevõtjatega sõlmitavates lepingutes.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon sõlmib Euroopa Kosmoseagentuuriga määruse (*EÜ, Euratom*) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 kohaselt vastuvõetud delegerimisotsuse alusel mitmeaastase delegerimiskokkuleppe. See kokkulepe hõlmab delegeeritavaid ülesandeid ja eelarve täitmist seoses programmi rakendamise, eelkõige programmi Galileo infrastruktuuri valmimist.

Muudatusettepanek

1. Komisjon sõlmib Euroopa Kosmoseagentuuriga määruse (*EL*) nr XXX/2012 [*uus finantsmäärus*] artikli XX kohaselt vastuvõetud delegerimisotsuse alusel mitmeaastase delegerimiskokkuleppe. See kokkulepe hõlmab delegeeritavaid ülesandeid ja eelarve täitmist seoses programmi rakendamise, eelkõige programmi Galileo infrastruktuuri valmimist.

Selgitus

Euroopa Kosmoseagentuuriga sõlmitud kokkulepe on programmide eduka lõpuleviimise võti. Kokkuleppe tingimused võib kehtestada õigusaktiga, kuid seaduspärase majanduse seisukohalt on asjakohane delegeerida need volitused komisjonile.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Artikli 35 lõikega 1 ettenähtud komiteega konsulteeritakse käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud delegerimisotsuse küsimuses vastavalt artikli 35 lõikes 2 sätestatud nõuandemenetlusele. Komiteed teavitatakse mitmeaastasest delegerimiskokkuleppest, mis sõlmitakse komisjoni ja Euroopa Kosmoseagentuuri vahel.

välja jäetud

Selgitus

Komiteega ei pea delegeeritud õigusakti puhul konsulteerima.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 32

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon tagab käesoleva määruse rakendamise. Igal aastal esialgne eelarveprojekt esitamise käigus esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande programmide elluviimise kohta.

Komisjon tagab käesoleva määruse rakendamise. Igal aastal esialgne eelarveprojekt esitamise käigus esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande programmide elluviimise kohta. ***Kõnealune aruanne sisaldab muu hulgas järgmist:***

a) programmide rakendamise ning artikli 1 lõigete 4 ja 5 kohaselt seatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude hindamine;

b) ülevaade riskide hindamisest ja kontrollimisest ning nende võimaliku mõju hindamine seoses kulude ja ajakava kõrvalekalletega;

c) kokkuvõtte kogu teabest, mis on artikli 7 lõike 3, artikli 8 lõike 2, artikli 9 lõike 2 ja artikli 16 lõike 4 kohaselt esitatud eelarvepädevale institutsioonile;

d) artikli 16 lõike 1 kohaselt sõlmitud mitmeaastase delegeerimiskokkuleppe toimimise hindamine.

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 32 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Euroopa ülemaailmse satelliitnavigatsioonisüsteemi programmide rakendamise täpseks jälgimiseks kohtuvad Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni esindajad korrapäraselt Galileo institutsioonidevahelises toimkonnas vastavalt 9. juuli 2008. aasta ühisavaldusele Galileo institutsioonidevahelise toimkonna kohta.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 32 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 b. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu piisavalt varakult juhul, kui ta leiab, et esineda võib kontrollimatuid riske või muid asjaolusid, mis võivad põhjustada ulatuslikke kõrvalekaldeid eelkõige programmide kulude ja ajakava puhul.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamine ja kasutamine
Viited	COM(2011)0814 – C7-0464/2011 – 2011/0392(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 15.12.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	BUDG 15.12.2011
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Maria Da Graça Carvalho 6.2.2012
Arutamine parlamendikomisjonis	25.4.2012
Vastuvõtmise kuupäev	31.5.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 26 –: 3 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marta Andreasen, Richard Ashworth, Francesca Balzani, Zuzana Brzobohatá, Jean-Luc Dehaene, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Jens Geier, Lucas Hartong, Jutta Haug, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Ivailo Kalfin, Sergej Kozlík, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Giovanni La Via, Claudio Morganti, Juan Andrés Naranjo Escobar, Nadezhda Neynsky, Dominique Riquet, Alda Sousa, László Surján, Jacek Włosowicz
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Alexander Alvaro, Jürgen Klute, Paul Rübig, Peter Šťastný, Gianluca Susta

12.7.2012

TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta
COM(2011)0814 – C7-0464/2011 – 2011/0392(COD))

Arvamuse koostaja: Jacqueline Foster

LÜHISELGITUS

I Komisjoni ettepanek

Käesolev ettepanek võtta vastu määrus Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide rajamise ja kasutamise kohta sätestab juhtimismudeli Galileo ja EGNOSe (Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonilisüsteem) programmidele ja nende rahastamisele ajavahemikuks 2014–2020.

Programmi Galileo eesmärk on rajada maailma esimene spetsiaalselt tsiviilotstarbeks ettenähtud satelliitnavigatsiooni ja -positsioneerimise infrastruktuur. See hõlmab määratlemisetappi, mis on lõpule viidud, arendus- ja valideerimisetappi, mis peaks lõppema 2013. aastal, kasutuselevõuetappi, mis algas 2008. aastal ja peaks lõpule jõudma 2020. aastal, ja kasutusetappi, mis peaks algama järk-järgult aastatel 2014/2015, et kogu süsteem 2020. aastaks täielikult toimiks.

Programmi EGNOS eesmärk on parandada olemasolevate ülemaailmsete satelliitnavigatsioonisüsteemide signaali kvaliteeti. EGNOS on kasutusetapis alates selle „avatud teenuse” ja „ohutusteenuse” („Safety of Life”) toimivaks kuulutamisest vastavalt 2009. aasta oktoobris ja 2011. aasta märtsis.

II Arvamuse koostaja üldine seisukoht

Arvamuse koostaja peab tervitatavaks komisjoni ettepanekut võtta vastu uus määrus, mille eesmärk on katta programmide vajadusi järgmiseks mitmeaastaseks rahastamisperioodiks, eelkõige valitsemise ja usaldusväärse finantsjuhtimise osas, ning uuendada ELi kohustust tagada süsteemide valmimine ja töötamine 2020. aastaks.

Tuleb toonitada, et kõik liidu kodanikud saavad kasu teenuste laiast ulatusest, mida pakuvad

EGNOS ja Galileo. Praegu peavad satelliitnavigatsiooni kasutajad Euroopas kasutama satelliitsignaale süsteemidest, mida ei kontrolli EL ja mis ei ole peamiselt mõeldud teenima Euroopa eesmärke. Nende süsteemide kättesaadavus võib olla ebapiisav, eriti tihedalt asustatud linnapiirkondades. Lisaks ei taga need alati piisavalt lõppkasutajatele pakutava teenuse kvaliteeti, täpsust ja katkematust.

Samuti tuleb märkida, et Euroopa satelliitnavigatsiooni süsteemide rajamiselt ja käitamiselt eeldatakse, et need loovad otsest kasu sadadele äriühingutele kogu ELis, sh kasvavale arvule VKEdele, ja loovad tuhandeid kõrgelt kvalifitseeritud töökohti. Süsteemid on ka eriti olulised Euroopa teadmiste laiendamiseks satelliitnavigatsiooni tehnoloogia valdkonnas ja kosmosealaste erialateadmiste säilitamiseks kogu Euroopas. Järgmisel tasandil kujutab satelliittraadionavigatsiooniga seotud rakenduste levik ainulaadset võimalust Euroopa ettevõtete ja tööstuse kasvuks.

Arvestades laia toetust käesoleva seadusandliku ettepaneku eesmärkidele, teeb arvamuse koostaja ettepaneku piiratud arvu muudatusettepanekute kohta, mille üldine eesmärk on täiendada ja selgitada sätteid, mis on seotud programmide avaliku haldamise ja usaldusväärse finantsjuhtimisega, ning rõhutada nende tähtsust transpordisektori seisukohast.

i) Programmide avalik haldamine

Galileo ja EGNOSe programmide nõuetekohane avalik haldamine nõuab esiteks ranget ülesannete jaotust eelkõige komisjoni, Euroopa GNSSi Agentuuri ja Euroopa Kosmoseagentuuri vahel ning teiseks programmide haldamise järkjärgulist kohandamist süsteemide kasutamise seotud vajadustele. Komisjon annab Euroopa GNSS Agentuurile programmide kasutamise ülesande ajavahemikuks 2014–2020. Et võimaldada agentuuril suurendada oma suutlikkust, on vaja tagada, et tal on kohased inimressursid, et rakendada talle selle määruse alusel antud suurendatud pädevusi. Tuleb toonitada, et agentuuri peakorterit eelseisval ümberpaigutamisel ei tohiks olla negatiivset mõju töötajatele ega eriteadmiste tasemele.

ii) Programmide tähtsus transpordisektorile

Euroopa satelliitnavigatsiooni süsteemid on üleeuroopaliste võrkudena loodud infrastruktuurid, mille kasutus ulatub liikmesriikide piiridest palju kaugemale. Eeldatakse, et programmidel on oluline hulk hüvesid transpordisektorile, muu hulgas:

a) maanteetranspordile

- liikluskorralduse tõhustamine ja ummikute vähendamine,
- reageerimisaja parandamine maantee hädaolukordade puhul,
- ohtlike kaupade transportimise jälgimise lihtsustamine,
- autojuhtide abistamine nende sõiduplaanide juures, pakkudes täpsemat liiklusteavet,
- teemaksude ja elektroonilise maksukogumise parandamine,
- sõiduaja ja kütusekulu vähenemine,

b) raudteetranspordile

- raudteeseire automatiseerimise võimaldamine,

- operatiivsete uuenduste abistamine, nagu raudtee parandamine ja üldohutusnõuded,
- hilinemiste ja käitamiskulude vähendamine, suurendades samas raudtee läbilaskevõimet,
- reisijatele rohkema täpse teabe andmine rongide saabumise kohta,

c) meretranspordile ja siseveetranspordile

- liikluse parem korraldamine, eelkõige suure liiklusega sadamates või kaubaveekoridorides,
- mereohutuse tõhustamine,
- laevade jälgimise ja päästeoperatsioonide parandamine,
- täpse teabe pakkumine seal, kus naftalekked ilmnevad,

d) õhustranspordile

- väikeste ja perifeersete lennujaamade tsiviillennunduses kasutamise tõhustamine ja lihtsustamine,
- keskse rolli täitmine ühtse Euroopa taeva poliitika ja SESARi arendamisel,
- lennuliikluse korraldamise parandamine ja lennujaamade turvalisuse suurendamine.

iii) Rahastamine

Liidu panust ajavahemikuks 2014–2020 hindab komisjon 7897 miljonile eurole. See hõlmab peamiselt Galileo programmi kasutuselevõtu- ja kasutamisetappi ning EGNOSe süsteemi käitamist. Et vältida kulude määra ületamist ja hilinemisi, mis on mõjutanud programmide edusamme viimastel aastatel, on vaja tugevdada programmide avalikku haldamist ja usaldusväärset finantsjuhtimist.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Transpordi- ja turismikomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 a) Programmid Galileo ja EGNOS on eriti tähtsad transpordirakenduste, sealhulgas arukate transpordisüsteemide seisukohast. Maanteetranspordi sektoris on neil otsustav tähtsus liiklusohutuse ja liikluskorralduse parandamisel, ummikute, sõiduaja ja kütusekulu vähendamisel ning loomade vedamise

järelevalvel. Raudteetranspordi sektoris võivad need aidata automatiseerida raudteeseiret, suurendada ohutust, vähendada hilinemisi, alandada tegevuskulusid ja anda reisijatele täpsemat teavet. Mere- ja siseveetranspordi sektoris võivad nad parandada mereohutust, suurendada sadamate läbilaskevõimet, võimaldada konteinerlaevade seiret ja anda hädaolukorras täpset positsioneerimisalast teavet. Lennutranspordi sektoris soodustavad ja võimaldavad need väikeste ja perifeersete lennujaamade kasutamist tsiviillennunduses ja neil on keskne roll ühtse Euroopa taeva poliitika arendamisel. Kosmosevaldkonnas võimaldavad need täpsemat navigeerimist kanderakettide lennutrajektooride juhtimisel. Arvestades suurenenud nõudlust tõhusa ja integreeritud Euroopa transpordivõrgu järele, tuleb tingimata tagada süsteemide Galileo ja EGNOS võimaldatavate transpordirakenduste jätkuv edasiarendamine. See võimaldab liidu kodanikel neist süsteemidest kasu saada ja tagada üldsuse usaldus programmide vastu.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Arvestades satelliitnavigatsiooni üha suuremat kasutamist paljudes tegevusvaldkondades, võib teenuste katkemine tekitada tänapäeva ühiskonnas olulist kahju. Peale selle on satelliitnavigatsioonisüsteemid oma strateegilisuse tõttu tundlikud infrastruktuurid, mida võidakse kasutada pahatahtlikel eesmärkidel. Eelnimetatud asjaolud võivad ohustada liidu ja liikmesriikide julgeolekut. Seetõttu peab

Muudatusettepanek

(8) Arvestades satelliitnavigatsiooni üha suuremat kasutamist paljudes tegevusvaldkondades, võib teenuste katkemine tekitada tänapäeva ühiskonnas olulist kahju **ja kahjumit paljudele ettevõtjatele**. Peale selle on satelliitnavigatsioonisüsteemid oma strateegilisuse tõttu tundlikud infrastruktuurid, mida võidakse kasutada pahatahtlikel eesmärkidel. Eelnimetatud asjaolud võivad ohustada liidu ja

programmidega Galileo ja EGNOS loodud infrastruktuuride kavandamisel, rajamisel ja kasutamisel võtma arvesse turvanõudeid.

liikmesriikide julgeolekut. Seetõttu peab programmidega Galileo ja EGNOS loodud infrastruktuuride kavandamisel, rajamisel ja kasutamisel võtma arvesse turvanõudeid.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10 a) Vaja on järk-järgult laiendada süsteemi EGNOS geograafilist ulatust kogu liidu territooriumile ning tehniliste ja finantspiirangute ja rahvusvaheliste lepingute piires liidu naaberpiirkondadele, eelkõige ühtse Euroopa taeva piirkonda jäävate kolmandate riikide territooriumidele.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11) Et optimeerida osutatavate teenuste kasutamist, peaksid programmidega Galileo ja EGNOS seotud süsteemid, võrgud ja teenused olema ühilduvad ja koostalitlusvõimelised nii omavahel kui ***võimaluse korral*** ka teiste satelliitnavigatsioonisüsteemide ja tavapäraste satelliitnavigatsioonivahenditega.

(11) Et optimeerida osutatavate teenuste kasutamist, peaksid programmidega Galileo ja EGNOS seotud süsteemid, võrgud ja teenused olema ühilduvad ja koostalitlusvõimelised nii omavahel kui ka teiste satelliitnavigatsioonisüsteemide ja tavapäraste satelliitnavigatsioonivahenditega.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12) Kuivõrd programme rahastab

(12) Kuivõrd programme rahastab

täielikult liit, tuleb sätestada, et ta on kogu nende programmide raames loodud või arendatud materiaalse ja immateriaalse vara omanik. Selleks et oleks täielikult tagatud kõikidest omandiga seotud põhiõigustest kinnipidamine, tuleks jõuda vajalike kokkulepeteni praeguste omanikega, eriti nendes osades, mis on infrastruktuuride ja nende turvalisuse jaoks kõige olulisemad. Et hõlbustada satelliitnavigatsiooni vastuvõttu turgudel, tuleks tagada, et kolmandatel isikutel oleks optimaalsed võimalused kasutada programmidest tulenevaid ja Euroopa Liidule kuuluvaid intellektuaalomandi õigusi, eelkõige sotsiaal-majanduslikul tasandil.

täielikult liit, **peab rahastamine olema läbipaistev ja** tuleb sätestada, et ta on kogu nende programmide raames loodud või arendatud materiaalse ja immateriaalse vara omanik. Selleks et oleks täielikult tagatud kõikidest omandiga seotud põhiõigustest kinnipidamine, tuleks jõuda vajalike kokkulepeteni praeguste omanikega, eriti nendes osades, mis on infrastruktuuride ja nende turvalisuse jaoks kõige olulisemad. Et hõlbustada satelliitnavigatsiooni vastuvõttu turgudel, tuleks tagada, et kolmandatel isikutel oleks optimaalsed võimalused kasutada programmidest tulenevaid ja Euroopa Liidule kuuluvaid intellektuaalomandi õigusi, eelkõige sotsiaal-majanduslikul tasandil.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Tuleb ka esile tuua, et käesoleva määrusega ette nähtud eelarvevahenditest ei kaeta töid, mida rahastatakse teadustegevuse ja innovatsiooni raamprogrammile „Horisont 2020” eraldatud vahenditest, näiteks süsteemide rakenduste arendamisega seotud töid. Need tööd võimaldavad optimeerida süsteemide raames pakutavate teenuste kasutamist, tagada liidu tehtud investeeringute sotsiaal-majandusliku tasuvuse ja suurendada **liidu** ettevõtjate oskusteavet satelliitnavigatsioonitehnoloogia vallas.

Muudatusettepanek

(18) Tuleb ka esile tuua, et käesoleva määrusega ette nähtud eelarvevahenditest ei kaeta töid, mida rahastatakse teadustegevuse ja innovatsiooni raamprogrammile „Horisont 2020” eraldatud vahenditest, näiteks süsteemide rakenduste arendamisega seotud töid. Need tööd võimaldavad optimeerida süsteemide raames pakutavate teenuste kasutamist, tagada liidu tehtud investeeringute sotsiaal-majandusliku tasuvuse ja suurendada **Euroopa, eeskätt väikeste ja keskmise suurusega** ettevõtjate oskusteavet satelliitnavigatsioonitehnoloogia vallas. **Seetõttu on oluline eraldada programmi „Horisont 2020” raames piisavalt vahendeid süsteemide Galileo ja EGNOS võimaldatavate selliste turupõhiste rakenduste arendamiseks, mida kasutatakse nii Euroopas kui ka**

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Komisjon, kes esindab Euroopa Liitu – programmide ainsat rahastajat ja süsteemide omanikku –, peaks vastutama programmide toimimise eest ja teostama nende üle **poliitilist** järelevalvet. Seega peaks ta haldama käesoleva määrusega programmidele eraldatud rahalisi vahendeid, kontrollima kõikide programmi toimingute elluviimist ja tagama selge ülesannete jaotuse eelkõige komisjoni ja Euroopa GNSSi Agentuuri ja Euroopa Kosmoseagentuuri vahel. Seega tuleks anda komisjonile lisaks nendele ülesannetele, mis on seotud tema üldiste kohustustega või mis on talle pandud käesoleva määrusega, ka teatavad eriülesanded, mille kohta tuleks esitada mittetäielik loetelu. Et kasutada optimaalselt erinevate sidusrühmade vahendeid ja oskusteavet, võiks komisjonil olla õigus delegeerida teatavaid ülesandeid delegerimiskokkulepetega kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 ja eelkõige selle artikliga 54.

Muudatusettepanek

(22) Komisjon, kes esindab Euroopa Liitu – programmide ainsat rahastajat ja süsteemide omanikku –, peaks vastutama programmide toimimise eest ja teostama nende üle **üldist** järelevalvet. Seega peaks ta haldama käesoleva määrusega programmidele eraldatud rahalisi vahendeid, kontrollima kõikide programmi toimingute elluviimist ja tagama selge ülesannete jaotuse eelkõige komisjoni ja Euroopa GNSSi Agentuuri ja Euroopa Kosmoseagentuuri vahel **eesmärgiga vältida kohustuste kattuvust**. Seega tuleks anda komisjonile lisaks nendele ülesannetele, mis on seotud tema üldiste kohustustega või mis on talle pandud käesoleva määrusega, ka teatavad eriülesanded, mille kohta tuleks esitada mittetäielik loetelu. Et kasutada optimaalselt erinevate sidusrühmade vahendeid ja oskusteavet, võiks komisjonil olla õigus delegeerida teatavaid ülesandeid delegerimiskokkulepetega kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 ja eelkõige selle artikliga 54.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Euroopa GNSSi Agentuur loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta määrusega (EÜ) nr 912/2010 (millega luuakse Euroopa

Muudatusettepanek

(23) Euroopa GNSSi Agentuur loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta määrusega (EÜ) nr 912/2010 (millega luuakse Euroopa

GNSSi Agentuur, tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1321/2004 Euroopa satelliit-raadionavigatsiooniprogrammide juhtimisstruktuuride loomise kohta ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 683/2008),¹⁴ et see tagaks programmide Galileo ja EGNOS eesmärkide saavutamise ja täidaks teatavaid ülesandeid, mis on seotud programmide nõuetekohase täitmisega. See on ELi asutus, mis määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 185 kohase asutusena peab täitma liidu asutuste suhtes kehtivaid kohustusi. Agentuurile tuleks usaldada teatavad ülesanded, mis on seotud programmi turvalisusega, agentuuri võimaliku määramisega avaliku reguleeritud teenuse eest vastutavaks asutuseks ning agentuuri panusega süsteemide turustamisse. Agentuur võiks täita ka ülesandeid, mida komisjon usaldab talle ühe või mitme delegerimiskokkuleppe raames, mis hõlmavad mitmesuguseid muid programmidega seotud eriülesandeid, sealhulgas ülesandeid, mis on seotud süsteemide kasutamise ning rakenduste ja teenuste müügi edendamisega satelliitraadionavigatsiooni turul. Selleks et komisjon saaks liidu esindajana täiel määral oma kontrollivolitusi täita, peaksid delegerimiskokkulepped sisaldama Euroopa GNSSi Agentuurile eraldatud vahendite haldamise üldtingimusi.

GNSSi Agentuur, tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1321/2004 Euroopa satelliit-raadionavigatsiooniprogrammide juhtimisstruktuuride loomise kohta ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 683/2008),¹⁴ et see tagaks programmide Galileo ja EGNOS eesmärkide saavutamise ja täidaks teatavaid ülesandeid, mis on seotud programmide nõuetekohase täitmisega. See on ELi asutus, mis määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 185 kohase asutusena peab täitma liidu asutuste suhtes kehtivaid kohustusi. Agentuurile tuleks usaldada teatavad ülesanded, mis on seotud programmi turvalisusega, agentuuri võimaliku määramisega avaliku reguleeritud teenuse eest vastutavaks asutuseks ning agentuuri panusega süsteemide turustamisse. Agentuur võiks täita ka ülesandeid, mida komisjon usaldab talle ühe või mitme delegerimiskokkuleppe raames, mis hõlmavad mitmesuguseid muid programmidega seotud eriülesandeid, sealhulgas ülesandeid, mis on seotud süsteemide kasutamise ning rakenduste ja teenuste müügi **arendamise ja edendamise**ga satelliitraadionavigatsiooni turul. **Seetõttu on vaja tagada, et agentuuril on nõutavate eriteadmistega vajalikud inimressursid, et rakendada käesoleva määruse alusel suurendatud pädevusi.** Selleks et komisjon saaks liidu esindajana täiel määral oma kontrollivolitusi täita, peaksid delegerimiskokkulepped sisaldama Euroopa GNSSi Agentuurile eraldatud vahendite haldamise üldtingimusi.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 35

Komisjoni ettepanek

(35) **Tähtis on esitada** Euroopa Parlamendile ja nõukogule korrapäraselt teavet programmide elluviimise kohta. Sel eesmärgil tulevad Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni esindajad kokku Galileo institutsioonidevahelises toimkonnas vastavalt 9. juuli 2008. aasta ühisavaldusele Galileo institutsioonidevahelise toimkonna kohta.

Muudatusettepanek

(35) Euroopa Parlamendile ja nõukogule **tuleks anda** korrapäraselt teavet programmide elluviimise kohta, **sealhulgas nende kulud ja riskid, rahvusvaheliste kokkulepete sõlmimine kolmandate riikidega, satelliitnavigatsiooni turgude ettevalmistamine ja haldamise tõhusus. Erilist tähelepanu tuleks pöörata kahele ohutusteenustega („Safety of Life”) seotud programmile.** Sel eesmärgil tulevad Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni esindajad kokku Galileo institutsioonidevahelises toimkonnas vastavalt 9. juuli 2008. aasta ühisavaldusele Galileo institutsioonidevahelise toimkonna kohta. **Toimkond peaks jätkuvalt soodustama kolme institutsiooni tihedat koostööd, et jälgida programmide rakendamist. Komisjon peaks edaspidigi aitama kaasa toimkonna kohtumiste ettevalmistamisele ja vajaduse korral edastama institutsioonide taotlusel üksikasjalikku teavet.**

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Programmid Galileo ja EGNOS hõlmavad kõiki vajalikke toiminguid, et määratleda, arendada, valideerida, ehitada, kasutada, uuendada ja täiustada kaht Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemi – programmi Galileo ja süsteemi EGNOS

Muudatusettepanek

1. Programmid Galileo ja EGNOS hõlmavad kõiki vajalikke toiminguid, et määratleda, arendada, valideerida, ehitada, kasutada, uuendada ja täiustada kaht Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemi – programmi Galileo ja süsteemi EGNOS

raames loodud süsteemi – ning tagada nende turvalisus.

raames loodud süsteemi – ning tagada nende turvalisus **ja koostalitlusvõime**.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 4 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) pakkuda ohutusteenust (nn „Safety of Life Service” ehk SoL), mis on suunatud kasutajatele, kelle jaoks ohutus on elulise tähtsusega. Teenus rahuldab ka teatavates sektorites tekkivaid vajadusi seoses katkematuse, kättesaadavuse ja täpsusega ning sisaldab funktsiooni, mis võimaldab teavitada kasutajat süsteemis esinevast häirest;

Muudatusettepanek

b) pakkuda ohutusteenust (nn „Safety of Life Service” ehk SoL), mis on suunatud kasutajatele, kelle jaoks ohutus on elulise tähtsusega. Teenus, **mida osutatakse kasutajatele otsese tasuta**, rahuldab ka teatavates sektorites tekkivaid vajadusi seoses katkematuse, kättesaadavuse ja täpsusega ning sisaldab funktsiooni, mis võimaldab teavitada kasutajat süsteemis esinevast häirest;

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 4 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) osaleda süsteemi COSPAS-SARSAT otsingu- ja päästeteenistuse tegevuses (nn „Search and Rescue Support Service” ehk SAR), võttes vastu radarimajakate saadetavaid hädasignaale ja edastades neile sõnumeid.

Muudatusettepanek

e) osaleda süsteemi COSPAS-SARSAT otsingu- ja päästeteenistuse tegevuses (nn „Search and Rescue Support Service” ehk SAR), võttes vastu **ja määrates kindlaks** radarimajakate saadetavaid hädasignaale ja edastades neile sõnumeid.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 5 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) pakkuda ohutusteenust (nn „Safety of Life Service” ehk SoL), mis on suunatud kasutajatele, kelle jaoks ohutus on elulise

Muudatusettepanek

c) pakkuda ohutusteenust (nn „Safety of Life Service” ehk SoL), mis on suunatud kasutajatele, kelle jaoks ohutus on elulise

tähtsusega. Kõnealune teenus rahuldab eelkõige teatavates sektorites tekkivaid vajadusi seoses katkematuse, kättesaadavuse ja täpsusega ning sisaldab funktsiooni, mis võimaldab teavitada kasutajat süsteemis esinevast häirest levialal.

tähtsusega. Kõnealune teenus, *mida osutatakse kasutajatele otsese tasuta*, rahuldab eelkõige teatavates sektorites tekkivaid vajadusi seoses katkematuse, kättesaadavuse ja täpsusega ning sisaldab funktsiooni, mis võimaldab teavitada kasutajat süsteemis esinevast häirest levialal.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2

Komisjoni ettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse kord, mille järgi toimub Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide raames süsteemide rajamine ja kasutamine, sealhulgas *haldamine* ja liidu vahendite eraldamise kord.

Muudatusettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse kord, mille järgi toimub *kogu ELi territooriumil* Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide raames süsteemide rajamine ja kasutamine, sealhulgas *haldamise* ja liidu vahendite eraldamise kord.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) kasutusetapp, mis hõlmab infrastruktuuri haldamist ning süsteemi hooldust, pidevat täiustamist, uuendamist ja kaitset, programmiga seotud sertifitseerimis- ja standardimistoiminguid, teenuste osutamist ja turustamist ja kõiki muid toiminguid, mis on vajalikud süsteemi arendamiseks ja programmi nõuetekohase toimimise tagamiseks. Eesmärk on, et see etapp algaks järk-järgult ajavahemikus 2014-2015 esimeste teenuste osutamisega.

Muudatusettepanek

d) kasutusetapp, *millega tagatakse rakenduste edukas kasutuselevõtmine*. *See* hõlmab infrastruktuuri haldamist ning süsteemi hooldust, pidevat täiustamist, uuendamist ja kaitset, programmiga seotud sertifitseerimis- ja standardimistoiminguid, teenuste *kujundamist*, osutamist ja turustamist ja kõiki muid toiminguid, mis on vajalikud süsteemi *ja selle rakenduste* arendamiseks ja programmi nõuetekohase toimimise tagamiseks. Eesmärk on, et see etapp algaks järk-järgult ajavahemikus 2014-2015 esimeste teenuste osutamisega *ja kõik teenused oleksid kättesaadavad aastaks 2020*.

Selgitus

Rõhu asetamine rakenduste väljatöötamisele, mis on kasutamisstaadiumi keskse tähtsusega element.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Programmide EGNOS ja Galileo raames loodavad süsteemid, võrgud ja teenused on **võimaluste piires** ühilduvad ja koostalitlusvõimelised teiste satelliitnavigatsioonisüsteemidega ja tavapäraste raadionavigatsioonivahenditega.

Muudatusettepanek

2. Programmide EGNOS ja Galileo raames loodavad süsteemid, võrgud ja teenused on ühilduvad ja koostalitlusvõimelised teiste satelliitnavigatsioonisüsteemidega ja tavapäraste raadionavigatsioonivahenditega.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid võivad programmi Galileo täiendavalt rahastada. Kõnealuste maksete tulemusel tekkivat tulu käsitatakse sihtotstarbelise tuluna, nagu see on sätestatud määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 18 lõikes 2. Kooskõlas läbipaistva halduse põhimõttega teavitab komisjon käesoleva määruse artikli 35 lõikega 1 ette nähtud *komiteele* mõjust, mida *avaldatakse* programmile Galileo käesoleva lõike *kohaldamisel*.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid võivad programmi Galileo täiendavalt rahastada. Kõnealuste maksete tulemusel tekkivat tulu käsitatakse sihtotstarbelise tuluna, nagu see on sätestatud määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 18 lõikes 2. Kooskõlas läbipaistva halduse põhimõttega teavitab komisjon ***Euroopa Parlamenti, nõukogu ja*** käesoleva määruse artikli 35 lõikega 1 ette nähtud *komiteed* mõjust, mida *avaldatakse* programmile Galileo käesoleva lõike *kohaldamine*.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid võivad programmi EGNOS täiendavalt rahastada. Kõnealuste maksete tulemusel tekkivat tulu käsitatakse sihtotstarbelise tuluna, nagu see on sätestatud määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 18 lõikes 2. Kooskõlas läbipaistva halduse põhimõttega teavitab komisjon käesoleva määruse artikli 35 lõikega 1 ette nähtud *komiteele* mõjust, mida *avaldatakse* programmile EGNOS käesoleva lõike *kohaldamisel*.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid võivad programmi EGNOS täiendavalt rahastada. Kõnealuste maksete tulemusel tekkivat tulu käsitatakse sihtotstarbelise tuluna, nagu see on sätestatud määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 18 lõikes 2. Kooskõlas läbipaistva halduse põhimõttega teavitab komisjon ***Euroopa Parlamenti, nõukogu ja*** käesoleva määruse artikli 35 lõikega 1 ette nähtud *komiteed* mõjust, mida *avaldatakse* programmile EGNOS käesoleva lõike *kohaldamine*.

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12**

Komisjoni ettepanek

Programmide haldamise üldine raamistik
Programmide avalik haldamine põhineb
ülesannete selgel jaotamisel osaliste,
eelkõige komisjoni, Euroopa
välis teenistuse, Euroopa GNSSi
Agentuuri ja Euroopa Kosmoseagentuuri
vahel.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Selgitus

Need sätted on lisatud artiklile 12 b (uus).

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 12 a

Programmide haldamise üldine raamistik
Programmide haldamise üldine raamistik

on järgmine:

a) käesoleva määruse kohaseid ülesandeid täitvateks organiteks on peale komisjoni eelkõige Euroopa GNSSi Agentuur ja Euroopa Kosmoseagentuur;

b) komisjonil on üldine vastutus programmide eest. Komisjon haldab käesoleva määruse alusel eraldatavaid vahendeid, teostab järelevalvet kõikide programmide tegevuste läbiviimise üle ning täidab artiklis 13 ja käesoleva määruse muudes sätetes osutatud eriülesandeid;

c) Euroopa GNSSi Agentuur täidab artiklis 15 osutatud ülesandeid ja vastutab nende rakendamise eest. Programmide operatiivjuhtimine põhineb delegeerimiskokkulepetel komisjoni ja Euroopa GNSSi Agentuuri vahel;

d) Euroopa Kosmoseagentuuril palutakse komisjoni ja Euroopa GNSSi Agentuuriga sõlmitavate vastavate kokkulepete alusel täita teatavaid ülesandeid, mis on seotud disaini, arenduse ja hangetega programmide rakendamise ja kasutamise raames, kooskõlas artikliga 16.

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 12 b

Programmide haldamise põhimõtted

Programmide avalik haldamine põhineb järgmistel põhimõtetel:

a) asjaomaste asutuste vaheliste ülesannete range jaotus komisjoni üldisel vastutusel;

b) konstruktiivne koostöö artiklis 12 a

*osutatud organite ja liikmesriikide vahel;
c) programmide rakendamise põhjalik kontroll, sh kulude ja ajakava range järgimine kõikide asjaomaste asutuste poolt.*

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjon vastutab programmide toimimise eest. Ta käsutab käesoleva määrusega programmidele eraldatud rahalisi vahendeid ja kontrollib programmi kõigi toimingute rakendamist.

välja jäetud

Selgitus

Need sätted on lisatud artiklile 12 a (uus).

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Lisaks lõikes 1 ja käesoleva määruse muudes sätetes viidatud üldistele ülesannetele, on komisjonil käesoleva määruse raames järgmised eriülesanded:

2. Lisaks artiklis 12 a osutatud üldisele vastutusele ja käesoleva määruse muudes sätetes viidatud ülesannetele teostab komisjon järgmisi eriülesandeid:

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 2 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a a) tagada programmide õigeaegne rakendamine eraldatud vahendite piires ning kooskõlas programmi eesmärkide ja

artiklis 1 osutatud ajakavaga;

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – lõik 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) määrata kindlaks süsteemide maapealsete infrastruktuuride paiknemine ja tagada nende toimimine;

Muudatusettepanek

a) määrata **avatud ja läbipaistva protsessi käigus** kindlaks süsteemide maapealsete infrastruktuuride paiknemine ja tagada nende toimimine;

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) süsteemide kasutamise raames aitab ta kaasa teenuste turustamisele, tehes muu hulgas selleks vajaliku turuanalüüsi;

Muudatusettepanek

c) süsteemide kasutamise raames aitab ta kaasa teenuste **arendamisele ja** turustamisele, tehes muu hulgas selleks vajaliku turuanalüüsi;

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt d – alapunkt ii**

Komisjoni ettepanek

(ii) rakenduste ja teenuste edendamist satelliitnavigatsiooniturul.

Muudatusettepanek

ii) rakenduste ja teenuste **arengu** edendamist **ja jälgimist** satelliitnavigatsiooniturul **ning neist teadlikkuse suurendamist.**

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Delegeerimiskokkuleppes sätestatakse Euroopa GNSSi agentuurile eraldatud vahendite haldamise üldtingimused, niivõrd kui see on vajalik delegeeritud ülesannete ja eelarve täitmiseks, ning eeskätt teostatavad toimingud, nendega seotud rahastamine, halduskord, järelevalve- ja kontrollimeetmed ning meetmed, mida kohaldatakse kokkuleppe mittetäieliku rakendamise korral kulude, ajakava ja täitmise osas, samuti kogu materiaalse ja immateriaalse vara valdamise kord.

Järelevalve- ja kontrollimeetmetega nähakse eelkõige ette kord eelarve eelhindamiseks, komisjonile süstemaatiline kuludest ja ajakavast teavitamine ning kavandatud eelarve, täitmise ja ajakava lahknemise korral rakendatavad parandusmeetmed, mis tagavad infrastruktuuride rajamise eraldatud eelarvete piires.

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 b. Vajaduse korral võib Euroopa GNSSi Agentuur sõlmida asjakohaseid kokkuleppeid Euroopa Kosmoseagentuuriga, et täita käesoleva määruse kohaseid ülesandeid programmide kasutusetapis.

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) turgu valitseva seisundi võimaliku kuritarvitamise ja *pikaajalise üksikutele tarnijatele* tuginemise vältimine;

Muudatusettepanek

b) turgu valitseva seisundi võimaliku kuritarvitamise ja *ühele tarnijale* tuginemise vältimine;

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 1 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c a) võimaluse korral alati mitmelt tarnijalt hankimise edendamine, et vähendada sõltuvust vaid ühest tarnijast ning tagada parem üldine kontroll programmide, nende kulude ja ajakavade üle; kui see on võimalik ja asjakohane, tuleks see põhimõte esitada pakkumiskutses eraldi valikukriteeriumina.

Selgitus

Mitmelt tarnijalt hankimise kasutamine peaks olema ametlikult avaldatud pakkumiskutses selgelt esitatud, et tagada kõigi sidusrühmade ja vastajate jaoks maksimaalne läbipaistvus.

Muudatusettepanek 32

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Hankijad järgivad oma pakkumiskutsetes süstemaatiliselt esimeses lõigus osutatud eesmärke ja neid kasutatakse valikukriteeriumidena.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 22 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tingimuslike osadega leping hõlmab fikseeritud osa, mis on lisatud eelarvelise kulukohustuse võtmisele ning ühte või mitut tingimuslikku osa. Hankedokumentides nimetatakse tingimuslike osadega lepingu konkreetsed osad. Neis määratletakse iga osa teenuste sisu, hind või *nende* kindlaksmääramise kord ja täitmise tingimused.

Muudatusettepanek

2. Tingimuslike osadega leping hõlmab fikseeritud osa, mis on lisatud eelarvelise kulukohustuse võtmisele, *selget kohustust antud etapi lepinguliste tööde teostamiseks ja teenuste osutamiseks* ning ühte või mitut tingimuslikku *eelarvelist ja teostuslikku* osa. Hankedokumentides nimetatakse tingimuslike osadega lepingu konkreetsed osad. Neis määratletakse iga osa teenuste sisu, hind või *hinna* kindlaksmääramise kord ja täitmise tingimused.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 22 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Kui hankija mingil etapil märkab, et selleks etapiks kokku lepitud tööd ja teenused on jäänud täitmata, võib ta nõuda kahjutasu ja lepingu üles öelda.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Hankija võib nõuda igalt pakkujalt allhankelepingute sõlmimist nende kontserniväliste ettevõtjatega lepingu ühe osa kohta eri tasanditel. Seda allhanke minimaalset osa väljendatakse teatavas vahemikus, mis hõlmab miinimum- ja maksimumprotsenti. See vahemik on proportsionaalne lepingu sisu ja väärtusega ning asjaomase tegevusala

välja jäetud

tüübiga, eelkõige seoses konkurentsiolekorra ja täheldatud tööstuspotsiaaliga.

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Kui pakkuja oma pakkumises teatab, et ei kavatse ühegi lepingu osa kohta allhankelepingut sõlmida või ei kavatse sõlmida allhankelepingut VKEde või uute turule tulijatega või kavatseb sõlmida allhankelepingu lõikes 1 nimetatud miinimummäärast väiksema osa kohta, peab ta seda hankijale põhjendama. Hankija edastab selle teabe komisjonile.

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikli 13 lõikes 2 käsitletud tehniliste ülesannete täitmiseks võib komisjon küsida selleks vajalikku abi, eelkõige liikmesriikide kosmosevaldkonna asutuste ekspertidelt, sõltumatutelt ekspertidelt ning üksustelt, kes *saavad* programmide täitmist erapooletult *analüüsida* ja selle kohta erapooletut nõu *anda*.

Artikli 13 lõikes 2 käsitletud tehniliste ülesannete täitmiseks võib komisjon küsida selleks vajalikku abi, eelkõige liikmesriikide kosmosevaldkonna asutuste ekspertidelt, sõltumatutelt ekspertidelt ning üksustelt, kes *on pädevad* programmide täitmist erapooletult *analüüsima* ja selle kohta erapooletut nõu *andma*.

Muudatusettepanek 38

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 32 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon tagab käesoleva määruse

Komisjon tagab käesoleva määruse

rakendamise. **Igal aastal esialgne eelarveprojekt esitamise käigus** esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande programmide elluviimise kohta.

rakendamise. **Kui komisjon** esitab esialgse eelarveprojekti, esitab ta samal ajal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande programmide elluviimise kohta, sealhulgas teave nende kulude ja riskide kohta, kokkulepete sõlmimine kolmandate riikidega, satelliitnavigatsiooni turgude ettevalmistamine ja haldamise tõhusus.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 33 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Hindamisel vaadeldakse ka lihtsustamisvõimalusi, sisemist ja välist ühtsust, kõikide eesmärkide asjakohasust ning meetmete osatähtsust aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvuga seotud liidu prioriteetide rakendamisel. Hindamisel võetakse arvesse varasemate meetmete pikaajalise mõju hindamise tulemusi.

Muudatusettepanek

Hindamisel vaadeldakse ka **tehnika arengut antud valdkonnas**, lihtsustamisvõimalusi, sisemist ja välist ühtsust, kõikide eesmärkide asjakohasust ning meetmete osatähtsust aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvuga seotud liidu prioriteetide rakendamisel. Hindamisel võetakse arvesse varasemate meetmete pikaajalise mõju hindamise tulemusi.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 34 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjonile antakse alates 1. jaanuarist 2014 **määramata ajaks** volitused võtta vastu artiklites 5 ja 14 viidatud delegeeritud õigusakte.

Muudatusettepanek

2. Komisjonile antakse **viieks aastaks** alates 1. jaanuarist 2014 volitused võtta vastu artiklites 5 ja 14 viidatud delegeeritud õigusakte. **Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt 9 kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse vaikimisi samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab uuendamise suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga sellise ajavahemiku**

lõppemist.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamine ja kasutamine	
Viited	COM(2011)0814 – C7-0464/2011 – 2011/0392(COD)	
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 15.12.2011	
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	TRAN 15.12.2011	
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Jacqueline Foster 19.12.2011	
Arutamine parlamendikomisjonis	30.5.2012	9.7.2012
Vastuvõtmise kuupäev	10.7.2012	
Lõpphääletuse tulemus	+: 38 –: 1 0: 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdi Cristiano Allam, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Philip Bradbourn, Antonio Cancian, Michael Cramer, Joseph Cuschieri, Philippe De Backer, Luis de Grandes Pascual, Saïd El Khadraoui, Ismail Ertug, Carlo Fidanza, Jacqueline Foster, Mathieu Grosch, Jim Higgins, Juozas Imbrasas, Dieter-Lebrecht Koch, Ádám Kósa, Georgios Koumoutsakos, Werner Kuhn, Jörg Leichtfried, Bogusław Liberadzki, Eva Lichtenberger, Marian-Jean Marinescu, Gesine Meissner, Hubert Pirker, Dominique Riquet, David-Maria Sassoli, Vilja Savisaar-Toomast, Olga Sehnalová, Debora Serracchiani, Brian Simpson, Laurence J.A.J. Stassen, Silvia-Adriana Țicău, Giommara Uggias, Peter van Dalen, Artur Zasada	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Spyros Danellis, Isabelle Durant	

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamine ja kasutamine		
Viited	COM(2011)0814 – C7-0464/2011 – 2011/0392(COD)		
EP-le esitamise kuupäev	30.11.2011		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 15.12.2011		
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFET 15.12.2011	BUDG 15.12.2011	TRAN 15.12.2011
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Marian-Jean Marinescu 26.1.2012		
Arutamine parlamendikomisjonis	21.3.2012	19.6.2012	
Vastuvõtmise kuupäev	18.9.2013		
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	43 0 3	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Amelia Andersdotter, Josefa Andrés Barea, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Fabrizio Bertot, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Edit Herczog, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Herbert Reul, Paul Rübig, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Maria Badia i Cutchet, Antonio Cancian, Yves Cochet, António Fernando Correia de Campos, Ioan Enciu, Elisabetta Gardini, Jolanta Emilia Hibner, Seán Kelly, Bernd Lange, Marian-Jean Marinescu, Mario Pirillo		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	María Irigoyen Pérez, Cecilia Wikström		
Esitamise kuupäev	4.10.2013		